حکومەتی هەرێمی کوردستان

وەزارەتی پلان دانان

دەستەی ئاماری هەرێم

ئەنجامەکانی پرۆسەی گەمارۆسازی و ژمارەدانان 2009

پارێزگای هەولێر

راپۆرتی ژمارە1

بیناکان، نشینگەکان و خێزانەکان

پێشەكی

دوای 5 سال لە دەرچوونی بریاری ئەنجامدانی سەرژمێری لە ساڵی 2004، هەوڵەكان لە ساڵی 2009 چڕ كران بۆ ئەنجام دانی سەرژمێری گشتی دانیشتوان و ئاڤاهیان لە عێراق بەگشتی و هەرێمی كوردستان بە تایبەتی.

ئامادەكاریەكانی سەرژمێری لە كاتی ئەنجامدانی پرۆسەی گەمارۆسازی و ژمارە دانان لە سەرتاسەری عێراق و بە هەرێمی كوردستانیشەوە گەیشتنە لوتكە. ئەم پرۆسەیەی گەمارۆسازی و ژمارەكردنە یەك قۆناغ لە پێش خودی پرۆسەی سەرژمێری یەوە دێت و گرنگییەكەی لەوەدایە كە چوارچێوەیەكی تەواو لە هەموو بوارەكاندا دەخاتە بەردەست لەوانەش دانیشتوان، شوێنی نیشتەجێبوون، دامەزراوەكان و چالاكییە ئابوورییەكان. دواتر ئەم چوارچێوەیە بەكار دێت نەك تەنها بۆ دابەش كردنیان لەسەر بژمێرەكان تاكو هەر یەكێكیان لە رۆژی سەرژمێریدا چوارچێوەی كارەكانیان بزانن، بەلكو وەك چوارچێوە بۆ هەموو ئەو رووپێوانەش بەكار دێت كە دوای پرۆسەكە ئەنجام دەدرێن لە گشت بوارەكانی كۆمەلایەتی، تەندروستی، ئابووری، خوێندن و هتد.

ئەم كارە لە هەرێمی كوردستان بە هەماهەنگی لەگەل وەزارەتی پەروەردە ئەنجام درا و لەشكرێكی ئامادە لە مامۆستایانی بەرێز راهێنران بۆ ئەنجامدانی سەرژمێری گشتی بەلأم بەداخەوە لەبەر دەستێوەردانی سیاسی چەند لایەنێكی دژ بەم پرۆسەیە، نەتەنها سەرژمێرییەكە ئەنجام نەدرا، تەنانەت تاكو ئەمرۆش هیچ دەنگ و باسێك نیە لەسەر كاتی ئەنجامدانی و ئەگەری دەست پێكردنەوەی سەر لە نوێ بۆ ئامادەكارییەكانی پرۆسەی سەرژمێریی گشتی.

سەرەڕای هەموو ئەمانە، داتای كۆكراو لەم پرۆسەیەدا - كە لە ناوەڕاستی ساڵی 2010 پرۆسەی نوێ كردنەوەی بۆ ئەنجامدرا و تەنها تایبەت بوو بە دانیشتوان و یەكەكان و شوێنەكانی نیشتەجێبوون- بەردەوام بەكار دێت بۆ دانانی چوارچێوەی هەموو ئەو رووپێوانەی كە لە هەرێمی كوردستان و لە عێراقیشدا ئەنجام دەدرێن.

لێرەدا پێویستە بەر لە هەموو شتێك رۆڵی بەرپرسانی باڵای حكومەتی هەرێم و هەروەها بەرێز وەزیری پلان دانان زۆر بە بەرزی بنرخێنین كە توانیان بە هەوڵ و تەقەلایەكی زۆر هەموو ئەو لیژنە باڵایانەی كە لە بەغدا بۆ مەبەستی سەرژمێری پێكهێنرا بوون لێرەش لە هەرێمی كوردستان لەسەر ئاستی هەرێم دووبارەیان بكەنەوە وێڕای ئەو هەموو دژایەتییەی كە دەكرا بۆ ئەوەی ئەم كارە سەرنەگرێ و لیژنەكان تەنها لەسەر ئاستی بەغدا بن.

رۆڵی بەرێزان پارێزگاری هەر سێ پارێزگاكەی هەرێم و سەرپەرشتیاری ئیدارەی گەرمیان گرنگیی خۆی هەبوو لە سەرپەرشتی كردنی تەواوی پرۆسەكە لە رێگای دروست كردنی لیژنەكانی سەر ئاستی پارێزگا، قەزا و ناحیەكان كە توانییان كارەكان لەسەر ئاستی خۆیان رێك بخەن و ئەو گیرو گرفت و ئاستەنگانەی دەهاتنە پێش چارەسەریان بكەن.

پێویستە پێزانینی خۆمان ئاراستەی سندوقی دانیشتوانی نەتەوەیەكگرتووەكان بكەین كە پاڵپشتیی تەكنیكییان پێشكەش كرد لە كاتی ئامادەكاریەكان بۆ ئەنجام دانی پرۆسەی گەمارۆسازی و ژمارە دانان.

هەروەها رۆڵی بەڕێوەبەری جێ بە جێ کاری سەرژمێری لە هەرێمی کوردستان کاك محمود عوسمان دیارە کە بە هاوکاری بەڕێوبەرانی ئاماری پارێزگاکان، بەڕێزان حسێن کاکل (ب. ئاماری هەولێر)، چیاڤان عبدالرزاق (ب. ئاماری دهۆك) و علی سالح (ب. ئاماری گەرمیان) بەسەرکەوتوویی سەرپەرشتیی مەیدانیی پرۆسەکەیان ئەنجامدا.

جێی خۆیەتی رۆڵی جوامێرانەی یەکە یەکەی کارمەندانی دەستەی ئامار لە دیوانی دەستە و لە هەموو پارێزگاکانی هەرێم بەرز بنرخێنین کە شەو و رۆژیان کردە یەك بۆ ئەوەی ئەم پرۆسەیە سەرکەوێت. هەروەها پێویستە سوپاسی وەزارەتی پەروەردە بکەین کە ئەو پەڕی هاوکارییان پێشکەش کردین لە رێگای رێگەپێدانی مامۆستایان و دابین کردنی هۆڵەکانی مەشق و راهێنان.

لە کۆتاییدا، سوپاسی دانیشتوانی هەرێمی کوردستان دەکەین کە بەو پەڕی بەرپرسیارەتییەوە هاوکاریی تیمەکانی سەرژمێرییان کرد بە وەڵام دانەوەی پێویست و پێدانی داتای راست و دروست کە لەئەنجامدا سوودی خودی خۆیان دەبێ لە رێگای پێشکەش کردنی خزمەتگوزاری و پرۆژە لە لایەن حکومەت و کەرتی تایبەت کە هەر لەسەر بنەمای ئەم داتایانە دابین دەکرێن.

سیروان محمد محی الدین

سەرۆکی دەستەی ئاماری هەرێم

بەشی یەکەم

سەرەتا

1-1 سەرەتا

دەستەی ئاماری هەرێم لە مانگی تشرینی یەکەمی ساڵی 2009 سەرژمێرییەکی بۆ گشت بینا و خێزان و دامەزراوە و خاوەندارە کشتوکاڵییەکان ئەنجامدا، کە پێویست بوو هەموو سەرچاوە دارایی و مرۆڤییە گەورەکان لە خۆ بگرێت بۆ ئەوەی چوارچێوەیەکی هەمەلایەنە و نوێ بۆ بیناکان و نشینگەکان و خێزانەکان بە پێی گەڕەکەکان و گوندەکان و یەکە کارگێرییەکان دەست بکەوێت. ئەم چوارچێوەیە زۆر پێویستە بۆ دیزاین و راکێشانی نموونەی رووپێوە ئابوورییەکان و رووپێوە خێزانییە جۆراوجۆرەکان. بۆ ئەوەی بە شێوەیەکی ئەرێنی لەسەر ووردیی پێوانی ئەو دیاردە جۆراوجۆرانە رەنگ بداتەوە کە دیراسە کراون.

هەروەك چۆن بنکەیەکی داتا و زانیاری بۆ گشت بینا و خێزانەکان دەستەبەر ئەکات کە ئەکرێت لە رێگای سیستەمی زانیارییە جوگرافییەکان (GIS) لەسەر نەخشەی تازە و پێشکەوتوو دابندرێن. هەروەها ئەکرێت ئەم زانیارییانە لەگەڵ زانیارییە خزمەتگوزارییەکانی تر پەیوەست بکرێن، وەکو فوتابخانەکان و بنکە تەندرووستییەکان و شەقامەکان و زانکۆکان و بنکەکانی بەرگریی شارستانی و بنکەکانی پۆلیس، کە لە رێگای کۆمپیوتەرەوە زانیاری لەسەر ناونیشانی خێزانەکان و کەسەکان وەربگیرێت ئەویش بە پێی ئەم سیستەمە و بە خێراییەکی زۆر. و بە مەبەستی ئەنجامدانی سەرژمێریی گشتیی دانیشتوان و نشینگەکان لە تشرینی دووەمی 2010، ئامادەکاریی گەورە بۆ جێبەجێ کردنی پرۆسەی گەمارۆسازی و ژمارەکردنی بیناکان و درووست کردنی چوارچێوەیەکی گشتی دەستیان پێکرد، کە پێویست بوو لەسەر ئاستی بچووکترین یەکەی ئاماری (بلۆك) نەخشەی بۆ درووست بکرێت و تەواو بکرێت، پاشان ژمارە دانان و ژماردنی بیناکان و پێکهاتەکانیان وەکو یەکەکانی نیشتەجێ و نانیشتەجێ، ئینجا گەمارۆدانی گشت دامەزراوە بەرهەمهێنەرەکان و خزمەتگوزارییەکان و خاوەندارێتییە کشتوکاڵییەکان و دانانی چوارچێوەی گشتگیر.

2-1 ئامانجەکانی سەرژمێری

بەدەست خستنی داتای نوێی زۆر گشتگیر و وورد لە بارەی گشت کەسەکانەوە لە کاتێکی دیاریکراودا و لەبارەی تایبەتمەندییە جۆراوجۆرەکانی بیناکان و نشینگەکان و خێزانەکان، و ئەنجامەکانی سەرژمێری بە بەردی بناغەی پرۆسەی پلان دانان بۆ پێداویستییەکانی داهاتوو و پێویستییە کارگێڕییەکان و هەروەها بۆ هەڵسەنگاندنی دۆخی ژیان و بۆ مەبەستەکانی توێژینەوە و هەروەها بەکارهێنانە بازرگانییەکان و چەندەها بابەتی تریش دادەنرێت.

بۆ دڵنیا بوون لە بەرێوەچوونی پرۆسەکە لەسەر بنەمای تەندرووست و بەهێز، پێویست بە دانانی پلان و بەرنامەیەکی گەشەپێدانی ئابووری و کۆمەڵایەتی هەیە بە سوود وەرگرتن لە بنکەی داتا و زانیارییە نوێ و گشتگیرەکان لەبارەی هەموو ئەو شتانەی پەیوەندیان بە قەبارە و پێکهاتە و تایبەتمەندییەکانی دانیشتوانەوە هەیە، سەرەڕای ئەمانەش دامەزراندنی بنکەیەکی گشتگیر و هەمەلایەنەی داتا و زانیاری لەبارەی بینا و نشینگە و دامەزراوە و خاوەندارێتییە کشتوکاڵییەکان کە وەکو چوارچێوەی ئاماری بۆ زۆرێك لە سەرژمێرییەکانی تر و رووپێوە نموونەییەکانی تر بەکاردێت. هەروەها گرنگیی سەرژمێری لە مەزندەکردنەکانی دانیشتوان لە ماوەی نێوان سەرژمێرییەکاندا دەردەکەوێت.

3-1 ئامانجەكانی راپۆرت

1- دەستەبەر كردنی زانیاریی ووردەكاری لەبارەی جۆرەكانی بیناكان و دابەشبوونی جوگرافیان بۆ بەكارهێنانیان لە پلانە خزمەتگوزارییەكان ناوچەییەكان و دانانی سیاسەتی و بەرنامەی نیشتەجێ كردن.

2- دەستەبەر كردنی زانیاری و داتا لەبارەی تایبەتمەندییەكانی نشینگەكان و دۆخی نیشتەجێ بوون كە لە دانانیسیاسەت و بەرنامەی نیشتەجێ بوون بەكار دەهێنرێن.

3- دەستەبەر بوونی زانیاریی تایبەت بە گەشەكردنی ناوچە گوندنشینەكان و شارنشینی، بۆ ئەو كەسانەی دانەری سیاسەت و پلان و بەڕێوەبەرن.

4- دانانی بناغەیەك بۆ پلان دانانی بەرنامە و سیاسەتە گشتییەكان بۆ نشینگە مرۆییەكان و بۆ هەڵسەنگاندنی ئاستی هەبوونی نشینگە و ئاستی پێویستیی نشینگەی نوێ و بۆ ئەنجامدانی لێكۆلینەوە لەبارەی دۆخی بژێوی دانیشتوان لەو نشینگانەی كە نزمترن لە كەمترین ئاستی پێویست.

5- دەستەبەر كردنی زانیاریی ووردەكاری لەبارەی دامەزراوەكان و ئەو تایبەتمەندییانەیان كە پەیوەستن بە چالاكیی ئابووری و جۆری كەرتی كار و ژمارەی كاركەران و دابەش بوونە جوگرافییەكانیان بۆ سوود وەرگرتن لێیان لە بوارەكانی گەشەپێدانی ئابووری و كۆمەلایەتی.

6- دەستەبەر بوونی زانیاری لەبارەی ژمارەی خێزانەكان و نشینگەكان و دابەش بوونی جوگرافیانەیان.

7- دەستەبەر بوونی زانیاریی شیاو بۆ بەراوردكردن لەگەڵ ئەو رووپێو و سەرژمێرییانە تایبەتانەی پەیوەستن بە تێكرای قەبارەی خێزان و بیناكان و نشینگەكان و دامەزراوەكان و خاوەندارێتییە كشتوكاڵییەكان.

8- دەستەبەر كردنی زانیاریی هەمەلایەنە بۆ لێكۆڵینەوە و توێژینەوەكان.

بەشی دووەم

2-1 دابەش بوونە جوگرافی و ئاماری و کارگێڕییەکان

⋆) دابەش بوونە جوگرافییەکانی عێراق

بەپێی ڕێبەری جوگرافیای عێراق کە لە گشت سەرژمێرییەکانی پێشووتری عێراق پشتیان پێ بەستراوە بۆ وەرگرتنی هێمای پارێزگا و قەزا و ناحیەکان، پارێزگاکان بۆ سێ بەش دابەش کراون. بەشی یەکەم 5 پارێزگا لە خۆ دەگرێت کە بریتین لە (دهوك، موسڵ (نەینەوا)، سلێمانی، کەرکوك و هەولێر) و هێمای 1 یان پێدراوە و هێمای ئەم پارێزگایانە لە 11 وەوە دەست پێدەکات تاکو 15 بە ریز. بەشی دووەم 8 پارێزگا لە خۆدەگرێت کە بریتین لە (دیالا، ئەنبار، بەغدا، بابل، کەربەلا، واست، سەلاحەددین، نەجەف) و هێمای 2 یان پێدراوە و هێماکانیان لە 21 وەوە دەست پێدەکات تاکو 28 بە ریز. بەشی سێیەمیش 5 پارێزگا لە خۆ دەگرێت کە ئەوانیش بریتین لە (قادسیە، موسەننا، زیقار, میسان، بەسرە) و هێمای 3 یان پێدراوە و هێماکانی ئەم پارێزگایانە لە 31 وەوە دەست پێدەکات تاکو 35 بە ریز.

هەروەها بۆ هەر قەزایەك لە ناو پارێزگاکەدا هێمایەك دەست نیشان کراوە کە لە دوو پایە پێکدێت و هەروەها بۆ هەر ناحیەیەکیش لە هەر قەزایەك هێمایەك داندراوە کە ئەویش لە یەك پایە پێك دێت و بەم شێوەیە هێمای هەر یەکەیەکی کارگێڕی لە 5 پایە پێکدێت.

بۆ ژینگەش (شارنشین و گوندنشین) هێمایەك داندراوە کە ئەویش لە یەك پایە پێکدێت و هێمایەکیش بۆ گەڕەك یان کەرت لە ناو ناحیە داندراوە کە لە 3 پایە پێکدێت و هەر بەم شێوەیە هێمایەکیش بۆ هەر گوندێك داندراوە لە ناو کەرتەکاندا کە ئەویش لە 3 پایە پێکدێت، بەم پێیەش هێمای بەکار هاتوو بۆ هەر شوێنێك لەسەر ئاستی گەڕەك یان گوند لە 12 پایە پێکدێت.

لەم سەرژمێرییەش هەر پەیڕەوی ئەو دابەشبوونە جوگرافیە کراوە کە بۆ پارێزگا و قەزا و ناحیە و ژینگە (شارنشین و گوندنشین) ەکان داندراوە بەڵام هێمایەکی تایبەت بۆ ئاوەدانییەکان (حی) لە نێو ناوچە شارنشینەکانی ناحیەکان داندراوە کە لە 3 پایە پێکدێت و لە 101 دەست پێدەکات و بە 299 کۆتایی دێت و تیایدا گشت ئەو گەڕەکانەی سەر بە ئاوەدانییەکن داندراون و ئینجا هێمایەکی تایبەت بۆ کەرتەکان لە نێو ناوچە گوندنشینەکانی شارەدێیەکان داندراوە کە لە 3 پایە پێکدێت و لە 301 دەست پێدەکات و بە 999 کۆتایی دێت و تیایدا گشت ئەو گوندانە دیاریکراون کە سەر بە هەر کەرتێکن. پاشان هێمایەکی تایبەت بۆ هەر گەڕەکێك داندراوە لە ناو ئاوەدانییەکەدا کە لە 2 پایە پێکدێت و لە 01 وەوە دەست پێدەکات و بە 99 کۆتایی دێت و هەروەها هێمایەکیش بۆ گوندەکان داندراوە لە نێو کەرتەکاندا و لە 2 پایە پێکهاتووە و بە 01 دەست پێدەکات و بە 99 کۆتایی دێت. بەم پێیەش هێمای بەکار هاتوو بۆ ناوهێنانی شوێنێك لەسەر ئاستی گەڕەك یان گوند لە 11 پایە پێکدێت.

بۆ مەبەستی سەرژمێریی گشتیی دانیشتوان و نشینگەکان هێمایەك لەسەر ئاستی گەڕەك درووست کراوە کە لە 5 پایە پێکدێت و هێمای دەست نیشانکراو بۆ هەر گەڕەك یان گوندێك هێمایەکی تاقانەیە و دووبارە نابێتەوە لە هیچ شوێنێکی تر لەسەر ئاستی بچووکترین یەکەکانی کارگێڕی (گەڕەك/ گوند). ئەکرێت لە ڕێگای ئەم هێمایەوە هەموو گشت زانیارییەکانی تایبەت بە پارێزگا، قەزا، شارەدێ ژینگە (شارنشین/گوندنشین)، (ئاوەدانی/ کەرت)، (گەڕەك/گوند) بەدەست بێن.

⭑) دابەش بوونە ئامارییەکان

بۆ دابەش بوونە ئامارییەکان سیستەمی ناوهێنان و ژمارەکردنی پەیڕەو کراو لە ئاوەدانی و کەرتەکاندا ڕەچاو کراوە و بە پێی ئەم سیستەمەش ناحیە لە ناوچە شارنشینەکاندا بەسەر چەند ئاوەدانیەکدا دابەش کراوە کە ژمارەیان 4446 ئاوەدانییە، و لە ناوچە گوندنشینەکانیشدا بەسەر کەرتدا دابەش کراوە کە ژمارەیان 9740 کەرتە لە هەموو عێراقدا و هەر ئاوەدانییەکیش بەسەر یەك یا چەند گەڕەکێکدا دابەش کراون کە کۆی گشتی یان 6464 گەڕەکە، ئەمە لە کاتێکدا کە هەر کەرتێك بەسەر چەند گوندێکدا دابەش کراوە کە کۆی گشتیی گوندەکان لە هەموو عێراق 18896 گوندە، دواتر هەر هەموو گوندێك و گەڕەکێك بەسەر چەند بلۆکێك دابەش کراون ئەویش بە پشت بەستن بە ژمارەی بیناکان کە کۆی هەموو بلۆکەکان لە عێراقدا 70051 بلۆکە.

⭑) دابەش بوونە کارگێڕییەکان

هەرێمی کوردستان لە ڕووی کارگێڕییەوە لە 3 پارێزگا پێکهاتووە کە بە سەر چەند یەکەکانی کارگێڕی دابەش کراون بە ناوی قەزا کە ژمارەیان (32) قەزایە لە هەموو هەرێمی کوردستاندا و هەریەك لەم قەزایانەش بەسەر چەند شارەدێ یەکدا دابەش کراون و کۆی شارەدێ یەکان لە هەرێمی کوردستان 128 شارەدێ یە. هەر قەزایەك لە یەك یان چەند شارەدێ یەك پێکدێت و هەر شارەدێ یەکیش بۆ زینگەی شارنشین و گوندنشین دابەش کراوە. زینگەی شارنشین بەسەر چەند ئاوەدانییەك و هەر ئاوەدانییەکیش بەسەر چەند گەڕەکێك دابەش کراوە کە بچووکترین یەکەی کارگێڕییە لە شارنشیندا. هەروەها زینگەی گوندنشین لە ناحیەدا بەسەر چەند کەرتێك و کەرتەکانیش بەسەر چەند گوند دا دابەش کراون، ئەمەش بچووکترین پێکهاتەی پشت پێ بەستراوە لە ناوچە گوندنشینەکاندا. خشتەی خوارەوە ژمارەی قەزا و شارەدێکانی پارێزگاکانی هەرێمی کوردستان روون دەکاتەوە.

خشتەی ژمارە (1): دابەش بوونی ژمارەی قەزا و شارەدێ یەکان بە پێی پارێزگاکان

ناوی پارێزگا	ژمارەی قەزاکان	ژمارەی شارەدێ یەکان
هەولێر	9	41
سلێمانی	16	61
دهۆك	7	26

2.2 پێناسە گشتییەکان

❖ سەرژمێری

پرۆسەیەکی گشتییە بۆ ژماردنی گشت تاکەکانی زیندوو (عێراقییەکان و بیانییەکان)، ئەوانەی لەناو سنووری جوگرافیایی عێراقدان لە ساتێکی دیاریکراودا، هەروەك کۆکردنەوە و تەیارکردن و هەڵسەنگاندن و شیکردنەوە و بڵاوکردنەوەی گشت زانیارییە دیموگرافی و ئابووری و کۆمەڵایەتییەکانی پەیوەست بەم کەسانە لەخۆ دەگرێت. هەروەها بۆ زانینی دابەشبوونی جوگرافیانە و تایبەتمەندییە جیاوازەکانیان بە بێ هیچ لابردن یان دووبارە بوونەوەیەك.

❖ یەکەکانی کارگێڕی

مەبەست لێ هەرێم و پارێزگا و قەزا و ناحیەکانە بەپێی سنووری کارگێرییان.

❖ ناوەندی یەکەی کارگێڕی

مەبەست لێی ناوەندی قەزا یان ناحیەیە.

❖ سنوری شارەوانی

ئەو سنورەیە کە لەلایەن شارەوانیەکانەوە دیاریکراوە بۆ ناوچەیەك بۆ ڕاپەڕاندنی خزمەتگوزاری شارەوانی.

❖ شارنشین

ئەو ناوچانەن کە کەوتونەتە سنوری شارەوانیەکان.

❖ گوندنشین

ئەو ناوچانەن کە کەوتونەتە دەرەوەی سنوری شارەوانیەکان.

❖ گەڕەك

گردبوونەوەیەکی شارنشینانەی دانیشتوانە لە بینا و نشینگە (ئاڤاهی)ی جێگیر یان گەڕۆکدا، هاوسێ یان پەرش و بلاّون و ژمارەیەکی دیاری کراوی هەیە کە لەسەری ڕێکەوتوون یان لە دۆخێکی دان پێدانراوی ناوخۆیی دایە و بەمەش لە شوێنەکانی تر جیادەکرێتەوە. هەروەها سنوری ئاشکرای هەیە، لە یەك یان چەند بلۆکێك پێك هاتووە.

❖ کەرت

دابەش بوونێکی کارگێڕییانەی گوندنشینە و لە گوندێك یان زیاتر پێك هاتووە و دانیشتوانی لە نشینگە (ئاڤاهی)ی جێگیر یان گەرۆکدا دەژین کە دراوسێی یەك یان پەرش و بلاّون و ناو و ژمارەی دیاری کراوی دانپێدانراوی هەیە لە ناوخۆدا، سنوری ئاشکرای خۆی هەیە. ئەگونجێ کەرتێك کەس تیایدا نەژیت.

❖ گوند

گردبوونەوەیەکی گوندنشینانەی دانیشتوانە کە تیایدا کەسانێك لە نێو خانوو یان لاری (کەپر) یان چادری بەیەکەوە لکاودا دەژین، بەزۆری سەرقاڵی پیشەی کشتوکاڵن بەهەموو جۆرەکانیەوە و ناوی دیاریکراوی هەیە و لەناوخۆدا دانپێدانراوە و سنوری روون و ئاشکرای هەیە کە لە شوێنەکانی تر جیای دەکاتەوە.

❖ بلۆك

کۆمەڵێك بینایە کە دەگونجێ گەڕەك/گوند یان بەشێکی بێت و ئەتوانرێ سنوری جیا بکرێتەوە لەسەر زەوی و وێنەی لە سەر نەخشە بکێشرێ و ژمارە هێمای بدرێتێ، سنوری روون و ئاشکرای خۆی هەیە کە دەتوانرێ بە ئاسانی بناسرێتەوە. لە نزیکەی (70-100) خانووی ئاسایی یان کەمتر لەوە بەپێی جۆری خانووەکان پێك دێت. نمرەی ڕیزبەندی دەدرێتێ لەنێو سنوری گەڕەك یان

گوند، بەڵام بلۆك یەكێك نیە لە یەكە كارگێڕییە پشت پێ بەستراوەكان بەڵكو دابەشكردنی گەڕەكە، بەمەبەستی ئاسانكردنی بەڕێوەبردنی پرۆسەی سەرژمێری.

❖ شەقام یان كۆڵان

ڕێگەیەكی گشتی یان تایبەتە دەچێت بەرەو دەروازەی بینایەك یان زیاتر، دەگونجێ شەقام یان كۆڵان شۆستە یان قیرتاو كرابێت یان نەكرابێت (خۆڵ بێت) ئەگونجێ ڕێك بێ یان خوار و خێچ، ئەگونجێ لەهەردوولاوە كراوە بێ یان لەلایەكەوە داخراو بێ، دەكرێت بۆ شەقام ناو و ژمارەی جیاواز لەشەقامەكانی تر یان كۆڵانە هاوسێ یان نزیكەكانی هەبێ، ناكرێت ناوی نەبێت، دەتوانرێت ئەو ناوەی كە پێی دەناسرێتەوە سیفەتێكی فەرمیی هەبێت یانیش هیچ سیفەتێكی فەرمیی نەبێت.

❖ خانوو

بینایەكی سەربەخۆیە كە لەسەر خۆی وەستاوە و لە ژوورێك یان زیاتر یان پانتایی تر پێك دێت و سەقفێك دای پۆشیوە و زۆر جار دەگونجێ بە دیوارێكی دەرەكی دەور درابێ یان دیوارە جیا كەرەوەكەی لە بناغەوە تا سەقف درێژ بێتەوە. دەگونجێ سەقفی خانووەكە تەنیا لە سەر چەند پایەیەك ڕابوەستێ. دەكرێت خانووەكە سەقفی نەبێت و لە پانتاییەك پێكهاتبێ كە چوار دەوری دیوار كرابێت. و دەكرێت خانووەكە لە هەر مادەیەكی بیناسازی پێكهاتبێت. دەكرێ لە یەك نهۆم یان زیاتر پێكهاتبێت . بۆ هەر خانوویەك دەرگایەك یان زیاتر هەیە كە لە ڕێگا یان لە كۆلانەوە ئەگات بە هەموو یان زۆربەی بەشەكانی.

خانوو بۆ مەبەستی نیشتەجێ بوون، بازرگانی، پیشەسازی، یان بۆ پێشكەش كردنی خزمەت گوزاری بەكاردێت. دەكرێ بكرێت بە كارگە یان شوێنی بازرگانی یان شوێنی نیشەجێ بوونی سەربەخۆ یان تەلاری نیشتە جێ بوون یان بازرگانی یان عەمبار یان سەرداب یان كۆگای دانەوێڵە یان هەر شتێكی تر.

ئەگونجێ بینا لە ژمارەیەك خانووی نیشتەجێ بوون پێك هاتبێت وەكو تەلارە نیشتەجێیەكان یان ئەو نشینگانەی لە دوو نهۆم پێك هاتوون و هەریەكیان دەرگای چوونە ژوورەوەی سەربەخۆیان. لەكاتی هەبوونی یەك دەرگای چوونە ژوورەوەی هاوبەش، پاشكۆكانی بینا وەك (گەراج – دوكان – تواليت – كۆگا) بە پێكهاتەی سەرەكیی بینا دادەنرێت نەوەك بینایەكی سەربەخۆ. لە سەرژمێریدا ئەم شوێنانە بە بینا دادەنرێن:

- زەویی پەرژین كراو (سیاج دراو) ئەگەر هەمووی یان بەشێكی بەكار هێنرابێت بۆ نیشتەجێ بوون یان ئیش كردن یان بەكار نەهاتبێت.
- زەویی سەقف نەكراو كە ئیشی تێدا دەكرێ وەك دروست كردنی بلۆك یان كاشی یان بەرد ... هتد.
- ئەو بینایەی لە ژێر دروست كردندایە ئەگەر بناغەی بۆ داندرا بێت و هەر چوار دیواری بۆ كرابێت و بەلای كەم یەك نهۆمی سەقفی بۆ كرابێت.
- بینای پەراوێز خراو چ بە شێوەی هەمیشەیی یان كاتی بێت لە كاتی گەمارۆسازیدا بە بێ ڕەچاو كردنی ئەو ماددەیەی پێی دروست كراوە وەك (چادر، كوخ، چیغ، ... هتد) و لەسەر زەوی یان ئاودا جێگیر كرابێت و بۆ نیشتەجێ بوون یان كاركردن یان هەردووكیان بەكار هێنرابێت.
- ئەو نەفەر هەڵگر و پاپۆڕانەی كە لە بەندەرەكان و ئاوە هەرێمایەتییەكانی عێراقدان و بە شێوەیەكی بەردەوام جێگیر كراون و بۆ نیشتەجێ بوون یان بۆ كاركردن بەكار هێنراون.
- عەرەبانە و بۆدی ئۆتۆمبێلەكان كە لە سەر زەوی بەشێوەی بەردەوام یان كاتی لەسەر زەوی جێگیر كراون لە كاتی گەمارۆسازیدا ئەگەر وەك شوێنی نیشتەجێ یان دامەزراوە بەكارهێنرابن.

- هەریەك لە تانکی ئاو و وێستگەی بەهێزکردنی کارەبا و باخچە و گۆرەپانە گشتییەکان و بینای چۆلکراو کە شیاو نەبێت بۆ نیشتەجێبوون یان بەکارهێنان گەمارۆ نادرێن مەگەر لەناویدا چێشتخانە یان چاپخانە یان ماڵێك هەبێت کە ئەوکات بە بینا یان دامەزراوە دادەنرێت. هەروەها چەتر و شوێنەکانی وەستانی پاس و پردەکان بە بینا ئەژمار ناکرێن.

❖ دەرگای سەرەکیی چوونە ژوورەوەی بینا

دەرگا یان دەروازەیەك کە بەرەو شەقام یان ڕێڕەو یان ڕێگە یان قادرمە بێت و بچێت بەرەو پێکهاتەکانی بینا و نهۆمەکانی. دەکرێت بینا زیاتر لە یەك دەرگای وەك یەکی هەبێت و ئەوەیان کە زۆرتر بەکار دەهێنرێت وەکو دەرگای سەرەکی دادەنرێت.

❖ دەرگای لاوەکیی بینا

هەر دەرگایەك یان دەروازەیەك کە مەرجەکانی باس کراو لە دەرگای سەرەکیی چوونە ژوورەوە نەیانگرێتەوە بە دەرگای لاوەکی دادەنرێت.

❖ نمرەی سەرژمێریی بینا لە بلۆکدا

ئەو نمرەیەیە کە تایبەتە بەکارەکانی سەرژمێری و بە بۆیاخ لەسەر بیناکان دادەنرێت بۆ ئاسانکرنی کارەکانی سەرژمێری. ئەم ژمارەلێدانە لەسەر ئاستی بلۆکە، (واتە لە هەر بلۆکێك بەژمارە (یەك) دەست پێ دەکات و بەردەوام دەبێت تا دوایین بینا لە بلۆکەکەدا و بەشێوەی یەك لە دوای یەك). ئەمە بە پێی پلانی تایبەت بە ژمارەلێدانەوە دەکرێت (جا ئەگەر پلانەکە ژمارەلێدانی شار بێت یان لادێ).

❖ نمرەی یەکە لە بینایەکەدا

مەبەست لێی ژمارە لێدانی پێکهاتەکانی بیناکەیە لەشوقە و دامەزراوەکان و ماڵەکان ... هتد. بۆ هەر بەشێك لەم پێکهاتانە ژمارەیەك دادەنرێت بەپێی پلانی تایبەت بە ژمارەلێدان و ئەم ژمارەیە لە هەر بینایەکدا لە (1) وە دەست پێدەکات و بەردەوام دەبێت تا دوایین یەکەی بیناکە و بە شێوەی یەك لە دوای یەك.

3.2 پێناسە سەرەکییەکانی تایبە تمەندییەکانی بیناکان و نشینگەکان و خێزانەکان

❖ جۆری بینا

- بیناکان پۆلین دەکرێن بۆ:

1- ***باڵەخانە:*** بینایەك کە پێك هاتووە لەدوو نهۆم یان زیاتر بەبێ ڕەچاو کردنی ئەوەی کە نهۆمەکە لە سەر زەوییە یان لە ژێرەوەیە (زیاتر لە یەکەیەکی نیشتەجێ بوون)، قادرمەیەکی هەیە لە ناوخۆ یان لەدەرەوە کە بۆ هەموو نهۆمەکانی بیناکە بەکار دێت و لەوانەیە تەنها بۆ مەبەستی نیشتەجێ بوون بەکاربێت ئەگەر هەموو یەکەکان هی نیشتەجێ بوون بن یان بۆ نیشتەجێ بوون و کار کردن بەکار دەهێنرێت یان تەنها بۆ مەبەستی بازرگانی بەکار دێت.

2- ***خانوو:*** بینایەکی بە تەنهایە کە پێك هاتووە لە یەکەیەکی نیشتەجێبوون و خێزانێك یان زیاتر بەکاری دەهێنن بۆ نیشەجێ بوون یان بۆ کارکردن و نیشتەجێ بوون لەیەك کاتدا و ئەکرێت بە بیناکەی ترەوە لکابێت (چەسپاو) و لە ژوورێك یان زیاتر پێکهاتبێت.

3- ***کەپر یان زنخ:*** لانەیەك یان بینایەكی سەربەخۆی کاتییە بە ماددەی خاو دروست کراوە کە زۆر و بەردەستە وەك قوڕ، قامیش، گەڵای دار و تەنەکە و تەختەی کانزایی (چینکۆ) یان تەختەی دار و تەنها بۆ نیشتەجێ بوون یان بۆ کار و نیشتەجێ بوون لەیەك کاتدا، بەکار دێت.

4- ***چادر (خێمە) یان رەشماڵ:*** لانەیەکە لە پێستی حوشتر یان خوری یان قوماش دروست دەکرێت و دەتوانرێت بە ئاسانی بجوڵێنرێت و بگوازرێتەوە.

5- ***کەرڤان:*** بینایەکی پێشتر ئامادەکراوە، بەشێوەیەکی کاتی یان هەمیشەیی جێگیر کراوە و ماددەی سەرەکیی دروست کردنی دار، ئاسن یان چینکۆیە و بۆ کار یان نیشتەجێ بوون بەکار دێت.

6- ***دامەزراوە یان کارگە:*** بینایەکە بەکاردێت بۆ کار، داگیر کراوە بە دەزگایەکی حکومی یان ناحکومی و دەکرێت بەشێکی تایبەتی تێدا بێت بۆ بەکارهێنانی پاسەوانەکان. دەکرێت دامەزراوەکە شوێنێکی نیشتەجێ بوونی بەکۆمەڵ بێت کە لە بنەڕەتدا بۆ لەخۆگرتنی کۆمەڵە کەسانێك درووبت کرابێت کە دۆخێکی هاوبەش کۆیان دەکاتەوە وەك نەخۆشخانە، بەندیخانە، شوێنی نیشتەجێ بوونی کرێکاران یان قوتابیان، ... هتد. هۆتێل و مۆتێلەکانیش بە دامەزراوە دادەنرێن.

7- ***مۆڵ یان سەنتەری بازرگانی:*** بینایەکە چەندین رۆڵی دەبینێت و لە بنەڕەتدا وەکو ناوەندێکی تەواو بازرگانی درووست کراوە و بەکاردێت گشت نهۆم و پێکهاتەکانی بۆ چالاکیی ئابووری بەکار دەهێنرێن.

8- ***لە دروست کردندا:*** ئەو بینایە یە کە بناغە و چوار دیوار و بەلای کەم سەقفی نهۆمی یەکەمی بۆی کراوە (نیشانەکانی روون بن) و هێشتا تەواو نەبووبێت و شیاو نەبێت بۆ بەکارهێنان لە کاتی سەرژمێری دا.

❖ نشینگە

بینایەکە یان بەشێکە لە بینایەك، شوێنی مانەوەیە و جیا و سەربەخۆیە، لە بنەڕەتدا بۆ نیشتەجێ بوونی خێزانێك یان زیاتر ئامادە کراوە جا بۆ هەر شتێکیش بەکار هێنرابێت لە کاتی سەرژمێریدا. چ لە کاتی گەماروٚسازیدا بەکار هێنرابێت لە لایەن خێزانێکەوە یان زیاتر، یان داخراو بێت، یان چۆڵ بێت و کەسی تیا نەبێت. خێزانێك یان زیاتر تێیدا بن، دامەزراوەیەك یان زیاتر بەکاریان هێنابێت، یاخود لەکاتی گەمارۆسازی یان سەرژمێریدا لە ژێر درووستکردندا بێت. نشینگەکە چوونەژوورەوەیەکی سەربەخۆی هەیە کە بەکاردێت بۆ هاتن و رۆیشتن پێیدا بە بێ ئەوەی ناچار بن بە نشینگەیەکی تردا تێپەڕن. نشینگە لە ژوورێك یان چەند ژوورێکی لکاوی خاوەن یەك دەرگای چوونە ژوورەوە یان چەند ژوورێکی جیا جیا و هەروەها پاشکۆکانی پێکدێت.

بۆ مەبەستی سەرژمێری و بۆ ئەوەی کەس لە پرۆسەی ژماردنی دانیشتوان بێ بەش نەبێت، هەر شوێنێك کە لە کاتی گەمارۆسازی یان سەرژمێریدا کەسێك یان زیاتر بە شێوەیەکی راهاتوو تێدا بن و هیچ شوێنێکی تری نیشتەجێ بوونی راهاتووی تریان نەبێت بە نشینگە دادەنرێت تەنانەت ئەگەر بۆ مەبەستی نیشتەجێ بوونیش درووست نەکرابێت بۆ نموونە وەکو دوکان یان چێشتخانە. بینای بەڵاوە نراو کە بۆ نیشتەجێ بوونی مرۆڤ شیاو نەبێت، بە نشینگە دانادرێت. لەبەر ئەمە نشینگەکان دابەش دەکرێن بەسەر ئەمانەی خوارەوە:

- ***یەکەی نیشتەجێ بوون:***

شوێنێکی مانەوەی جیاکراو و سەربەخۆیە کە بۆ نیشتەجێ بوونی خێزانێك یان زیاتر ئامادە کراوە، یاخود یەکەیەکی ئامادەنەکراوە بۆ نیشتەجێ بوون بەڵام خێزانێك وەکو نشینگەیەك بەکاری دەهێنێت لە کاتی سەرژمێری کردندا و ئەمانەی خوارەوە دەگرێتە خۆی:

أ) خانوو و شوقە: ئەو شوێنەی کە هەموو یان چەند بەشێکی پێداویستییە بنەڕەتییەکانی نیشتەجێ بوون (وەك چێشت لێنان، شوێنی شووشتن، ئاوی ڕاکێشراو بە بۆڕی و ئاودەست)ی تێدا بێت جیا لەوەی لە کاتی سەرژمێری کردندا چۆڵ بێت یان خێزانێك یان زیاتر لە خێزانێك تێیدا بژین.

ب) یەکەکانی نیشتەجێ بوونی کاتی: ئەو شوێنانەی بە ماددەی خاوی بەردەستی وەك قامیش، گەڵای دار و (بەردی) یان هەر شتێکی تری هاوشێوە وەکو کۆخ و کەپر دروست کرابن و پێکهاتە سەرەکییەکانی نیشتەجێ بوونیان تێدا نەبێت.

ت) یەکەکانی نیشتەجێ بوونی جوڵاو: کە وەك شوێنی نیشتەجێ بوون بەکار دێن لە کاتی سەرژمێریدا، وەك چادر، ڕەشماڵ، کەلەك یان کەشتی، ڤارگۆنەکانی شەمەندەفەر، بەلەم، خانووی سەرئاو، ئەو شتانەی کە ڕادەکێشرێن وەکو کەرەڤان، ... هتد.

پ) یەکەکانی نیشتەجێ بوونی پەراوێز خراو: کە دروست نەکراون یان ئامادە نەکراون یان نەگۆڕدراون بۆ شوێنی نیشتەجێ بوونی مرۆڤ بەڵام وەکو یەکەی نیشتەجێ بوون بەکار هێنراون لە کاتی سەرژمێریدا، بۆ نموونە یەکەکانی نیشتەجێ بوون لە کۆگاکانی دانەوێڵە، تەوێلەکان، گەراجەکانی گواستنەوە، ئەشکەوتەکان و شتی تری لەم جۆرانە. هەروەها ئەو یەکەیانەی کە لە بنەڕەتدا بۆ نیشتەجێ بوونی مرۆڤ دروست کراون بەڵام دواتر بەڵاوە نراون و بەهۆی تێکچوونیان گشت خزمەتگوزارییەکانی ناویان ڕاوەستاون، ئەگەر لە کاتی سەرژمێری کردن کەس یان کەسانێك تیا بژین.

ج) ئەو یەکە نیشتەجێ بوونانەی ناو دامەزراوەکان کە کەسانێك تیایاندا دەژین، وەکو نشینگەی پاسەوان یان بەڕێوەبەری دامەزراوەکە.

- ***نشینگەی گشتی:***

جۆرێك شوێنی ترە کە لە ڕووی دروست کردنەوە جیا و سەربەخۆیە و بۆ تێدا بەسەر بردنە و بۆ نیشتەجێ بوونی کۆمەڵانێکی گەورەی تاکەکان دروست کراوە کە دۆخی هاوبەش یان بارێکی تایبەت یاخود ئامانجی هاوبەش پێکەوەیان دەبەستێتەوە. بەگشتی لەم جۆرە شوێنانە شتەکان هاوبەشە وەك شوێنی چێشت لێنان، ژووری دانیشتن، شوێنی نووستن، گەرماو و ئاودەست کە هەموو کەسانی نێو ئەم نشینگەیە بەهاوبەشی بەکاریان دەهێنن و بریتین لە:

أ) ئەو بینایانەی مانەوە تیایاندا بە کرێ دەستەبەر دەبن وەك هۆتێلەکان، مۆتێلەکان، پانسیونەکان و ئەو خانووانەی ژووری ڕاخراو بە کرێ دەدەن.

ب) ئەو شوێنانەی مانەوە تیایاندا بە شێوەی کۆمەڵانی گەورەی خەڵکانێکە کە ئامانجێکی گشتیی هاوبەش یان بەرژەوەندیی هاوبەش پێکەوەیان دەبەستێتەوە وەکو نەخۆشخانەکان، بەشە ناوخۆییەکان، کەنیسەکان، زیندانەکان، خانووەکانی چاودێریی کۆمەڵایەتی، خانووەکانی پەککەوتە و بەساڵاچووەکان، شوێنەکانی مانەوەی ڕەبەن و ڕاهیبەکان، دێرەکان و کەنیسەکان کە ئەم شوێنانە لە کاتی سەرژمێری کردندا شوێنی مانەوەی ڕاهاتوو بن.

ت) بینای ئامادە کراو بە مەبەستی مانەوەی کاتیی ئەو کەسانەی چالاکی یان بەرژەوەندیی هاوبەشیان هەیە وەکو سەربازگەکان، کەمپی ئاوارەکان، کەمپی کرێکارانی چالاکییەکی تایبەت.

❖ هۆتێل یان خانەی پشوودان یان کۆمەڵگەی گەشتیاری

بینای دروست کراوی جێگیرن و بەرامبەر بە کرێی دیاریکراو حەوانەوەیان تیا دەکرێت.

- ***بەشی ناوخۆیی:*** شوێنی مانەوەی جیاکراون و لەسەر خۆی وەستاوە و تایبەت بە نیشتەجێ بوونی کۆمەڵە خەڵکانێکی دیاریکراو کە بەرژەوەندیی هاوبەشیان هەیە درووستکراوە، وەکو قوتابییەکان لە بەشە ناوخۆییەکان یان خانەی مانەوەی پزیشکەکان و هی تر.
- ***خانەی چاودێری کۆمەڵایەتی:*** بە دەزگایەکی بێ قازانج دادەنرێت کە بۆ چینێکی دیاریکراوی دانیشتوان بەخۆڕایی خزمەتگوزاری پێشکەش دەکات، وەك خانەکان چاودێری کردنی بەساڵاچووان و خانەکانی چاودێری کردنی نەوجەوانان و هی تر.
- ***دەزگا تەندروستییەکان:*** کۆمەڵە بینایەکی درووستکراون کە چاودێریی تەندروستی و چارەسەر پێشکەش بە دانیشتوان دەکەن بە گشتی.
- ***خانەکانی پەرستش:*** مزگەوت، کەنیسە و دێر و شوێنەکانی تری پەرستش کە تایبەتن بە جێ بەجێ کردنی ڕێنماییە ئاینییەکان.
- ***یەکەکانی چاکسازی و بنکەکانی پۆلیس:*** بریتین لەو بینا حکومیانەی ئەرکێکی فەرمی پێشکەش دەکەن و لە چوارچێوەی دادپەروەری و یاسادا وەك زیندانەکان.
- ***یەکەکانی نیشتەجێ کە کەسانێك تێیدان:*** کۆمەڵە بینایەکن کە بە جێگیری درووستکراون بۆ مانەوەی کۆمەڵە خەڵکانێکی زۆر ئەوانەی ئامانجی هاوبەش یان بەرژەوەندیی تایبەتی هاوبەش پێکەوە گرێیان دەدات، و پێویستە ژمارە تاکەکان لەم شوێنانەدا 6 کەس یان زیاتر بن.

❖ دامەزراوەکان

کۆمەڵە چالاکی و داهاتێکن کە لە لایەن خاوەنێك یان بەڕێوەبەرایەتییەك بەڕێوە دەبردرێت بۆ بەرهەم هێنانی کۆمەڵێکی هاورەگەزی کالاّ و/یان خزمەتگوزاری کە لە یەك شوێنی جوگرافیدا دەکرێت و ئەبێت ئەم مەرجانەی خوارەوە لە دامەزراوەکاندا هەبێت:

1) ئەنجامدانی چالاکییەکی ئابووری، واتە دامەزراوەکە خزمەتگوزاری و/یان کالاّ پێشکەش بە کەسانی تر بکات.
2) هەبوونی شوێنێکی جێگیر، لەو شوێنەی کە تێیدا هەڵکەوتووە جێگیر بێت و ئەمە بە گشتی بینایەکی سەربەخۆ یان بەشێك لە بینا یان کۆمەڵە بینایەکی لەتەنیشت یەك دەبن و لە یەك شوێنیشدا (لە نێو پەرژینێکدا)، کە دەکرێت کارگەیەك، قوتابخانەیەك یاخود دەزگایەکی حکومی یان بازرگانی بێت. ئەو کەڵ و پەلانەی جولاّون و کارێك دەکەن بە دامەزراوە دانانرێن تا ئەو کاتەی تایبەتمەندیی جولانیان لە دەست بدەن و جێگیر ببن لەسەر زەوی یان لەسەر ئاو (وەکو عارەبانەی جولاّو یان ئۆتۆمبێل یان فرۆشیاری گەڕۆك). هەروەها شوێنی کارکردنی تایبەت بە درووستکردنی بینا یان ڕێگا یان بەگشتی هەر پرۆژەیەکی تر بە دامەزراوە دانانرێن وەکو خانووی ئامادەکراوی تایبەت بە ئەندازیار و کرێکارەکان. هەروەها گۆڕەکان و بینا شوێنەوارییە کۆنەکان و ئەو بینایانەی بەڵاوە نراون بە دامەزراوە ئەژمار ناکرێن مەگەر لە ناویان چایخانە یان قاوەخانە یان هەر دامەزراوەیەکی تر هەبێت کە خزمەتگوزارییەك پێشکەش بکات و ئەوکات بە دامەزراوە دادەنرێت و گەمارۆ دەدرێت و ژمارەی بۆ دادەنرێت.
3) ئەگەر خاوەنی هەبێت جا چ یەك کەس بێت یان هاوبەشییەك هەبێت لە نێوان چەند کەسانێك یان کەسایەتییەکی (اعتباری).
4) بوونی یەك بەڕێوەبەر (بەڕێوەبردنێکی تاك).

❖ ماددەی سەرەکیی دیواری دەرەوەی بینا

ئەو ماددە سەرەکییەیە کە لە درووست کردنی دیواری دەرەوەی بیناکەدا بەکار هاتووە و دەکرێت کەرپوچ، بەرد، بلۆك (پارچەی کۆنکریتی)، پارچەی بینای ئامادەکراو، قوڕ، تەختەی کانزایی (چینکۆ)، تەختەی دار یان شتی تر بێت.

❖ ساڵی درووست کردنی بینا

مەبەست ئەو ساڵەیە کە بناغەی سەرەکیی بیناکە تیایدا داندراوە.

❖ مەبەستی ئێستای بەکار هێنانی بینا

مەبەست چۆنیەتیی بەکار هێنانی بیناکەیە بە چاوپۆشی کردن لە مەبەستی سەرەکیی درووستکردنی بیناکە. دەکرێت بۆ نیشتەجێ بوون و کارکردن لە یەك کاتدا بەکار بێت بۆ نموونە ژوورێکی نشینگە وەکو نۆرینگەی پزیشکی بەکار بێت و ئەویتر وەك یەکەی نیشتەجێ بوون بمینێتەوە. دەکرێت ئەندامانی خێزان تێیدا بن و دەشکرێت بەم شێوازانەی خوارەوە بێت:

1- ***خێزانێك تێدا بێت:*** یەکەیەکی بیناکەیە کە چەند کەسانێك یان ئەندامانی خێزانێك تیادا دەژین لە کاتی ئەنجامدانی گەمارۆسازی یان سەرژمێریدا.

2- ***نشینگەی داخراو:*** یەکەیەکی بیناکەیە کە کەسانێك تێیدان بەڵام لە کاتی گەمارۆسازی یان سەرژمێریدا ئامادە نین و دەکرێت سەردانی خێزانێکی تریان کردبێت یان ئەرکێك جێ بەجێ بکەن یان خەریکی گەشت و گوزار بن لە ناوەوە یان دەرەوەی وڵات، واتە بۆ ماوەیەکی کورت نائامادە بن.

3- ***نشینگەی چۆڵ (کەسی تیا نییە):*** یەکەیەکی بیناکەیە کە لە کاتی گەمارۆسازی یان سەرژمێریدا کەسی تێدا نییە، یان بۆ بەکرێ دانە (راخراو یان ناڕاخراو بێت) یان دانیشتوانەکەی بۆ دەرەوە وڵات کۆچیان کردبێت و نشینگەکەیان بۆ بەسەر بردنی پشووەکان و مۆڵەتەکان پاراستبێت یان بەودواییانە دروستکردنی تەواو بووبێت یاخود بە هەر هۆکارێکی تر.

4- ***نشینگەی گشتی:*** هەر وەك لە پێناسەی نشینگەی گشتیدا هاتووە.

5- ***هۆتێل:*** بیناکراوێکی جێگیرە کە لە بەرامبەر کرێیەکی دیاریکراودا حەوانەوە دەستەبەر دەکات.

6- ***دامەزراوەی کارکەر:*** دامەزراوەیەکە کە چالاکییەکی ئابووریی دیاریکراو تێیدا ئەنجام دەدرێت و دەکرێت بەرهەم هێنانی کاڵا و/یان پێشکەش کردنی خزمەتگوزارییەك بێت لە ماوەی گەمارۆسازی و ژمارەکردندا.

7- ***دامەزراوەی داخراو:*** دامەزراوەیەکە کە چالاکییەکی ئابووری تێیدا ئەنجام دەدرێت بەڵام لە کاتی گەمارۆسازیدا بە شێوەیەکی کاتی راوەستاوە چ بەهۆی سەخبێری کردنی بینای دامەزراوەکە یان کەل و پەڵەکانییەوە بێت یاخود بەهۆی وەرزی بوونی چالاکییەکە یان هەر هۆکارێکی تر بێت.

8- ***دامەزراوەی چۆڵ:*** دامەزراوەیەکە کە هیچ چالاکییەکی ئابووری تێیدا ئەنجام نادرێت لەکاتی گەمارۆسازیدا چ بە هۆی ئەوە بێت کە تازە درووستکرابێت و هێشتا دەست بەکار نەبووبێت یان مەبەستی فرۆشتن یان بەکرێدانیان هەبێت.

❖ چالاکی

سروشتی ئەو کارەیە (جۆری کار یان بەرهەمەکەی) کە دامەزراوەکە ئەنجامی دەدات لەناو یەکەی بینادا و ئەکرێت یەکێك لەمانەی خوارەوە بێت:

1- چالاکیی کشتوکاڵی: بەرهەم هێنانی کشتوکاڵی لە خۆ دەگرێت بە گشت لقەکانییەوە وەك رووەکی، ئاژەڵی، راو، دارستان، بەرهەمهێناهی ئاژەڵەکان و پەلەوەر و ئەوانی تریش کە لە بیناکەدا ئەنجام دەدرێن وەك چاندنی درەخت و بەرهەم لە

شینایيه پەرژین کراوەکان و نەمامگەکان، بەخێو کردنی ئاژەڵی چوارپێی و پەلەوەر و ئاژەڵەکانی تر و ئامادەکردن و پەرەپێدانی تۆ بۆمەبەستی چاندن و زیادبوون. بۆ نموونە چالاکییەکانی پەیوەندیدار بە کشتوکاڵ وەك چاندنی بەرهەمی کشتوکاڵی بە هەموو جۆرەکانییەوە، بەخێو کردنی هەموو جۆرە ئاژەڵێك، راو، دارستان، چالاکییەکانی دوای دروێنە (دوای بەرهەم هاتن)، ئامادە کردن و پەرەپێدانی تۆ بۆ مەبەستی چاندن و زیادبوون (تکاپر)، ... هتد.

2- چالاکیی پیشەسازی: ئەو چالاکییەیە کە پەیوەندیی هەیە بە دەرهێنانی سامانی کانزایی و کالا فلزییەکان وەك بەکانزا کردن و دەرهێنانی نەفتی خاو، گازی سروشتی، گوگرد، فۆسفات، ... هتد.

بەرهەمهێنانی کالای پیشەسازییە گۆڕدراوەکان چالاکییەکە کە پەیوەندیدارە بە بەرهەمهێنانی کالای پیشەسازی لە رێگای گۆڕینی پێداویستییە هاوکارەکان بۆ ئەو بەرهەمە نوێیانەی کە لە مواسەفاتەکانیان جیاوازن لەگەڵ ئەو کالایانەی کە هۆکاربوونە بۆ بەرهەمهاتنیان لە رێگای بەکارهێنانی کار و سەرمایە و رێکخستن و ئەوانەش کە لە بینادا ئەنجام دەدرێن وەك ئامادەکردن و پاراستنی گۆشت و بەرهەمەکانی و ماسی و سەوزەوات و مێوەکان، پیشەسازیی زەیت و رۆن، پیشەسازیی بەرهەمەکانی شیر، هاڕینی دانەوێلە، بەرهەمەکانی نانەواخانەکان، کاکائۆ و چۆکۆلێت و هەر پیشەسازییەکی تر، چاپ کردن و ئەو خزمەتگوزارییانەی پەیوەندییان پێوە هەیە، پیشەسازییە کیمیائییەکان، پیشەسازییەکانی دەرمانسازی، پێداویستییەکانی خاوێن کردنەوە، کاتژمێرەکان، ئامێرەکانی تایبەت بە بینین، یارییەکان، گەوهەرەکان، چاککردنەوەی ئامێر و کەرەستەکان، پاککردنەوەی ئاو، درووستکردنی بینا و رێگا، تێکدان، ... هتد. هەروەها بەرهەمهێنانی وزەی کارەبا و کۆکردنەوە و پاککردنەوە و دابەشکردنی ئاو.

3- چالاکیی بازرگانی: ئەو چالاکییەیە کە پەیوەندی بە کاری بازرگانی هەیە بە هەموو جۆرەکانییەوە (کڕین و فرۆشتنی کالاکان) لەگەڵ ئەو چالاکییە بازرگانییانەی پەیوەندیان پێوە هەیە، و هەروەها بازرگانییە پەراوێزیەکانیش دەگرێتە خۆی (قازانجەکانی بازرگانییە بچووکەکان) ئەوانەی لە کاری بازرگانیی بچووکەوە بەدەست دێن

4- چالاکیی خزمەتگوزاری: چالاکییەکە کە پەیوەندی بە دەستەبەر کردنی ئەو خزمەتگوزارییانەوە هەیە کە پێشکەشی تاکەکان و خێزانەکان دەکرێت وەکو خزمەتگوزارییەکانی پزیشکی، پەروەردەیی، ئاسایش و بەرگری، ... هتد.

5- چالاکییەکانی تر: گشت ئەو چالاکیانەن کە لە چالاکییەکانی پێشتردا نین و باسیان نەکراوە، وەك ئەو خزمەتگوزارییانەی پەیوەندییان بە تەندرووستی مرۆڤەوە هەیە، چالاکییە پیشەیی و زانستی و تەکنیکییەکان، چالاکییەکانی بەکرێ دان و بەکرێ گرتن، چالاکییەکانی خزمەتگوزارییەکانی پشتیوانی کردن، چالاکییەکانی ئاسایش و چاودێری کردن، چالاکییەکانی خزمەتگوزارییە تاکەسییەکان، چالاکییەکانی بیناکردن و دروست کردن، گواستنەوە و کۆگایی کردن، پەیوەندییەکان، بیمە، ... هتد.

❖ کەرتی کار

هەڵکەوتەی دامەزراوەیە لە رووی ئەو چالاکییە دەست نیشانکراوەی کە تێیدا دەکرێت و یەك لەمانەی خوارەوەیە:

- **حکومی:** ئەگەر خاوەندارێتیی دامەزراوەکە بگەڕێتەوە بۆ حکومەت بە بێ رەچاو کردنی ئەوەی ئایا ئەو کارەی تیادا دەکرێت کارگێڕییە یان رێکخراوەیی، و پارەدار کردنی بەشێوەی ناوەندییە، وەکو دیوانی وەزارەتەکان.
- **گشتی:** ئەگەر خاوەندارێتیی دامەزراوەکە بگەڕێتەوە بۆ حکومەت کارێکی بەرهەمهێنانی تیادا ئەنجام بدرێت و پارەدارکردنی لە لایەن خۆیەوەیە (یان کەسێکەوەیە)، وەك کۆمپانیا بازرگانی و پیشەسازی و گواستنەوەییەکان ... هتد.
- **تێکەڵاو:** ئەگەر سەرمایەی دامەزراوەکە بە شێوەی هاوبەش بێت لە نێوان کەرتی تایبەت و کەرتی حکومی بە بێ رەچاو کردنی رێژەی هەر یەکەیان.

- ***هەرەوەزی:*** ئەو دامەزراوانەن کە خاوەندارێتیان دەگەڕێتەوە بۆ کۆمەڵە هەرەوەزییەکان، و سەرمایەکەشی لە پشکی بێ سنور پێك دێت.
- ***تایبەت:*** ئەو دامەزراوەیە کە خاوەندارێتییەکەی بۆ تەنها یەك کەس یان کۆمەڵە کەسانێك لە دەستەی کۆمپانیاکە بگەڕێتەوە بە بێ ڕەچاو کردنی لایەنی یاسایی دامەزراوەکە.
- ***بیانی:*** ئەگەر خاوەندارێتی دامەزراوەکە بە تەواوی بۆ کەرتی تایبەت بگەڕێتەوە و کەسەکەش عێراقی نەبێت یاخود کۆمپانیایەك بێت و لە لایەن کەسانی بیانییەوە بەڕێوە ببردرێت.

❖ خێزانی ئاسایی

خێزانی ئاسایی بۆ مەبەستەکانی سەرژمێری پێناسە دەکرێت و بریتییە لە کەسێك یان کۆمەڵە کەسانێك کە پەیوەندیی خێزانیان هەبێت یان نەیانبێت و لە تەواو یان بەشێکی یەکەیەکی نیشتەجێ بووندا بژین و لە خواردن و شتە پێویستەکانی تری ژیاندا هاوبەش بن و خێزانی ئاسایی دابەش دەبێت بۆ:

1) ***خێزانی پێکهاتوو لە تەنها یەك کەس:*** خواردن و کارە پێویستەکانی تری ژیان بە تەنیایی ئەنجام دەدات بێ هەبوونی پەیوەندی بە کەسێکی تر، وەك کۆمەڵە کەسانێك کە لە نشینگەیەکی ئاسایی (خانوو یان شوقە) یان هۆتێل یان شوێنێکی گەشت و گوزاری دەژین و هیچ پەیوەندییەکی خێزانی پێکەوەیان نابەستێتەوە و هەر یەکێکیان بۆ بژێوی خۆی پشت بە خۆی دەبەستێت.
2) ***خێزانی پێکهاتوو لە چەند کەس:*** کۆمەڵێکی دووکەسی یان زیاتر کە پێکەوە دادەنیشن و سەرۆکی خێزانیان هەیە و لە بەدەست هێنانی خۆراك و پێداویستییەکانی تری ژیاندا هاوبەشن و دەکرێت بوودجەیەکی هاوبەشیان هەبێت و یان نەیانبێت (پێکەوە بەشداری بکەن لە خەرجییەکاندا لە داهاتی سەرۆکی خێزانەوە یان هەندێ لە ئەندامانی خێزانەوە)، دەکرێت پەیوەندییەکی خێزانی پێکەوەیان ببەستێتەوە یان نەیانبەستێتەوە یانیش هەردوو حاڵەتە تێکەڵاو بن، و ئەندامانی خێزان لە هەموو یان بەشێکی ژەمەکانی خواردن هاوبەش بن.

هەرکەسێك بە شێوەیەکی کاتی لە دەرەوەی وڵات بێت و دوای ماوەی کەمتر لە ساڵێك بگەڕێتەوە و لەگەڵ خێزانەکەدا بژیت بە ئەندامی خێزان دادەنرێت، بێجگە لە قوتابیان و نەخۆشەکان کە بە بێ ڕەچاو کردنی ماوەی مانەوەیان لە دەرەوەی وڵات بە ئەندامی خێزان ئەژمار دەکرێن.

مەرج نییە هەرکەسێك لە خەرجییەکانی خێزاندا بەشدار بێت ئەندامی خێزان بێت، بۆ نموونە ئەو باوکەی بەردەوام لە دەرەوەی وڵات خەریکی کارکردنە و بۆ هاوسەر و منداڵانی خەرجی دەنێرێت بە ئەندامی خێزان دانانرێت مەگەر لەکاتی سەرژمێری کردندا لە گەڵ خێزانەکەیدا بێت.

دەکرێت خێزان بەبێ شوێنی مانەوە بێت و کەل و پەلی خۆی لەگەڵ خۆیدا بگێڕێت و لە سەر شەقام یان بەردەرگای بیناکان یان لەسەر شوستەکان یان لە هەر شوێنێکی تری لەو جۆرە بخەوێت.

❖ خێزانی بەکۆمەڵ

کۆمەڵە کەسانێك کە لە نشینگەیەکی گشتیدا دەمیننەوە و هیچ پەیوەندییەکی خێزانی پێکەوەیان نابەستێتەوە و لە ئامادەکارییەکانی ژیاندا بەشداری لەگەڵ یەکتردا ناکەن، بۆ نموونە میوانانی هۆتێل، زیندانەکان، قوتابیان، یەتیمەکان، بەساڵاچووان و پەککەوتووان، و هەروەها ئەو کرێکارانەی پێکەوەن لە نشینگە گشتییەکاندا. ئەو سەربازانەی لە سەربازگەکان یان دامەزراوەکانی تری سوپا دان ئەم پێناسەیە نایانگرێتەوە و لە سەرژمێریدا لە گەڵ خێزانەکانیاندا دەنووسرێن.

پێویستە ڕەچاوی ئەوەش بکرێت کە لە هەندێ نشینگەی بەکۆمەڵ دا خێزانی ئاسایی هەن، بۆ نموونە خێزانی بەڕێوەبەری هۆتێل کە لە شوێنێکی تایبەت لە هۆتێلەکەدا ژیان بەسەر دەبەن یان بەڕێوەبەری نەخۆشخانە و خێزانەکەی، یان بەڕێوەبەری زیندان و خێزانەکەی، بۆیە زانیارییەکانیان لە گەڵ زانیارییەکانی خێزانی ئاساییدا وەردەگیرێن. هەروەها کۆمەڵێکی 6 کەسی یان زیاتر کە لە نشینگەیەکی ئاساییدا دەژین و هیچ پەیوەندییەکی خێزانی پێکەوەیان نابەستێتەوە و هەریەکێکیان لە بژێوی خۆیدا پشت بەخۆی دەبەستێت و لەوانەیە لە هەندێ ژەمی خواردندا لەگەڵ کەسانی تر هاوبەش بن بە خێزانی بەکۆمەڵ دادەنرێن، بۆ نموونە ئەو کرێکارانەی لە شوێنی کارکردندا دەژین یان ئەو کەسانەی پێکەوە لە شوقە یان خانوویکدان. بەڵام ئەگەر ژمارەی ئەو کەسانەی هیچ پەیوەندییەکی خێزانی پێکەوەیان نابەستێتەوە 5 کەس یان کەمتر بێت ئەمانە بە خێزانی بە کۆمەڵ دانانرێن بەڵکو بە خێزانی ئاسایی ئەژمار دەکرێن. هەروەها لە خێزانی بەکۆمەڵدا ئەو کەسانەی نائامادەن بە ئەندامی خێزانەکە دانانرێن.

❖ سەرۆکی خێزان

ئەو کەسەیە کە بە شێوەی ڕاهاتوو لەگەڵ خێزانەکەیدا دەژیت و لە ناو وڵاتدایە و بەم ناوە لەناو ئەندامانی تری خێزانەکەدا دەناسرێتەوە بە بێ ڕەچاو کردنی ڕەگەزی ئەو کەسە بەڵام ئەبێت تەمەنی لە 12 ساڵ کەمتر نەبێت. بەگشتی ئەم کەسە خاوەنی دەسەڵاتە و بەرپرسە لە دانانی ڕێکاری تایبەت بۆ کاروباری ئابووریی خێزان و دەکرێت کەسانی تر لەمەدا هاوکاریی بکەن. مەرج نییە ئەو کەسە بێت کە بەتەمەنترین بێت یان دەرامەتی لەوانی تر زیاتر بێت بەڵام مەرجە کە پەیوەندییەکی خزمایەتی هەبێت لەگەڵ هەموو یان بەشێکی ئەندامانی خێزانەکەدا.

❖ خاوەندار

کەسێکی ئاسایی یان کەسایەتییەکەی ئیعتبارییە کە لە ڕووی بەڕێوەبردنەوە دەسەڵاتدارە بەسەر کاری خاوەندارێتیە کشتوکاڵییەکەوە، و بە پێی ئەو بابەتانەی کە ڕێگەی پێدراوە بڕیار وەردەگرێت و بەرپرسیارەتییە تەکنیکی و ئابوورییەکانی تایبەت بە خاوەندارێتییەکە لەسەر شانیەتی. ئەکرێت ڕاستەوخۆ یان لە ڕێگای بریکارێکەوە بەرپرسیارەتییەکانی بە ئەنجام بگەیەنێت و ئەمانەی خوارەوە بە خاوەندار دادەنرێن:

- ✓ ئەو کەسەی خاوەندارێتییەکی کشتوکاڵی بەڕێوە دەبات (خاوەنی بێت یان بەکرێ بێت یان بەڕێوەبەری بێت) جا چ تەنها ڕووەکی بێت یان تەنها ئاژەڵی بێت یان هەردووکیان بێت پێکەوە، لە ناوچەی شوێنی نیشتەجێ بوونی بێت یان لە ناوچەیەکی تر بێت و خۆی بەڕێوەی ببات.
- ✓ زەوییەکی بە کرێ گرتبێت و بۆ کاروباری کشتوکاڵی بەکاری بهێنێت.
- ✓ زەوییەك بەکار بێنێت کە هی خۆی نەبێت و بەکرێش نەبێت و مافی سوود لێی وەرگرتنی بە خۆی دابێت و بۆ بەرهەمهێنانی کشتوکاڵی بەکاری بهێنێت.
- ✓ ژمارەیەك درەختی لە بن دەست دابن تەنانەت ئەگەر مافی هەڵسوکەوت کردنیشی نەبێت بەرامبەریان.
- ✓ چەند ئاژەڵێکی لە بن دەست دابن بە مەبەستی سوود وەرگرتن لەوان یان لە بەرهەمەکانیان بۆ کاری بازرگانی یان فرۆشتنیان یان فرۆشتنی بەرهەمەکانیان وەکو گۆشت، شیر و (مشتقاتە)، پێست و صوف، یان چەند شانەیەکی هەنگوین یان پەلەوەر یان کێلگەی پەلەوەر یان کارگەی هەڵێنەری جوجکەی لە بن دەستدابن.
- ✓ ئەگەر دامەزراوەی حکومی و کۆمپانیا و کۆمەڵەی هەرەوەزییەك هەبێت کە خاوەندارێتییەکی کشتوکاڵی بەڕێوە ببات یان کاری پێبکات، ئەوا بە خاوەنداری کشتوکاڵی دادەنرێت. دەکرێت زەوییەکی کشتوکاڵی یان ئاژەڵ یان مێش هەنگ لەژێر دەستی خاوەندارەدا بن یاخود دەکرێت لە یەك کاتدا دوو یان زیاتر خاوەندارێتی کشتوکاڵی بەڕێوە ببات لە جۆرەکانی

بەرهەمی کشتوکاڵی. ئەگەر وەکو یەکەیەکی سەربەخۆی کشتوکاڵی بەڕێوە ببردرێت و یەك بەڕێوەبەرایەتیی هەبێت و هۆکارەکانی بەرهەم هێنان هاوبەش بن، وەکو هێزی کار و ئامێرەکان و ئامرازەکان و ئاژەڵەکان، ئەوا وەکو یەك خاوەنداریێتیی کشتوکاڵی ئەژمار دەکرێن.

❖ خاوەنداریێتی

رووبەرێکە لە زەوییەك کە هەمووی یان بەشێکی بەکار هاتووە بۆ مەبەستەکانی بەرهەم هێنانی کشتوکاڵی و کاروبارە تەکنیکی و کارگێڕییەکانی وەکو یەکەیەکی سەربەخۆی کشتوکاڵی لە لایەن تاکە کەسێك یان لەگەڵ چەند کەسانێکی تر بەڕێوە دەبردرێن، بە بێ رەچاو کردنی خاوەنداریێتی یان کیانی یاسایی یان رووبەر یان هەڵکەوتەکەی. هەروەها ئەو یەکە و دامەزراوانەی ئاژەڵ یان بەرهەمی ئاژەڵی تیایاندا بەرهەم دەهێندرێن بە خاوەنداریێتیی کشتوکاڵی دادەنرێن.

❖ بەرهەمی رووەکی

برۆشکە کێڵگەییە سەرەکییەکان (وەکو گەنم، جۆ، برنج، گەنمەشامی، پەتاتە، گوڵی گوڵە بەرۆژە، پەمۆ) لە خۆ دەگرێت. هەروەها برۆشکە لاوەکییەکان و سەوزەوات (وەکو باقلە، نیسك، لۆبیا، ماش، وێنجە، تەماتە) و باخەکانی خورما و مێوە و باخی هاوبەش و دارستانەکان و هەموو جۆرە نەمامگەیەك وەکو نەمامگەی درەخت، داری جوانی و دارەکانی دارستانەکان لەخۆ دەگرێت.

❖ بەرهەمی ئاژەڵی

بەخێو کردنی ئاژەڵ و بەرهەم هێنانی ئاژەڵ و بەرهەمەکانی ئاژەڵ کە بریتین لە مەڕ، چێل و گا، بزن، گامێش، حوشتر، کێڵگەکانی پەلەوەر، کێڵگەکانی ماسی، شانەکانی مێش هەنگ و هی تر، لەخۆ دەگرێت.

بەشی سێیەم

ڕێکار

1.3 پرسیارنامەی سەرژمێری

ژووری عەمەلیاتی سەرژمێری گرنگیی دا بە بواری بەکار هێنانی تەکنەلۆژیای نوێ و ئامادەکاری بۆ بازدانێکی چوونایەتی لە بواری دانان و جێ بەجێ کردن بە پشت بەستن بە نوێترین ئامۆژگارییە نێودەولەتییەکان لەبارەی سەرژمێریی دانیشتوان و نشینگەکان لە 2010 دا و بنەما و ئامۆژگارییەکانی نەتەوە یەکگرتووەکان لە جێ بەجێ کردنی سەرژمێرییەکان بۆ گەیشتن بە چوارچێوە ئامارییەکانی هەمەلایەنە و بەووردەکارییەوە لەبارەی بیناکان و تایبەتمەندییەکانیان و خێزانەکان، ئەمانەش لە ڕێگای:

1- بەکارهێنانی سکانەری زیرەك لە داگرتنی پرسیارنامەکانی سەرژمێریدا، بە مەبەستی وەرگرتنی خێرا و ووردی زانیارییەکان و دووری کردن لە هەر جۆرە هەڵە یان لایەنگیرییەك لە داگرتنی داتاکاندا. هەروەك دوای گەڕانەوەی پرسیارنامەکان لە کاری مەیدانییەوە دەست کرا بە رووپێواندنی پرسیارنامەکان و چارەسەرکردنیان لە ڕێگای بەرنامەی تایبەتەوە. بۆ گەیشتن بەمانە پرسیارنامەکانی سەرژمێری بە ڕێگایەکی نوێوە دیزاین کران و بۆ یەکەمجار لە مێژووی سەرژمێرییەکانی عێراق شێوازی تۆماری تایبەت بەکار هات کە لە 25 پەڕی دووڕوو و بە قەبارەی A3 پێکهاتبوو. توێژەری مەیدانی وەڵامە گونجاوەکانی دەنووسی یان لە چوارگۆشە تایبەتەکاندا دایدەنا و بۆ دەستکەوتنی ئەنجامەکان لە ماوەیەکی زۆر کورتدا لە ڕێگای سکانەری زیرەکەوە راکێشران و وەرگیران کە ئەمەش پێویستیی بە ژێرخانێکی لێهاتوو هەبوو. هەروەها پێویستی هەبوو بە ئامادە کردنی کادیری مرۆیی و پێشخستنی لایەنە تەکنیکییەکان بە لێهاتووییەکی بەرزەوە.

2- هەڵسوکەوت کردن لەگەڵ تەکنەلۆژیای نوێ وەکو سیستەمی زانیاریی جوگرافی (و دابەزاندنی ئەنجامەکانی سەرژمێری لە سەر سیستەمەکە لە داهاتوودا) لە ڕێگای بەکار هێنانی سیستەمەکانی زانیاریی جوگرافی (GIS) لە ئامادەکارییەکانی سەرژمێری و پیشاندانی ئەنجامەکانی سەرژمێریدا.

3- دروستکردن نەخشەی جوگرافیایی و ئامادەکردنیان بۆ هەموو ئەو کەسانەی لە کارە مەیدانییەکانی سەرژمێریدا کاریان دەکرد ئەویش بە پشت بەستن بە وێنە ئاسمانییە نوێیەکانی ئەو ساڵە کە لە لیژنەکانی سەرژمێرییەوە دەست پێدەکات تا بە بژمێرەکانەوە کۆتایی دێت.

4- دیزاین کردن و دەست نیشانکردنی ناوەڕۆکی پرسیارنامە لە ڕێی بابەت و مواسەفاتەکان بۆ ئەوەی بەرنامە و داتابێسی بۆ دابندرێت.

5- تەیار کردنی ژێرخانەکان و دەست نیشانکردنی بنکەکانی کارکردن لە ناوەند و لە هەرێمدا بە هەموو ئەو ئامێر و کەرەستانەی تایبەت بە پرۆژەکە کە بنکەکان پێویستیان پێبوو.

6- هەڵبژاردنی کادیری لێهاتوو ئەوانەی شارەزاییان هەبوو لە بواری بەکارهێنانی تەکنەلۆژیای نوێ بۆ ئەوەی ئامادە بکرێن وەکو راهێنەر بۆ مەبەستی راهێنانی تیمەکانی کارە تەکنیکییەکان.

7- تواناسازی و ئامادەکردنی کادیری مرۆیی بۆ پێشخستنی لایەنە تەکنیکییەکان بە لێهاتووییەکی بەرز و تایبەت لە بواری تەکنەلۆژیای زانیارییەکانەوە.

8- لێکۆڵینەوەیەك سەبارەت بە بابەتەکانی ناوەڕۆکەکە و ئاستی پێویست بوونیان و توانای دەستەبەر کردنیان لە سەرژمێریدا، و گەنگەشەی ڕەشنووسی پرسیارنامە لە گەڵ کۆمەڵە شارەزایەکی نەتەوە یەکگرتووەکان و پەیمانگەی عەرەبی بۆ راهێنان و لێکۆڵینەوەی ئاماری، نوێنەرەکانی کۆمپانیاکانی بەرهەمهێنانی تەکنەلۆژیای سکانەری زیرەك بۆ پرسیارنامەکانی سەرژمێری، و ئەو وولاتانەی لە بواری بەکارهێنانی تەکنەلۆژیای نوێ لە سەرژمێریدا ئەزموونیان هەیە وەکو مەغریب، مسر،

سودان، ئوردن و نۆرویژ، لە رووی شێوە و ناوەڕۆك و ئاستی وەڵامدانەوە بۆ دەستەبەر کردنی زانیاریی پێویست و گونجاندنی لەگەڵ ئەو شتانەی بڕیاریان لەسەر دراوە و مواسەفاتی سکانەری زیرەك لە رێگای ناسینی ئەو کێشە و ئاستەنگانەی لە ئەزمونەکانیان بەدەرکەوتن.

2.3 گشتگیر بوونی سەرژمێری

سەرژمێری هەموو پارێزگاکان دەگرێتە خۆی بە پارێزگاکانی هەرێمی کوردستانیشەوە، بە هەموو یەکە کارگێڕییەکان تا نزمترین ئاستی یەکەی کارگێڕی کە بریتییە لە گەڕەك لە شارنشین و گوند لە گوندنشیندا. هەروەها بۆ بچووکترین دابەشبوونی ئاماری لە نێو گەڕەك یان گوند دا کە بریتییە لە بلۆك. جێ بەجێ کردنی سەرژمێری گشت بیناکان بە هەموو جۆرەکانییەوە دەگرێتە خۆی چ نشینگە بن یان نانشینگە و تایبەتمەندییەکانیشیانەوە. هەروەها خێزانەکان و ژمارە ئەندامەکانیان و رەگەزی سەرۆکی خێزان و خاوەندارە کشتوکاڵییەکان لەناو خێزانەکاندا و رەگەزی خاوەندار و جۆری خاوەندارێتیی کشتوکاڵی. سەرەڕای ئەمانەش، گشت دامەزراوەکان و ئەو چالاکییە ئابوورییانەی تیایاندا ئەنجام دەدرێن لە خۆ دەگرێت.

3.3 ماوەی ژماردن

کاری مەیدانیی سەرژمێری کردنی بیناکان و خێزانەکان و دامەزراوەکان و خاەندارێتییە کشتوکاڵییەکان بە کۆمەڵە پرۆسەیەکی گەمارۆدان و ژمارەکردن لە ماوەی 2009/10/6 تاکو 2009/12/20 دەستی پێکرد لە هەر دوو ناوچەی شارنشین و گوندنشیندا کە نزیکەی 22 هەزار کەس لە فەرمانبەرانی وەزارەتی پەروەردەی حکومەتی فیدڕاڵ و حکومەتی هەرێمی کوردستان و بەهاوکاریی کارمەندانی دەزگای ناوەندیی ئامار لە ناوەند و لە هەرێمی کوردستان بەشدارییان تێدا کردبوو.

کارەکە بۆ دوو قۆناخ دابەش کرا، قۆناخی یەکەم کاری مەیدانی لە ناوچە شارنشینەکاندا لە 2009/10/6 تاکو 2009/10/30 کە کۆمەڵە کارێکی لەخۆ گرتبوو لەوانە دەوردانی گەڕەکەکان و دەست نیشان کردنی سنوورەکانیان لە سرووشتدا لە رێگای بەکار هێنانی نەخشەوە، ژمارە کردنی رێگاکان لە سروشتدا و دابەزاندنیان بۆ سەر نەخشە، دەست نیشانکردنی سنووری بلۆکەکان لە سروشتدا و لە سەر نەخشە، دابەش کردنی شوێنی کارکردن لە سەر یاریدەدەرەکان، ژمارەکردنی بیناکان، دواجار پڕ کردنەوەی تۆمارەکانی گەمارۆسازی و ژمارەکردنی بیناکان و خێزانەکان و دامەزراوەکان و خاوەندارە کشتوکاڵییەکان.

قۆناخی دووەم کاری مەیدانی لە ناوچە گوندنشینەکاندا لە ماوەی 2009/10/13 تاکو 2009/12/20 و ئەو کارانەی لەخۆ گرتبوون بریتی بوون لە دەست نیشان کردنی پووتانەکانی گوندەکان و ئەمەش بە بەکارهێنانی ئامێری GPS لە مەیداندا، ئینجا ئەنجامدانی پرۆسەی گەمارۆدانی گشت گوندەکان و دەست نیشان کردنی سنووریان لە سرووشت و دابەزاندنی لەسەر نەخشە، دواتر دەست نیشانکردنی سنووری بلۆکەکان لە سرووشت و لەسەر نەخشە و دابەش کردنی ناوچەکانی کارکردن بەسەر یاریدەدەرەکان، ژمارە کردنی بیناکان و دواجاریش پڕ کردنەوەی تۆمارەکانی گەمارۆدانی بیناکان و خێزانەکان و دامەزراوەکان و خاوەندارە کشتوکاڵییەکان.

مەبەست لە پرۆسەی ژمارە کردن بە دەست خستنی بەڵگەی جوگرافیایی بوو کە بژمێر بەهۆی ئەوانەوە بتوانێت زانیارییەکانی پەیوەست بە بیناکان و خێزانەکان بەدەست بێنێت بۆ مەبەستی سەرژمێری بە بێ رەچاو کردنی جۆری و مەبەستی بەکارهێنانی.

مەبەست لە پرۆسەی گەمارۆسازی بە دەست خستنی چوارچێوەی ئاماری و زانیاریی سەرەتاییە لەبارەی دانیشتوان و خێزانەکان کە بریتین لە دەست نیشان کردنی ئەو شوێنانەی کە لێن و ژمارەیان و هەروەها بۆ ئەوەی ببێت بە رێبەرێکی کار

کردن بۆ مەبەستی مەزندە کردنی ژمارەی بژمێرەکان و دەست نیشان کردنی شوێنی کارکردنی هەر بژمێرێك و دڵنیا بوون لە لەخۆ گرتنی بچووکترین ناوچەی جوگرافیایی.

4.3 سەرژمێریی ئەزموونی

بە پێی پلانی گشتگیری سەرژمێریی گشتیی دانیشتوان و نشینگەکانی ساڵی 2009، بەمەبەستی تاقیکردنەوەی هەمەلایەنەی رێوشوێنەکانی سەرژمێری، لە 6 شوێنی کارگێڕیی جیاجیا لە عێراق سەرژمێریی ئەزموونی بەڕێوە چوو کە تیایاندا هەموو تایبەتمەندییەکانی دانیشتوان و نشینگەکان بوونیان هەبوو و بەسەر 6 پارێزگادا دابەش ببوون و بەئەنجام گەیاندنی گشت قۆناخەکانی سەرژمێریی لە خۆ دەگرت هەر لە ئامادەکارییەکان و سەرژمێری کردن و چارەسەر کردن کە قۆناخی گەمارۆسازی و ژمارە کردنیشی لەخۆ دەگرت و لە نیوەی یەکەمی مانگی ئایاری 2009 بەڕێوەچوو و پرۆسەی گەمارۆسازی و ژمارەکردن 7 رۆژی خایاند لە رێکەوتی 2009/5/24 تاکو 2009/6/1 و 1853 کەس بەشداریان تێدا کرد.

بە پێی ئەو بابەتانەی کە پەیوەندییان بەم قۆناخەوە هەبوو ئەمانەی خوارەوە تاقی کرانەوە:

1- کاری مەیدانی و بەردەوام بوونی لە نەخشە کێشانەوە بگرە تاکو و گەمارۆسازی و ژمارە کردن.
2- کەرەستەی پێویست بۆ ژمارە کردن کە لە ژمارەکردنی بیناکاندا بەکار دێن لە پرۆسەی گەمارۆسازی و ژمارە کردندا.
3- ووردی و کارایی بەرنامەکانی راهێنان لە رووی ناوەڕۆك و هەڵبژاردنی راهێنەران و ماوەی راهێنان و ئاستی وەرگرتنی راهێنراوەکان بۆ داگرتنەکانی تۆمارەکان و پرسیارنامەکان و دەرهێنراوەکانیان (ئەنجامەکانیان).
4- تاقیکردنەوەی تۆماری پرسیارنامەکانی گەمارۆسازیی بیناکان و خێزانەکان و ئەو پرسیارانەی لە سەری درووست دەبن.
5- ئاستی روونیی رێنماییەکان و پێناسە و چەمکە بەکارهاتووەکانی ناویان.
6- تاقیکردنەوەی ووردیی نەخشەکان و شێوازی هەڵسوکەوت کردن لەگەڵیدا.
7- زانینی تێکڕای پڕکردنەوەی تۆمارێك و لەویشەوە دەست نیشانکردنی ژمارەی کاتژمێرەکانی کار.
8- ئامێرەکانی سکانەری زیرەك و رێژەی وەرگرتنی زانیارییەکان لە پرسیارنامەکان.
9- بەرنامەی چارەکردنی زانیارییەکان و دەرکردنی راپۆرتی کۆتایی.
10- قۆناخی پێداچوونەوە و ووردبینی کردنی مەکتەبی.

5.3 کاری مەیدانی

هەر گەڕەکێك لە ناوچە شارنشینەکاندا (ناو سنووری شارەوانییەکاندا) و هەر گوندێك لە ناوچە گوندنشینەکاندا (دەرەوەی سنووری شارەوانییەکان) بە شوێنی کار دادەنرێت لە کاری گەمارۆسازی و ژمارەکردندا، کە تیایدا شێوازی خوارەوە پەیڕەو دەکرێت لە کارە مەیدانییەکانی پرۆسەی گەمارۆسازی و ژمارە کردندا:

1- نەخشەیەکی رێپیشاندەری ناوچەی کاری مەیدانی بە قەبارەی A0 رادەستی سەرۆکی تیمی گەڕەك دەکرێت، هەروەها نەخشەی ووردەکاری بە پێی ژمارەی یاریدەدەرەکانی.
2- دەست نیشانکردنی سنووری گەڕەك لە لایەن سەرۆکی تیمەوە و دانانی ئاماژە و نیشانە بۆ سبۆخی سور و ئینجا دابەزاندنیان لەسەر نەخشە.
3- دانانی ژمارەی سەرژمێری کە دووبارە نابنەوە بۆ رێگاکان لە لایەن سەرۆکی تیمەوە کە لە گەڕەکەکەدا دووبارە نابنەوە و بە ژمارە 1 دەست پێدەکات و هەڵدەکشێت، پاشان گەمارۆدانی و دانانی نیشانەی رێگاکان بە سبۆخی شین و ئینجا دابەزاندنی لەسەر نەخشە.

4- دابەش کردنی گەڕەك بۆ سەر بلۆکەکان لە لایەن سەرۆکی تیمەوە بە جۆرێك (70-100) بینا لە هەر بلۆکێکدا هەبێت و ژمارە کردنی ئەم بلۆکانە بە ژمارەی سەرژمێری کە دووبارە نابنەوە لە گەڕەکەکەدا و لە ژمارە 1 ەوە دەست پێدەکات و هەڵدەکشێت.

5- دابەش کردنی بلۆکەکان لە لایەن سەرۆکی تیمەوە بەسەر پاریدەدەرەکانیدا بە شێوەیەك بۆ هەر پاریدەدەرێك 5 بلۆك تەرخان بکرێن و وصف ی بلۆکەکان بۆ هەر یەك لە پاریدەدەرەکان بکرێت.

6- دابەزاندنی بلۆکەکانی تایبەت بە ناوچەی کاری هەر یەك لە پاریدەدەرەکان لەسەر نەخشەی ووردەکاریی تایبەت بە سەرۆکی تیم و جێگیر کردنی نمرەی پاریدەدەر بە ئاراستەی سەرەوەی لای راستی سنوورەکە.

7- دابەزاندنی نمرەی سەرژمێریی رێگا لە سەر نەخشە بۆ ناوچەی کاری هەر پاریدەدەرێك.

8- پێداچوونەوە و تەواو کردنی نمرەکانی رێگاکان لە لایەن پاریدەدەرەوە لە سەر نەخشە و دڵنیا بوون لێی و گونجانی لەگەڵ ئەوەی لە سەر ئەرز هەیە.

9- دەست نیشانکردنی سنووری بلۆکەکان لە سەر ئەرز و دانانی نیشانە بۆ دەست نیشانکردنی سنووری بلۆك بە سبۆخی سۆر کە لە گۆشەی باشووری رۆژ ئاوا، و دابەزاندنی لەسەر نەخشە.

10- ژمارە کردنی بیناکانی ناو هەر بلۆکێك لەسەر ئەرز لە لایەن پاریدەدەرەوە و بە ژمارەی ریزبەندی سەرژمێری کە دووبارە نابنەوە لە هەر بلۆکێکدا و لە ژمارە 1 ەوە دەست پێدەکات و هەڵدەکشێت، بە سبۆخی شین و لە گۆشەی باشوری رۆژئاوا، ئینجا دابەزاندنیان لەسەر نەخشە.

11- پڕ کردنەوەی تۆماری گەمارۆدانی بیناکان و خێزانەکان و دامەزراوەکان و خاوەندارە کشتوکاڵییەکان لە لایەن پاریدەدەرەوە و بە پێی رێنماییەکانی پڕکردنەوەی تۆمار و پرسیارنامەکان.

3.6 چارەکردنی زانیارییەکان

چارەکردنی زانیارییەکان بە چەند قۆناخێکدا تێپەڕ دەبێت کە بریتین لە:

1- قۆناخی پێداچوونەوە و ووردبینی کردنی مەکتەبی بۆ تۆمارەکان لە ماوەی 2010/2/9 تاکو 2010/4/29.

2- قۆناخی سکانەری زیرەك لە ماوەی 2010/2/25 تاکو 2010/6/15.

3- قۆناخی لەخۆ گرتن لە ماوەی 2010/3/9 تاکو 2010/7/1.

4- قۆناخی کۆدکردن لە ماوەی 2010/4/10 تاکو 2010/7/15.

5- قۆناخی چارەکردن لە ماوەی 2010/4/22 تاکو 2010/7/22.

چارەکردن بە پێی میکانیزمی کار و رێبازی دەست نیشانکراو و بە پێی داواکارییەکانی هەر قۆناخێك لە قۆناخەکان بەڕێوە چووە و رەچاوی ئەوەش کراوە کە هیچ راست کردنەوە یان لابردنێك نەکرێت لەسەر ئەو پرسیارنامانەی لە مەیدان بەکار هاتوون و پێداچوونەوە و ووردینی کرا لەسەر ئەو زانیارییانەی کە دەبوو کاریگەریان هەبێت لەسەر کاری سکانەری زیرەك لە کاتی راکێشانیاندا و ئەم زانیارییانە دەگرێتە خۆی: نمرەی کارگێریی گەڕەك بە گەڕانەوە بۆ رێبەری کارگێڕیی تایبەت بە کاری سەرژمێری، ژمارەی بلۆکەکانی هەر گەڕەکێك و ژمارەی تۆمارەکان لە هەر بلۆکێکدا، لە کۆتاییشدا دڵنیا بوون لە پڕکردنەوە و درووستیی زانیارییەکانی پێناسین لە پرسیارنامەکانی گشت تۆمارەکاندا لەگەڵ ژمارەی پرسیارنامە بەکارهاتووەکان و نەبوونی هیچ بزر بوونێك. دوای دڵنیا بوون لەوەی گشت زانیارییەکانی قۆناغی پێشتر درووستن، دەست کرا بە پڕکردنەوەی نموونەی چوارچێوەی کار و دواتر لە خشتەیەکی تایبەت لە داتابێس دا داگیران وەکو خزمەتێك بۆ کارەکە لە قۆناغی سکانەری زیرەکدا و بۆ ئەوەی لەورێگایەوە دڵنیایی درووست بکرێت لە نەبوونی هیچ جۆرە بزر بوونێك و کەم بوونێك لە تۆمارەکان یان بلۆکەکاندا. دواتر پرۆسەی سکانەری زیرەك دەست پێکرا کە چەند چالاکییەك لە خۆ دەگرێت و بریتین لە چاودێری کردن، سکانەری زیرەك

(ICR)، راستکردنەوە، پارێزگاری کردن، داگرتنی چوارچێوە، بزر بووەکان و دووبارە بووەکان، چارەکردنی سەرەتایی، ئینجا گواستنەوە بۆ قۆناغی گشتگیر بوون لە ناو داتابێسدا. لە کاتی ڕوودانی هەر جۆرە گرفتێك لە وێنەکاندا پرۆسەی سکانەری زیرەك بۆی دووبارە دەکرایەوە بۆ وێنەکانی پرسیارنامەکان.

ئەبێت بزانرێت کە لە ڕێگای زانیارییەکانی ئەو چوارچێوانەی لە ناو کۆمپیوتەر داگیراون و بەرنامەی بزربووەکان و دووبارەبوونەوەکان توانرا بزانرێت کە ئایا هیچ پرسیارنامەیەك یان تۆمارێك یان بلۆکێك هەبووە پرۆسەی رووپێوی ڕووناکیی بۆ نەکرابێت یاخود لەناو داتابێسەکەدا نەپارێزراو بن.

بەشی چوارەم

ئەنجامە سەرەکییەکان

1.4 بیناکان بە پێی تایبەتمەندییە سەرەکییەکان:

❖ **بیناکان بە پێی جۆرەکانیان**

- ژمارەی بیناکان لە هەرێمی کوردستان گەیشتە (994585) بیناکە (768505) بینا لە ناوچەی شارنشین و (226080) بینا لە ناوچەکانی گوند نشین دایە.
- ژمارەی بینا ئاساییەکان لە هەرێمی کوردستان کە پێك دێت لە بالأخانە و خانوو گەیشتە (774019) و ڕێژەکەی (٪77.8) لە کۆی بیناکان، لە ناوچەی شارنشین (٪79.2) و ڕێژەی لە ناوچەکانی گوند نشین (٪20.7) لە کۆی بیناکانە لە ناوچەکانی گوند نشین.

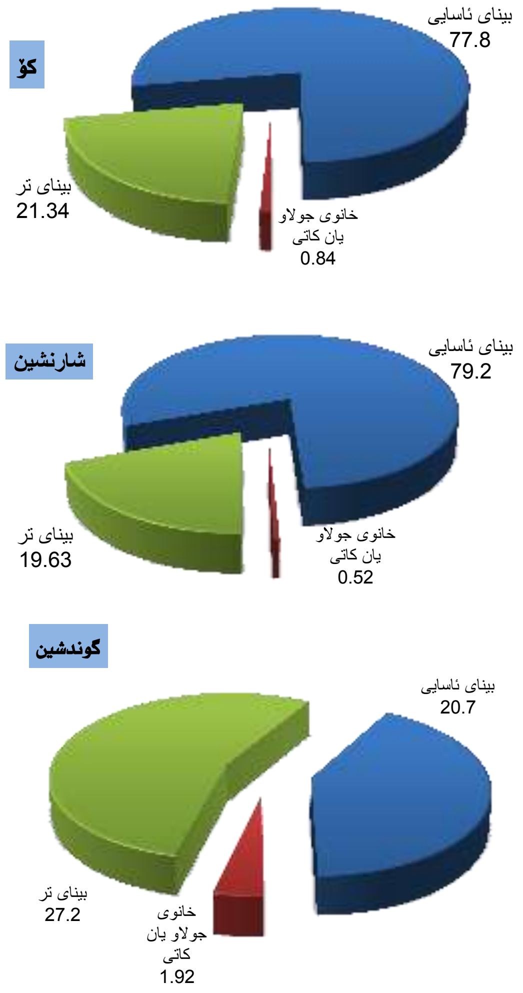

دابەش بوونی بینا لە هەرێمی کوردستان بە پێی جۆر و ژینگە

- بیناکان لە جۆری خانوو ڕێژەکەی پێك دێت لە (٪98.89) لە کۆی بیناکان و لە ناوچەی شارنشین ڕێژەکەی(٪98.99) و ڕێژەکەی لە گوند نشین بریتیە لە (٪98.47) لە کۆی بیناکان لە هەرێمی کوردستان.
- بەرزترین ڕێژەی بینا ئاساییەکان لە سلێمانی گەیشتە (٪44.09) دواتر پارێزگای هەولێر (٪37.7) لە هەرێمی کوردستان و پارێزگای دهۆك(٪18.19) بوو.

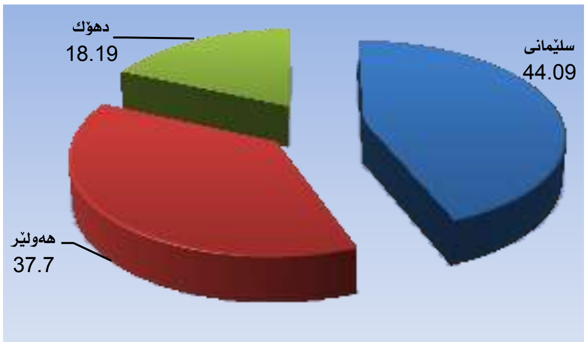

وێنەی ب- ڕێژەی بینا ئاساییەکان لە هەرێمی کوردستان بە پێی پارێزگاکان

- بیناکانی تری هەرێمی کوردستان وەکو دامەزراوەکان یان سەنتەری بازرگانی یان مۆڵ یان ئەو بینایانەی کە لە ژێردروست کردندایە گەیشتە(212216) بینا کە ڕێژەکەی (٪21.3) لە کۆی بیناکان کە دابەش کرا بە ڕێژەی (٪71.07) لە ناوچەی شارنشین و (٪28.9) لە ناوچەی گوند نشین لە کۆی بیناکانی تر.
- ئەو بینایانەی کە لە جۆری دامەزراوەن ڕێژەکەی بریتیە لە (٪14.7) لە کۆی بیناکان و ڕێژەکەی لە ناوچەی شارنشین (٪65.2) و لە ناوچەی گوند نشین گەیشتە (٪34.7) لە کۆی بیناکانی تر.
- بیناکانی تر لە پارێزگای سلێمانی گەیشتە بەرزترین ڕێژە لە بیناکانی تری هەرێمی کوردستان کە بریتی بوو لە (٪41.08) و کەمترین ڕێژە لە پارێزگای دهۆك بوو کە گەیشتە (٪19.61).
- ژمارەی بیناکانی پەراوێز خراو یان جولاو ، کەپر یان چادر یان کرفان (8350) بینایە کە ڕێژەکەی (٪0.8) لە کۆی بیناکان کە ڕێژەکەی لە ناوچەی شارنشین (٪47.9) و لە ناوچەی گوند نشین (٪52.08) بوو لە کۆی بیناکانی پەراوێزخراو یان جولاو.

- بیناکانی پەراوێزخراو یان جولاو لە پارێزگای دهۆك گەیشتە بەرزترین ڕێژە لە بیناکانی پەراوێزخراو یان جولاو لە هەرێمی کوردستان کە بریتی بوو لە (39.1٪) دواتر پارێزگای هەولێر بە ڕێژەی (32.7٪) دواتر پارێزگای سلێمانی کە ڕێژەکەی بریتی بوو لە(28.7٪).

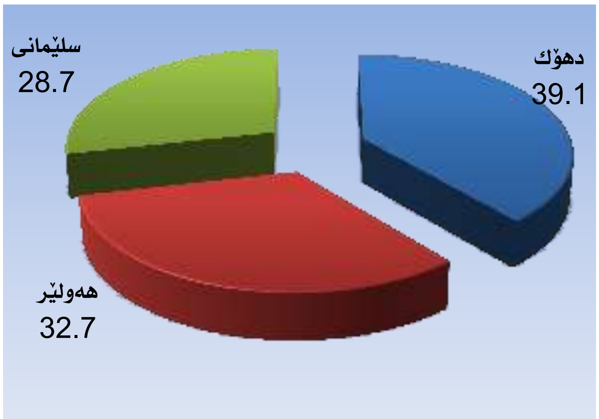

ڕێژەی بیناکانی پەراوێز خراو یان جولاو

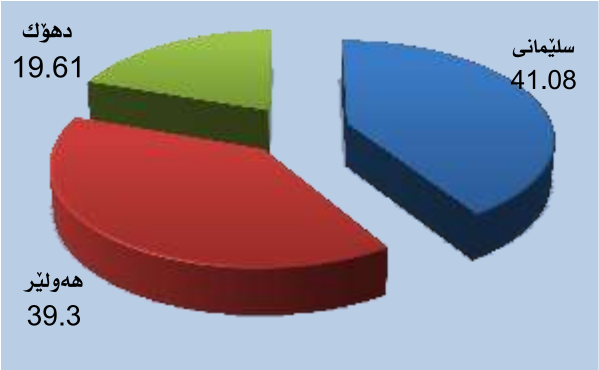

ڕێژەی بیناکانی تر لە پارێزگاکانی هەرێمی کوردستان

❖ بیناکان بە پێ ی کەرەستەی بینا

- ئەو بینایانەی کە کەرەستەی دیواری دەرەوەیان لە بلۆك دروست کرایە بەرزترین ڕێژەی هەیە لە کۆی بیناکان لە هەرێمی کوردستان کە گەیشتە (77.14٪) و دوای کەرەستەی کەرپووچی خشت(قوڕ) بە ڕێژەی (8.33٪).
- و ئەم بینایانەی کە کەرەستەی دیواری دەرەوەی پێك دێت لە کەرپووچ لە ناوچەی شارنشین ڕێژەکەی گەیشتە (3.27٪) لە کۆی ئەم بینایانەی کە کەرەستەی دیواری دەرەوەی لە کەرپووچە و ئەو بینایانەی کە کەرەستەی دیواری دەرەوەیان پێك دێت لە قوڕ لە ناوچەی گوند نشین ڕێژەکەی بریتیە لە (1.80٪) لە کۆی ئەو بینایانەی کە کەرەستەی دیواری دەرەوەیان لە قوڕ دروست کراوە. ئەو بینایانەی کە کەرەستەی دیواری دەرەوەیان لە کەرپووچ پێك هاتووە لە پارێزگای هەولێر بەرزترین ڕێژەیان هەیە لە کۆی گشتی ئەو بینایانەی کە مادەی سەرەکی یان بۆ دروست کردنی دیواری دەرەوەی لە کەرپووچ پێك هاتووە کە ڕێژەکەی بریتیە لە (6.50٪) و کەمترین ڕێژە لە پارێزگای دهۆك کە ڕێژەکەی دەگاتە (0.57٪) .

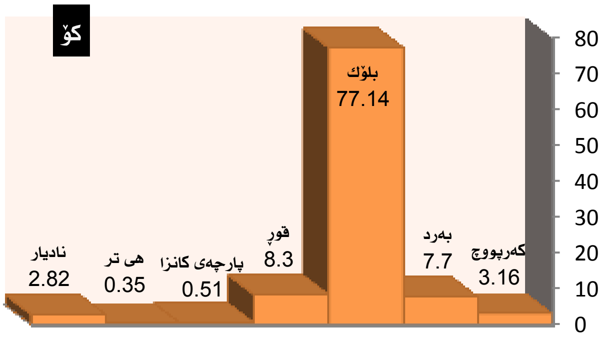

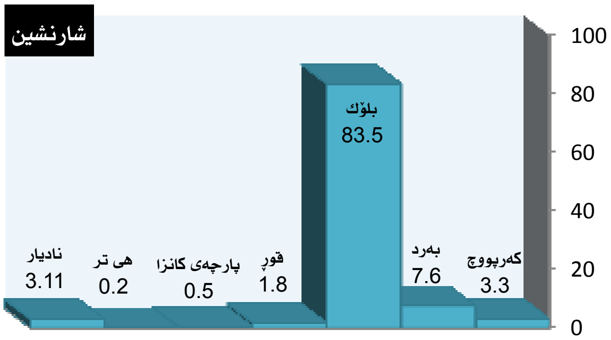

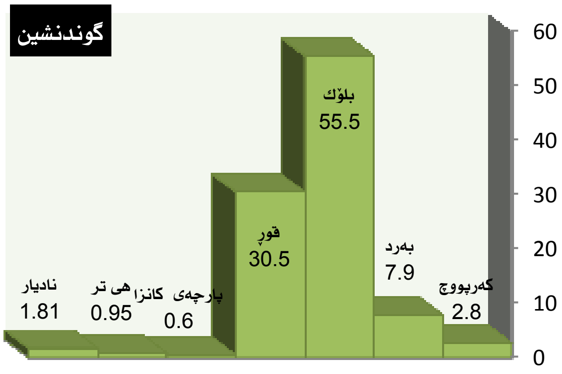

دابەش بوونی بینا لە هەرێمی کوردستان بە پێی کەرستەی بەکاهاتوو لە دیواری دەرەوە و بە پێی ژینگە

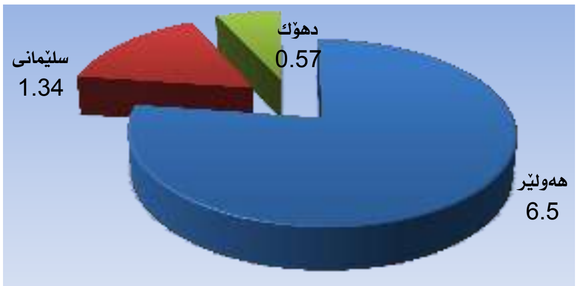

ڕێژەی بینا لە هەرێمی کوردستان بە پێی پارێزگاكان كە دیواری دەرەوەی بیناكە لە كەرپووچ دروست كراوە

❖ بیناكان بە پێی ساڵی دروست كردن

- ژمارەی ئەو بینایانەی كە ساڵی دروست كردنیان لە ماوەی نێوان (2000-2004) دەگاتە (175452) بینا بە ڕێژەی (17.64٪) لە كۆی بیناكان لە هەرێمی كوردستان كە ڕێژەی لە ناوچەكانی شارنشین بریتیە لە (77.3٪) و دواتر لە ماوەی نێوان (1990-1994) بە ڕێژەی (11.11٪) یە.

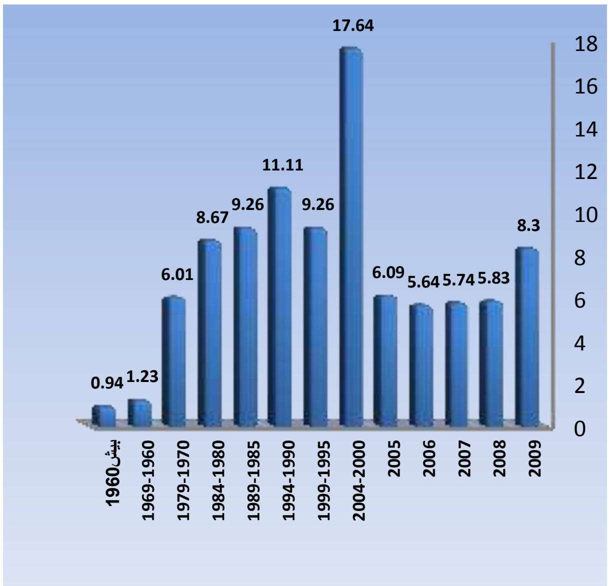

ڕێژەی بینا لە هەریمی کوردستان بە پیی ساڵی دروست کردنی

- پارێزگای هەولێر بەرزترین ڕێژەی هەیە لە كۆی بیناكان كە لە ماوەی دروست كردنیان لە نێوان (2000-2004) كە ڕێژەكەی بریتیە لە (17.95٪) دواتر پارێزگای دهۆك بەرێژەی (17.55٪) دواتر پارێزگای سلێمانی بە ڕێژەی (17.41٪).

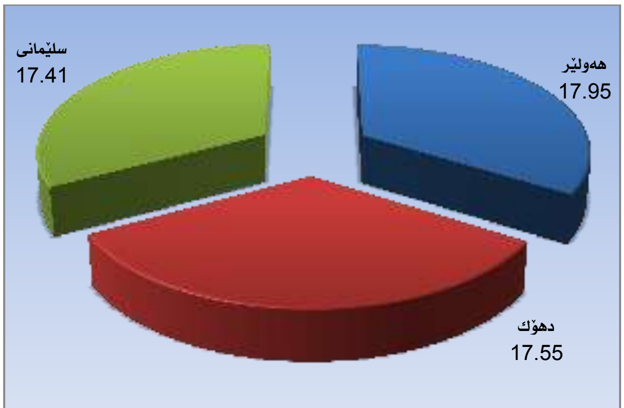

ڕێژەی بینای دروست كراو لە هەرێمی كوردستان لە نیوان(بڕبڕبڕشمبڕبڕ) لە سەر ئاستی پارێزگا

2.4 بینا، خانوو و خێزانەكان لە سەر ئاستی ناحیە

- قەزای ناوەندی سلێمانی بەرزترین ڕێژەی هەیە لە ژمارەی بیناكان و خانوو و خێزان لە كۆی هەرێمی كوردستان بە ڕێژەی (43.3٪)، (44.8٪)، (45.1٪) لە دوای یەكتر، دواتر قەزای ناوەندی هەولێر بە ڕێژەی (38.0٪)، (37.0٪) ، (36.1٪) لە دوای یەكتر. و قەزای ناوەندی دهۆك كەمترین ڕێژەی هەیە لە ژمارەی بیناكان و خانووخێزان لە هەرێمی كوردستان كە گەیشتە (18.6٪)، (18.0٪)، (18.7٪) لە دوای یەكتر.

3.4 نشینگەكان بە پێی تایبەتمەندییە سەرەكییەكان

❖ نشینگە بە پێی جۆری بینا

- ژمارەی نشینگە لە هەرێمی كوردستان (815752) نشینگەیە ، نشینگە ئاساییەكان بە ڕێژەی (98.8٪) لە كۆی نشینگەكان پێك هاتووە كە ڕێژەكەی لە ناوچەكانی شارنشین (79.66٪) لە كۆی نشینگەكان لە هەرێمی كوردستان.

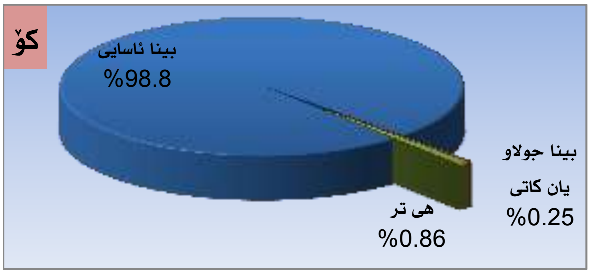

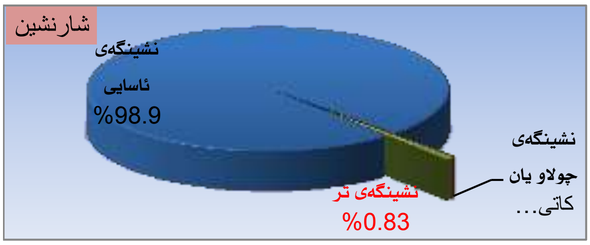

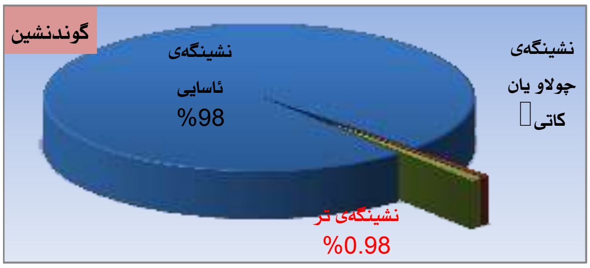

دابەش بوونی نشینگە بەپێی ژینگە واشغال لە هە رێمی کوردستان

- نشینگە ئاساییەکان لە ناوچەکانی شارنشین پێك دێت بە ڕێژەی (98.9٪) لە کۆی نشینگەکان لە ناوچەکانی شارنشین ، و ڕێژەکەی لە ناوچەکانی گوند نشین (98.47٪) یە لە کۆی نشینگەکان لە ناوچە گوند نشینەکاندا.
- نشینگەکانی جۆلاو یان پەراوێزخراو بە ڕێژەی (0.25٪) یە ، و نشینگەکانی تر بە ڕێژەی (0.86٪) یە لە کۆی نشینگەکان لە هەرێمی کوردستان.
- نشینگە ئاساییەکان لە پارێزگای سلێمانی بەرزترین ڕێژەی هەیە لە نێوان پارێزگاکان بە(44.09٪) لە کۆی گشتی نشینگە ئاساییەکان لە هەرێمی کورستان، و پارێزگای دهۆك لە کەمترین ڕێژە پێك دێت لە ژمارەی نشینگە ئاساییەکان کە بریتیە لە (18.19٪) لە کۆی نشینگەکان.

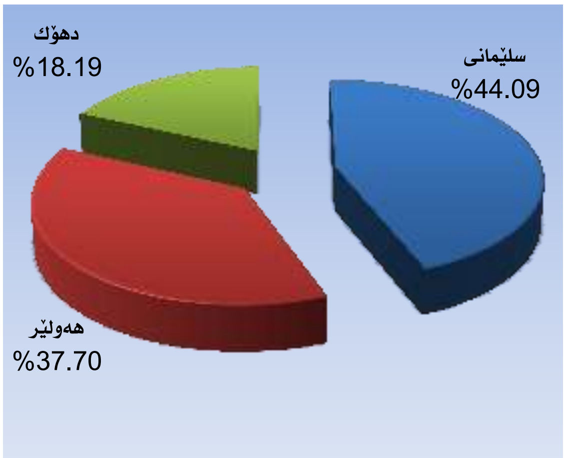

ڕێژەی نشینگەی ئاسایی لە هەرێمی کوردستان بە پێی ژینگە واشغال

❖ نشینگە بە پێی باری دانیشتن

- نشینگەی ئاوەدان ڕێژەی (86.36٪) ە لە کۆی نشینگەکانی هەرێمی کوردستان, ڕێژەی نشینگەی بەتاڵ (11.59٪) ە و هەروەها ڕێژەی نشینگەی چۆڵ (2.04٪) ە لە کۆی نشینگەکان. لە شارنشین ڕێژەی ئەو نشینگانەی کە ئاوەدانە بریتییە لە (88.46٪) نشینگە و لە ناوچەی گوندشین ڕێژەکە بریتییە لە (77.70٪) نشینگە.
- ڕێژەی نشینگەی ئاوەدان لە پارێزگای دهۆك بەرزترین ڕێژەی هەیە لە نێوان پارێزگاکان بە ڕێژەی (91.88٪) و پارێزگای هەولێریش کەمترین ڕێژەی پێك دێنێت کە بریتیە لە (84.81٪) لە کۆی نشینگەکان لە هەرێمی کوردستان. پارێزگای هەولێر بەرزترین ڕێژەی هەیە لە نشینگەکانی داخراو و چۆل کە (15.19٪) یە لە کۆی نشینگەکان و پارێزگای دهۆك کەمترین ڕێژەی هەیە لە ژمارەی نشینگەکانی داخراو و چۆل کە بریتیە لە (8.12٪) لە کۆی نشینگەکان لە هەرێمی کوردستان.

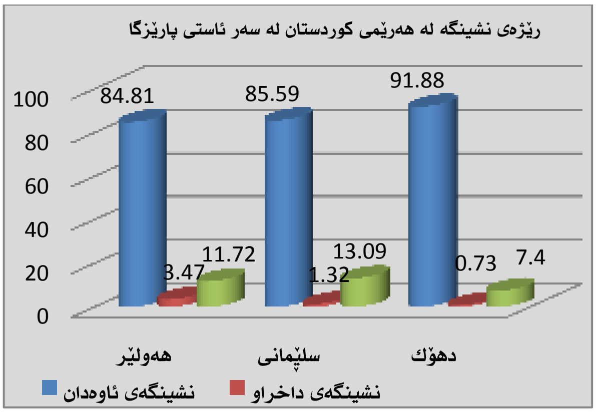

❖ نشینگەکان به پێی ساڵی دروست کردنی بینا

- ئەنجامەکانی گەمارۆسازی ئەوەیان دەرخست کە ڕێژەی ئەو بینایانەی لە ماوەی نێوان (2004-2000)درووست کراون زیادترە لە (17.6٪) لە کۆی نشینگە ئاساییەکان ئەم ژمارەیە نزیکەی 19 جار زیاترە لە ڕێژەی ئەو بینایانەی کە پێش ساڵی 1960 دروست کراون. دوای ئەو ماوەی نێوان (1994-1990) دێت کە ڕێژەکە بریتییە لە (11.11٪) و بە پلەی سێیەمیش ماوەی نێوان (1989-1985) دێت کە ڕێژەی نشینگەکان گەیشتۆتە (9.26٪). لە کۆی نشینگە ئاساییەکان کە لە ماوەی نێوان ساڵانی (1999-1995) درووستکراون، 9.26٪ یان نشینگەن، بەڵام ڕێژەی گشت نشینگەکان ئەوانەی پێش ساڵی 1960 درووست کراون گەیشتۆتە (0.94٪) ی کۆی گشتیی نشینگە ئاساییە دروست کراوەکان.

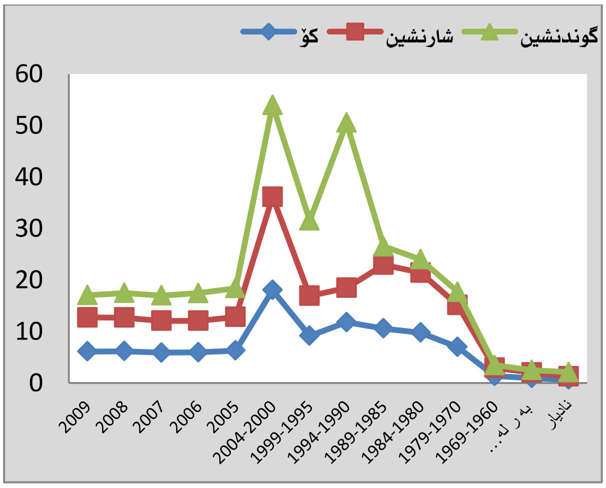

دابەش بوونی نشینگە لە هەریم بە پیی سال دروست کردنی بینا

❖ نشینگە بە پێی کەرەستەی بەکارهاتووله دیواری دەرەوەی بیناکەدا

- بە پێی ئەنجامەکانی ژمارەدنان (3.16٪) نشینگەکان کەرەستەی بەکارهاتوو لە دیواری دەرەوەیان کەرپووچە، (77.14٪) ی لە کۆی ئەم نشینگانە دیواری دەرەکیان لە کەرەستەی بلۆک و پارچەخانوو دروست کراوە.

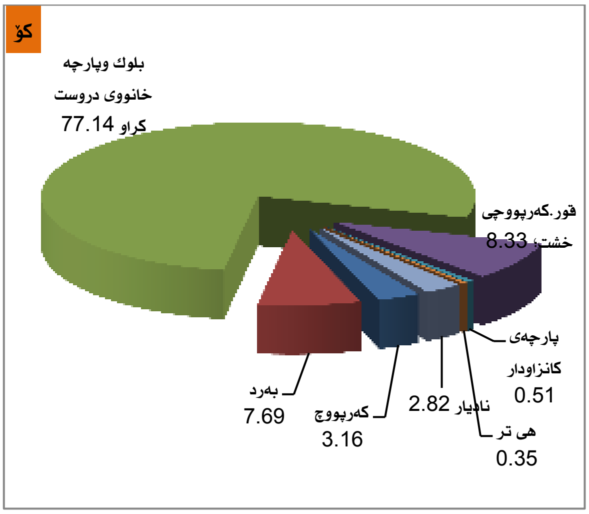

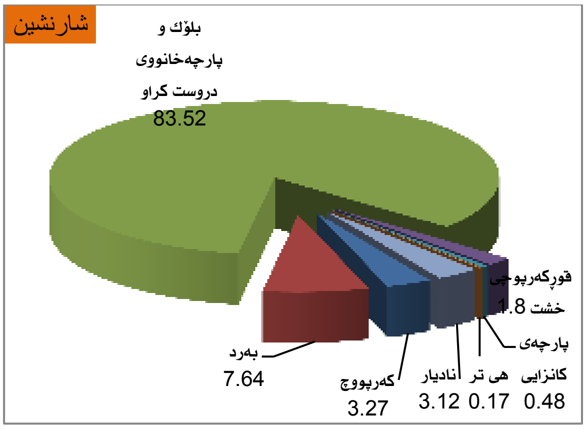

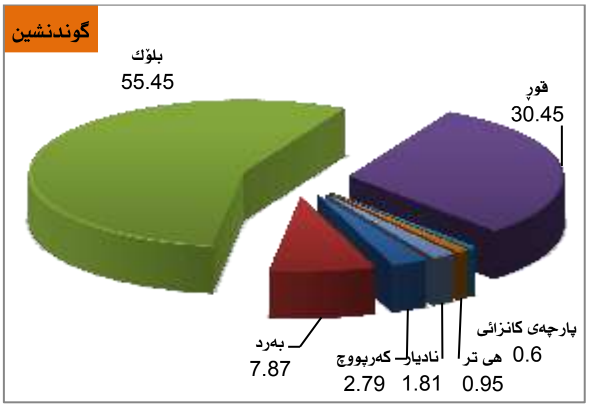

دابەش بوونی نشینگە لە هەرێمی کوردستان بە پێی جۆری کەرەستەی بەکارهاتوو لە دیواری دەرەوەی بینا و زینگە

❖ نشینگەکان بە پێی ژمارەی خێزان

- ئەو نشینگانەی کە تەنها یەك خێزان تیادا دەژیت ڕێژەکەی(64.98٪) لە کۆی نشینگەکانن لە هەرێمی کوردستان دەگرێتەوە و ئەوانەی کە لە دوو خێزان پێك دێت ڕێژەکەی (6.24٪) و ئەو نشینگانەی کە سێ خێزان تیادا دەژیت ڕێژەکەی (1.07٪) بەلام ئەم نشینگانەی کە زیاتر لەسێ خێزان تیادا دەژیت ڕێژەکەی (0.209٪) یە لە کۆی نشینگەکان.
- لەناوژەکانی شارنشین ئەو نشینگانەی کە یەك خێزان تیادا دەژیت ڕێژەکەی (68.29٪) یە لە کۆی نشینگەکان و ئەوانەی کە دوو خێزانی تیادا دەژیت ڕێژەکەی(7.34٪) و ئەوانەی کە سێ خێزان تیادا دەژیت (1.26٪) بەلام ئەوانەی کە زیاتر لە سێ خێزان تیادا دەژیٚ ڕێژەکەی بریتیە لە (0.24٪) لە کۆی نشینگەکانی ناوچەی شارنشین.
- لە ناوچەکانی گوند نشین ئەو نشینگانەی کە لە یەك خێزان پێك دێت ڕێژەکەی (53.71٪) یەلە کۆی نشینگەکان لە عێراق.و ئەوانەی کە لە دوو خێزان پێك دێت ڕێژەکەی(2.49٪) و ئەوانەی کە لە سێ خێزان پێك دێت ڕێژەکەی (0.077٪) و ئەوانەی کە لە سێ خێزان زیاتر پێك دێت ڕێژەکەی (0.09٪) لە کۆی نشینگەکانی ناوچەی گوند نشینە.ڕوون کرا کە ئەنجامەکانی ژمارەدانان (66.95٪) یە لە کۆی نشینگەکانی پارێزگای دهۆك کە ژمارەی خێزانەکانی یەکە و بە بەرزترین ڕێژە دەرچووە لە نێوان پارێزگاکان .و پارێزگای هەولێر نزمترین ڕێژەی هەبوو کە برێتی بوو لە (64.18٪) کە یەك خێزانی تیادا دەژیت.

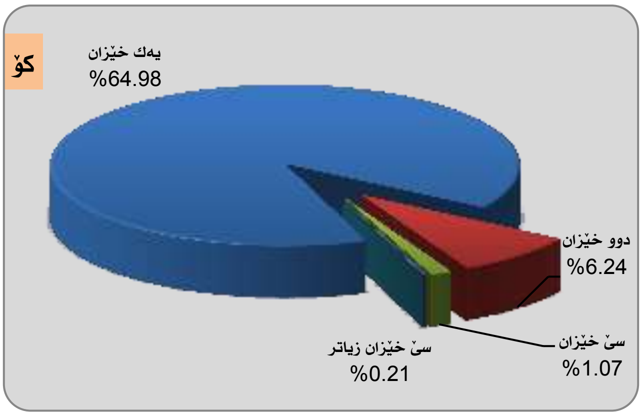

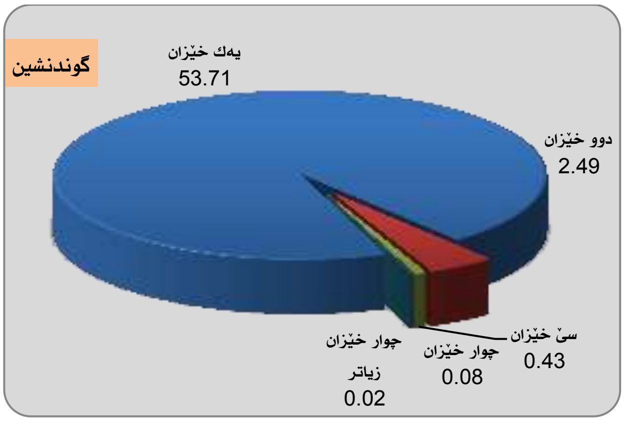

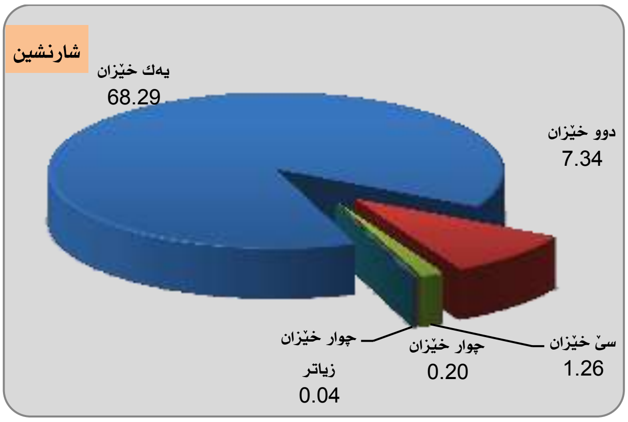

❖ نشینگە گشتیەکان و ئۆتێلەکان

ژمارەی نشینگە گشتیەکان لە هەرێمی کوردستان گەیشتە (941) نشینگە و ژمارەی ئۆتێلەکان (322) یە لە هەموو هەرێم.و پارێزگای سلێمانی ودهۆك بەرزترین ڕێژەیان هەبووە لە ژمارەی ئۆتێل بە ڕێژەی (34.5٪) و دواتر هەولێر کەرێژەکەی برێتی بوو لە (31.1٪) ئۆتێل .

❖ خێزانەکان بە پێی تایبەتمەندییە سەرەکییەکان

ژمارەی خێزان لە هەرێمی کوردستان (811439) خێزانە و لە ناوچەکانی شارنشین ڕێژەکە (83.2٪) لە کۆی خێزانەکان و پارێزگای سلێمانی بەرزترین ڕێژەی هەبووە بە ڕێژەی (45.1٪) و پارێزگای دهۆک نزمترین ڕێژەی هەبوو لە ژمارەی خێزان بە ڕێژەی(18.7٪) لە کۆی گشتی خێزان لە هەرێمی کوردستان.

❖ ناوەندی قەبارەی خێزان

ناوەندی قەبارەی خێزان لە هەرێمی کوردستان لە ساڵی 2009 گەیشتە (5.4) کەس بۆ هەر خێزانێك و ناوەندی قەبارەی خێزان لە شارنشین (5.3) کەس و لە گوند نشین ناوەدەکەی گەیشتە(6.0) کەس ، کە بەرزترین ناوەند لە پارێزگای دهۆك بوو کە ناوەندەکەی (7) کەس بوو بۆ هەر خێزانێك ، دواى ئەو پارێزگای هەولێر بوو کە ناوەندەکەی بریتی بوو لە (5.2) کەس بوو بۆ هەر خێزانێك ، و کەمترین خێزان لە پارێزگای سلێمانی دەرچوو کە ناوەندەکەی (4.9) کەس بوو.

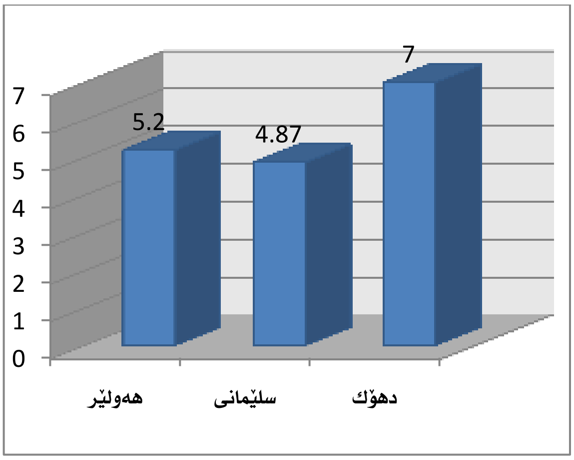

ناوەندی قەبارەی خێزان لە هەرێمی کوردستان لە سەر ئاستی پارێزگا

❖ ئەو خێزانانەی سەرۆك خێزانیان ئافرەتە

ئەو خێزانانەی کە سەرۆك خێزانیان ئافرەتە بووڕێژەکەی (10.6٪) لە کۆی خێزان لە هەرێمی کوردستان ڕێژەکەی لە شارنشین (11.2٪) بوو و لە گوند نشین ڕێژەکەی (8.1٪) بوو.

پارێزگای سلێمانی لە هەرێمی کوردستان بەرزترین ڕێژەی هەبوو لە ژمارەی خێزان کە سەرۆك خێزانیان ئافرەت بووڕێژەکەی (12.9٪) بوو و دوای ئەو پارێزگای هەولێر بوو کە ڕێژەکەی (9.8٪) بوو و کەمترین ڕێژە لەپارێزگای دهۆك بوو بەڕێژەی (6.8٪) بوو.

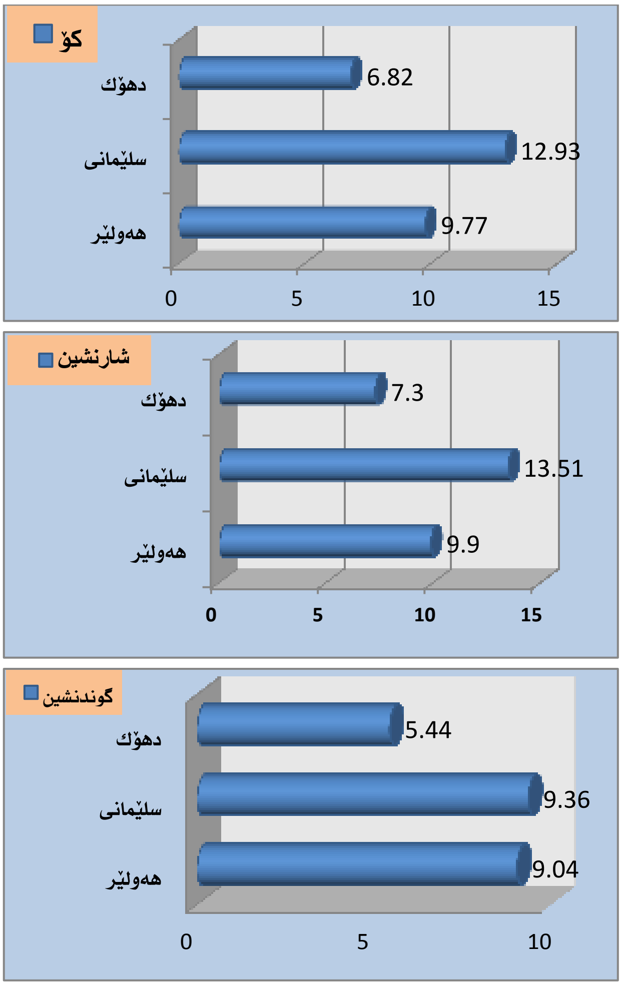

ڕێژەی خێزانەکان کەسەرۆك خێزانیان ئافرەتە لە سەر ئاستی پارێزگاکان لە هەرێمی کوردستان

❖ خاوەندارە کشتوکالییەکان

ژمارەی خاوەندارە کشتوکالییەکان گەیشتە(114018) خاوەندار لە هەرێمی کوردستان,و ڕێژەی نێر (91.4٪) بوو لە کۆی ژمارەی خاوەندارە کشتوکالییەکان لە هەرێمی کوردستان و ڕێژەیان لە شار و گوند گەیشتە(38.5٪) و (61.5٪) لە دوای یەك.

پارێزگای سلێمانی بەرزترین ڕێژەی هەبوو لە ژمارەی خاوەندارە کشتوکالیەکان کە گەیشتە (45.3٪) لە کۆی خاوەندارەکان لە هەرێمی کوردستان و پارێزگای هەولێر

نزمترین پارێزگایە لە ژمارەی خاوەندارەکان بە ڕێژەی (٪25.7).

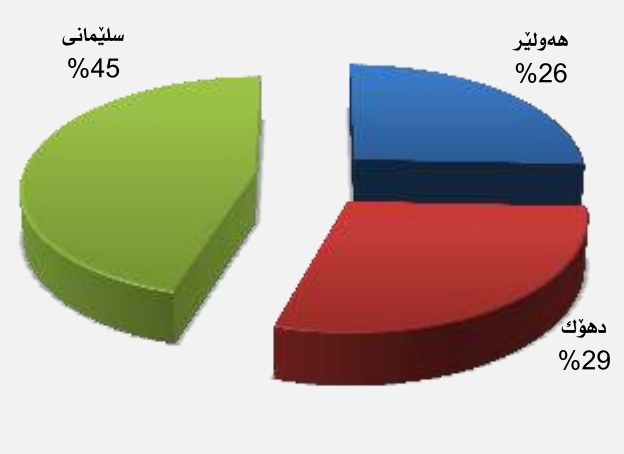

ڕێژەی خاوەنداری کشتوکاڵیەکان لەهەرێمی کوردستان لە سەر ئاستی پارێزگا

خاوەندارە کشتوکالیەکان بەرزترین ڕێژەیان هەیە لە خاوەندارێتی بەرهەمی تێکەلاو کە گەیشتە (٪42.4) لە کۆی خاوەندارەکان. و خاوەنداریەتی لە بەرهەمی ڕووەکی (٪41.6) و بەرهەمی ئاژەلی بە ڕێژەی(٪16.0)یە.

پارێزگای سلێمانی بەرزترین ڕێژەی هەبووە لە نێوان پارێزگاکان لە ژمارەی خاوەندارە کشتوکالیەکان لە جۆر بەرهەمی ڕووکی بە ڕێژەی (٪20.6) پارێزگای هەولێر نزمترین ڕێژەی هەبووە لە نێوان پارێزگاکان لە ژمارەی خاوەندارە کشتوکالیەکان لە جۆر بەرهەمی ڕووکی بە ڕێژەی (٪8.9).

پارێزگای هەولێر بەرزترین ڕێژەی هەبووە لە نێوان پارێزگاکان لە ژمارەی خاوەندارە کشتوکالیەکان لە جۆر بەرهەمی ئاژەلی بە ڕێژەی(٪6.04) و پارێزگای سلێمانی نزمترین ڕێژەی هەبووە لە نێوان پارێزگاکان لە ژمارەی خاوەندارە کشتوکالیەکان لە جۆر بەرهەمی ئاژەلی بە ڕێژەی (٪4.8).

پارێزگای سلێمانی بەرزترین ڕێژەی هەبووە لە نێوان پارێزگاکان لە ژمارەی خاوەندارە کشتوکالیەکان لە جۆری بەرهەمی تێکەلاو بە ڕێژەی(٪19.93) و پارێزگای هەولێر نزمترین ڕێژەی هەبووە لە نێوان پارێزگاکان لە ژمارەی خاوەندارە کشتوکالیەکان لە جۆر بەرهەمی تێکەلاو بە ڕێژەی(٪10.7).

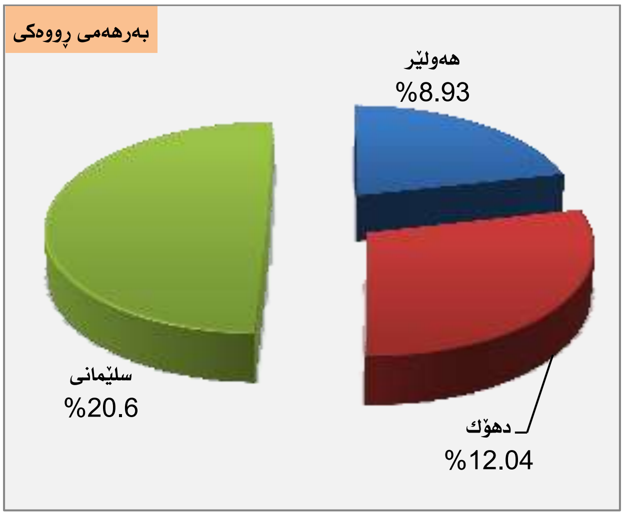

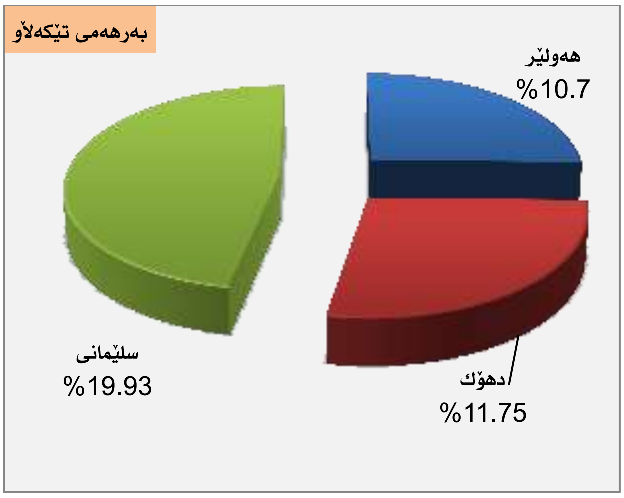

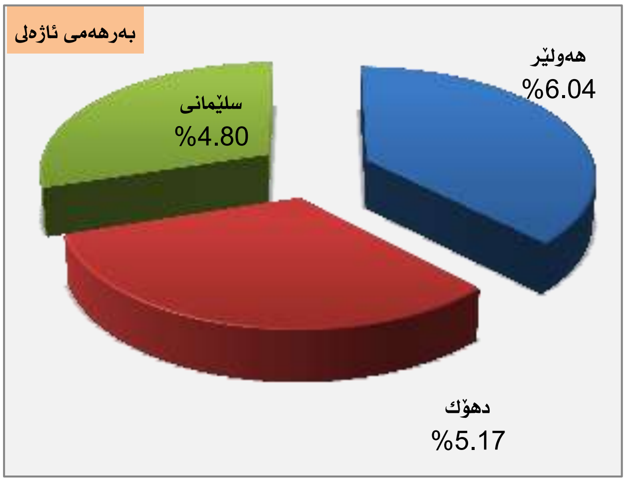

دابەش بوونی چالاکی کشتۆکاڵی لە هەریمێ کوردستان لە سەر ئاستی پاریزگا

خشتەی 1 ـ ژمارەی بیناکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، جۆری بینا و کەرەستەی بەکارهاتوو لە دیواری دەرەوەی بیناکەدا

Number of Buildings in Erbil Gov. by Envieronment, Type of Building and Type of Outer Walls Construction Material

Type of Building	ناديار Not Stated	هی تر Others	پارچەی كانزائی و دار Metal and Wood Strips	قور، كەرپوچی خشت، بەرد و قور Mud, Mud Bricks, Stone Mud	بلۆك و پارچە خانووی دروست كراو Block and Prefabrecated Construction	بەرد Stone	كەرپوچ Bricks	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	جۆری بینا
	ژمارەی بینا بە پێی جۆری كەرەستەی بە كار هاتوو لە دیواری دەرەوە No. of Buildings by Type of Outer Walls Construction Material							ژمارەی بینا No. of Buildings		
Erbil Governorate\ Total										پارێزگای هەولێر /كۆ
Conventional Buildings										بینای ئاسایی
Attached Building	13	0	0	0	1516	144	166	0.49	1839	بالا خانە
House	1412	1	49	17838	230528	20793	19411	76.73	290032	خانوو
Total	**1425**	**1**	**49**	**17838**	**232044**	**20937**	**19577**	**77.21**	**291871**	**كۆ**
Mobile or Marginal Buildings										خانووی جولاو یان كاتی
Barracks or Hut	62	270	102	783	0	0	0	0.32	1217	كەپر- زنج
Tent or Hair tent	47	410	0	0	0	0	0	0.12	457	چادر یان رەشمال
Caravan	115	113	831	0	0	0	0	0.28	1059	كەرەفان
Total	**224**	**793**	**933**	**783**	**0**	**0**	**0**	**0.72**	**2733**	**كۆ**
Other Buildings										بینای تر
Establishment Building	487	369	424	5870	37891	4570	4623	14.35	54234	دامەزراوە/كارگە
Commercial Center or Mall	2	0	0	0	5026	26	42	1.35	5096	مۆڵ/سەنتەری بازرگانی
Under Construction	13928	0	0	34	7866	105	269	5.87	22202	لە دروستكردندایە
Others	778	150	29	146	591	116	60	0.49	1870	هی تر
Total	**15195**	**519**	**453**	**6050**	**51374**	**4817**	**4994**	**22.06**	**83402**	**كۆ**
Governorate Grand Total	16844	1313	1435	24671	283418	25754	24571	100	378006	**كۆی گشتی پارێزگا**

خشتەی 1 ـ ژمارەی بیناکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، جۆری بینا و کەرەستەی بەکارهاتوو لە دیواری دەرەوەی بیناکەدا

Number of Buildings in Erbil Gov. by Envieronment, Type of Building and Type of Outer Walls Construction Material

Type of Building	ژمارەی بینا بە پێی جۆری کەرەستەی بە کار هاتوو لە دیواری دەرەوە No. of Buildings by Type of Outer Walls Construction Material							ژمارەی بینا No. of Buildings		جۆری بینا
	نادیار Not Stated	هی تر Others	پارچەی کانزائی و دار Metal and Wood Strips	قور، کەرپوچی خشت، بەرد و قور Mud, Mud Bricks, Stone Mud	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو Block and Prefabrecated Construction	بەرد Stone	کەرپوچ Bricks	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate \ Urban										**پارێزگای هەولێر/شارنشین**
Conventional Buildings										بینای ئاسایی
Attached Building	12	0	0	0	1506	142	166	0.62	1826	بالا خانە
House	1187	1	43	3976	195130	15586	16217	78.52	232140	خانوو
Total	**1199**	**1**	**43**	**3976**	**196636**	**15728**	**16383**	**79.14**	**233966**	**کۆ**
Mobile or Marginal Buildings										خانووی جولاو یان کاتی
Barracks or Hut	10	70	57	195	0	0	0	0.11	332	کەپر- زنج
Tent or Hair tent	2	129	0	0	0	0	0	0.04	131	چادر یان رەشمال
Caravan	55	71	530	0	0	0	0	0.22	656	کەرەفان
Total	**67**	**270**	**587**	**195**	**0**	**0**	**0**	**0.38**	**1119**	**کۆ**
Other Buildings										بینای تر
Establishment Building	339	52	301	369	28794	2038	2938	11.78	34831	دامەزراوە/کارگە
Commercial Center or Mall	2	0	0	0	5004	23	42	1.72	5071	مۆل/سەنتەری بازرگانی
Under Construction	12262	0	0	13	6654	79	232	6.51	19240	لە دروستکردندایە
Others	600	122	28	76	471	56	47	0.47	1400	هی تر
Total	**13203**	**174**	**329**	**458**	**40923**	**2196**	**3259**	**20.48**	**60542**	**کۆ**
Governorate Urban Total	**14469**	**445**	**959**	**4629**	**237559**	**17924**	**19642**	**100**	**295627**	**کۆی شارنشین لە پارێزگا**

خشتەی 1 ـ ژمارەی بیناکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، جۆری بینا و کەرەستەی بەکارهاتوو لە دیواری دەرەوەی بیناکەدا

Number of Buildings in Erbil Gov. by Envieronment, Type of Building and Type of Outer Walls Construction Material

Type of Building	ژمارەی بینا بە پێی جۆری کەرەستەی بە کار هاتوو لە دیواری دەرەوە No. of Buildings by Type of Outer Walls Construction Material							ژمارەی بینا No. of Buildings		جۆری بینا
	نادیار Not Stated	هی تر Others	پارچەی کانزائی و دار Metal and Wood Strips	قور، کەرپوچی خشت، بەرد و قور Mud, Mud Bricks, Stone Mud	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو Block and Prefabrecated Construction	بەرد Stone	کەرپوچ Bricks	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governoratel \ Rural										پارێزگای هەولێر/گوندنشین
Conventional Buildings										بینای ئاسایی
Attached Building	1	0	0	0	10	2	0	0.02	13	بالا خانە
House	225	0	6	13862	35398	5207	3194	70.28	57892	خانوو
Total	**226**	**0**	**6**	**13862**	**35408**	**5209**	**3194**	**70.29**	**57905**	**کۆ**
Mobile or Marginal Buildings										خانووی جولاو یان کاتی
Barracks or Hut	52	200	45	588	0	0	0	1.07	885	کەپر- زنج
Tent or Hair tent	45	281	0	0	0	0	0	0.40	326	چادر یان رەشمال
Caravan	60	42	301	0	0	0	0	0.49	403	کەرەفان
Total	**157**	**523**	**346**	**588**	**0**	**0**	**0**	**1.96**	**1614**	**کۆ**
Other Buildings										بینای تر
Establishment Building	148	317	123	5501	9097	2532	1685	23.55	19403	دامەزراوە/کارگە
Commercial Center or Mall	0	0	0	0	22	3	0	0.03	25	مۆل/سەنتەری بازرگانی
Under Construction	1666	0	0	21	1212	26	37	3.60	2962	لە دروستکردندایە
Others	178	28	1	70	120	60	13	0.57	470	هی تر
Total	**1992**	**345**	**124**	**5592**	**10451**	**2621**	**1735**	**27.75**	**22860**	**کۆ**
Governorate Rural Total	2375	868	476	20042	45859	7830	4929	100	82379	**کۆی گوندنشین لە پارێزگا**

خشتەی 2 ـ ژمارەی بیناکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، جۆری بینا و ژمارەی یەکەکان لە بینادا

Number of Buildings in Erbil Gov. by Environment, Type of Building and Number of Units in the Building

Type of Building	No. of Units in the Building / ژمارەی یەکەکان لە بینا											ژمارەی بینا No. of Buildings		جۆری بینا
	10+	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate\ Total														**پارێزگای هەولێر/ کۆ**
Conventional Building														بینای ئاسائی
Attached Building	427	60	70	71	229	124	134	171	157	396	0	0.49	1839	بالا خانە
House	57	27	68	99	156	294	707	2191	12162	274271	0	76.73	290032	خانوو
Total	**484**	**87**	**138**	**170**	**385**	**418**	**841**	**2362**	**12319**	**274667**	**0**	**77.21**	**291871**	**کۆ**
Mobile or Marginal Buildings														خانووەکانی جولاو یان کاتی
Barracks or Hut	0	0	0	0	0	1	1	4	2	1209	0	0.32	1217	کەپر- زنج
Tent or Hair tent	0	0	0	0	0	0	0	0	1	456	0	0.12	457	چادر یان رەشمال
Caravan	1	0	0	0	0	0	0	1	6	1051	0	0.28	1059	کەرەڤان
Total	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**5**	**9**	**2716**	**0**	**0.72**	**2733**	**کۆ**
Other Buildings														بینای تر
Establishment Building	134	24	36	55	94	111	181	356	1159	52084	0	14.35	54234	دامەزراوە/کارگە
Commercial Center or Mall	11	2	1	2	2	4	7	13	21	5033	0	1.35	5096	مۆل/سەنتەری بازرگانی
Under Construction	0	0	2	2	1	3	7	13	30	9482	12662	5.87	22202	لە دروستکردندایە
Others	1	0	2	0	2	2	4	4	19	1836	0	0.49	1870	هی تر
Total	**146**	**26**	**41**	**59**	**99**	**120**	**199**	**386**	**1229**	**68435**	**12662**	**22.06**	**83402**	**کۆ**
Governorate Grand Total	**631**	**113**	**179**	**229**	**484**	**539**	**1041**	**2753**	**13557**	**345818**	**12662**	**100**	**378006**	**کۆی گشتی پارێزگا**

خشتەی 2 ـ ژمارەی بیناکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، جۆری بینا و ژمارەی یەکەکان لە بینادا

Number of Buildings in Erbil Gov. by Environment, Type of Building and Number of Units in the Building

Type of Building	No. of Units in the Building ژمارەی یەکەکان لە بینا											ژمارەی بینا No. of Buildings		جۆری بینا
	10+	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate \ Urban														**پارێزگای هەولێر / شارنشین**
Conventional Building														بینای ئاسائی
Attached Building	427	60	70	71	229	123	133	170	155	388	0	0.62	1826	بالا خانە
House	56	27	68	97	155	286	682	2053	11078	217638	0	78.52	232140	خانوو
Total	**483**	**87**	**138**	**168**	**384**	**409**	**815**	**2223**	**11233**	**218026**	**0**	**79.14**	**233966**	**كۆ**
Mobile or Marginal Buildings														خانووەكانی جولاو یان كاتی
Barracks or Hut	0	0	0	0	0	1	1	4	2	324	0	0.95	332	كەپر- زنج
Tent or Hair tent	0	0	0	0	0	0	0	0	1	130	0	0.38	131	چادر یان رەشمال
Caravan	1	0	0	0	0	0	0	1	5	649	0	1.88	656	كەرەڤان
Total	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**5**	**8**	**1103**	**0**	**3.21**	**1119**	**كۆ**
Other Buildings														بینای تر
Establishment Building	131	23	36	53	93	107	168	325	1009	32886	0	11.78	34831	دامەزراوە/كارگە
Commercial Center or Mall	11	2	1	2	2	4	7	13	21	5008	0	1.72	5071	مۆل/سەنتەری بازرگانی
Under Construction	0	0	2	2	1	3	7	13	30	8087	11095	6.51	19240	لە دروستكردندایە
Others	1	0	2	0	2	2	4	4	18	1367	0	0.47	1400	هی تر
Total	**143**	**25**	**41**	**57**	**98**	**116**	**186**	**355**	**1078**	**47348**	**11095**	**20.48**	**60542**	**كۆ**
Governorate Urban Total	627	112	179	225	482	526	1002	2583	12319	266477	11095	100	295627	**كۆی شارنشین لە پارێزگا**

خشتەی 2 ـ ژمارەی بیناکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، جۆری بینا و ژمارەی یەکەکان لە بینادا

Number of Buildings in Erbil Gov. by Environment, Type of Building and Number of Units in the Building

Type of Building	No. of Units in the Building					ژمارەی یەکەکان لە بینا						ژمارەی بینا No. of Buildings		جۆری بینا
	10+	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate \ Rural														**پارێزگای هەولێر/ گوندنشین**
	Conventional Building							بینای ئاسائی						
Attached Building	0	0	0	0	0	1	1	1	2	8	0	0.02	13	بالا خانە
House	1	0	0	2	1	8	25	138	1084	56633	0	70.28	57892	خانوو
Total	**1**	**0**	**0**	**2**	**1**	**9**	**26**	**139**	**1086**	**56641**	**0**	**70.29**	**57905**	**کۆ**
	Mobile or Marginal Buildings							خانووەکانی جولاو یان کاتی						
Barracks or Hut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	885	0	1.07	885	کەپر- زنج
Tent or Hair tent	0	0	0	0	0	0	0	0	0	326	0	0.40	326	چادر یان رەشمال
Caravan	0	0	0	0	0	0	0	0	1	402	0	0.49	403	کەرەڤان
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**1613**	**0**	**1.96**	**1614**	**کۆ**
	Other Buildings							بینای تر						
Establishment Building	3	1	0	2	1	4	13	31	150	19198	0	23.55	19403	دامەزراوە/کارگە
Commercial Center or Mall	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	0	0.03	25	مۆل/سەنتەری بازرگانی
Under Construction	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1395	1567	3.60	2962	لە دروستکردندایە
Others	0	0	0	0	0	0	0	0	1	469	0	0.57	470	هی تر
Total	**3**	**1**	**0**	**2**	**1**	**4**	**13**	**31**	**151**	**21087**	**1567**	**27.75**	**22860**	**کۆ**
Governorate Rural Total	4	1	0	4	2	13	39	170	1238	79341	1567	100	82379	**کۆی گوندنشین لە پارێزگا**

خشتەی 3 ـ ژمارەی بیناکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، جۆری بینا و ژمارەی نشینگەکان لە بیناکەدا

Number of Buildings in Erbil Gov. by Environment, Type of Building and Number of Dwellings in the Building

Type of Building	No. of Dwellings in the Building / ژمارەی ماڵەکان لە بینادا											ژمارەی بیناکان / No. of Buildings		جۆری بینا
	10+	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate\ Total														**پارێزگای هەولێر/کۆ**
Conventional Building														بینای ئاسائی
Attached Building	180	3	7	6	148	16	48	57	122	520	732	0.49	1839	بالا خانە
House	10	2	4	5	10	36	192	1135	7977	274361	6300	76.73	290032	خانوو
Total	**190**	**5**	**11**	**11**	**158**	**52**	**240**	**1192**	**8099**	**274881**	**7032**	**77.21**	**291871**	**کۆ**
Mobile or Marginal Buildings														خانووەکانی جولاو یان کاتی
Barracks or Hut	0	0	0	0	0	0	0	1	1	282	933	0.32	1217	کەپر- زنج
Tent or Hair tent	0	0	0	0	0	0	0	0	0	233	224	0.12	457	چادر یان رەشمال
Caravan	1	0	0	0	0	0	0	0	1	212	845	0.28	1059	کەرەفان
Total	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**2**	**727**	**2002**	**0.72**	**2733**	**کۆ**
Other Buildings														بینای تر
Establishment Building	6	0	0	0	4	7	8	19	86	917	53187	14.35	54234	دامەزراوە/کارگە
Commercial Center or Mall	0	0	0	0	0	0	0	2	3	97	4994	1.35	5096	مۆل/سەنتەری بازرگانی
Under Construction	0	0	0	0	0	0	1	0	2	567	21632	5.87	22202	لە دروستکردندایە
Others	0	0	0	0	0	0	0	1	0	74	1795	0.49	1870	هی تر
Total	**6**	**0**	**0**	**0**	**4**	**7**	**9**	**22**	**91**	**1655**	**81608**	**22.06**	**83402**	**کۆ**
Governorate Grand Total	197	5	11	11	162	59	249	1215	8192	277263	90642	100	378006	**کۆی گشتی پارێزگا**

خشتەی 3 ـ ژمارەی بیناکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، جۆری بینا و ژمارەی نشینگەکان لە بیناکەدا

Number of Buildings in Erbil Gov. by Environment, Type of Building and Number of Dwellings in the Building

Type of Building	No. of Dwellings in the Building / ژمارەی ماڵەکان لە بیناد											ژمارەی بیناکان No. of Buildings		جۆری بینا
	10+	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate \ Urban														**پارێزگای هەولێر/شار**
Conventional Buildings														بینای ئاسایی
Attached Building	180	3	7	6	148	16	48	57	120	512	729	0.62	1826	بالا خانه
House	9	2	4	5	10	33	182	1030	7224	220801	2840	78.52	232140	خانوو
Total	**189**	**5**	**11**	**11**	**158**	**49**	**230**	**1087**	**7344**	**221313**	**3569**	**79.14**	**233966**	**کۆ**
Mobile or Marginal building														خانووەکانی جولاو یان کاتی
Barracks or Hut	0	0	0	0	0	0	0	1	1	113	217	0.11	332	کەپر- زنج
Tent or Hair tent	0	0	0	0	0	0	0	0	0	65	66	0.04	131	چادر یان رەشمال
Caravan	1	0	0	0	0	0	0	0	1	145	509	0.22	656	کەرەفان
Total	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**2**	**323**	**792**	**0.38**	**1119**	**کۆ**
Other Buildings														بینای تر
Establishment Building	5	0	0	0	4	6	6	14	71	739	33986	11.78	34831	دامەزراوە/کارگە
Commercial Center or Mall	0	0	0	0	0	0	0	2	3	75	4991	1.72	5071	مۆل/سەنتەری بازرگانی
Under Construction	0	0	0	0	0	0	1	0	2	554	18683	6.51	19240	لە دروستکردندایە
Others	0	0	0	0	0	0	0	1	0	64	1335	0.47	1400	هی تر
Total	**5**	**0**	**0**	**0**	**4**	**6**	**7**	**17**	**76**	**1432**	**58995**	**20.48**	**60542**	**کۆ**
Governorate Urban Total	**195**	**5**	**11**	**11**	**162**	**55**	**237**	**1105**	**7422**	**223068**	**63356**	**100**	**295627**	**کۆی شار لە پارێزگا**
Erbil Governoratel \ Rural														**پارێزگای هەولێر/ گوند**
Conventional Buildings														بینای ئاسایی
Attached Building	0	0	0	0	0	0	0	0	2	8	3	0.02	13	بالا خانه
House	1	0	0	0	0	3	10	105	753	53560	3460	70.28	57892	خانوو
Total	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**3**	**10**	**105**	**755**	**53568**	**3463**	**70.29**	**57905**	**کۆ**
Mobile or Marginal building														خانووەکانی جولاو یان کاتی
Barracks or Hut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	169	716	1.07	885	کەپر- زنج
Tent or Hair tent	0	0	0	0	0	0	0	0	0	168	158	0.40	326	چادر یان رەشمال
Caravan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	67	336	0.49	403	کەرەفان
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**404**	**1210**	**1.96**	**1614**	**کۆ**
Other Buildings														بینای تر
Establishment Building	1	0	0	0	0	1	2	5	15	178	19201	23.55	19403	دامەزراوە/کارگە
Commercial Center or Mall	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	3	0.03	25	مۆل/سەنتەری بازرگانی
Under Construction	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	2949	3.60	2962	لە دروستکردندایە
Others	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	460	0.57	470	هی تر
Total	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**2**	**5**	**15**	**223**	**22613**	**27.75**	**22860**	**کۆ**
Governorate Rural Total	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**4**	**12**	**110**	**770**	**54195**	**27286**	**100**	**82379**	**کۆی گوند لە پارێزگا**

خشتەی 4 ـ ژمارەی بیناکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ژمارەی نشینگەکان لە بیناکە و ساڵی درووستکردنی بینا

Number of Buildings in Erbil Gov. by Environment, Number of Dwellings in the Building and Construction Year

No. of Dwellings in the Building / ژمارەی خانووەکان لە بینا											ژمارەی بینا No. of Buildings		ساڵی دامەزراندن Construction Year
10+	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	ڕێژەی سەدی	ژمارەی بینا No. of Buildings	
													پارێزگای هەولێر/ کۆ Hawler Governorate\ Total
0	0	0	0	4	2	9	32	248	20776	10478	8.35	31549	2009
2	0	0	0	1	3	10	48	434	18395	3622	5.96	22515	2008
3	0	2	1	31	0	14	42	469	16610	5417	5.98	22589	2007
4	0	0	2	6	2	18	62	487	15763	4393	5.49	20737	2006
0	0	0	0	1	2	14	54	416	16974	3502	5.55	20963	2005
136	1	2	2	18	10	32	186	1468	51895	14089	17.95	67839	2004 - 2000
0	1	0	1	1	5	17	98	664	25888	8804	9.39	35479	1999 - 1995
1	0	2	1	2	6	16	136	774	24889	8067	8.97	33894	1994 - 1990
3	0	0	1	4	7	27	181	998	30804	3721	9.46	35746	1989 - 1985
23	1	3	3	40	14	63	229	1463	35449	7812	11.93	45100	1984 - 1980
22	2	1	0	51	7	16	84	472	11921	1392	3.70	13968	1979 - 1970
0	0	1	0	1	0	5	22	141	2227	597	0.79	2994	1969 - 1960
2	0	0	0	0	1	8	37	135	1950	381	0.67	2514	Before 1960 پێش 1960
1	0	0	0	2	0	0	4	23	3722	18367	5.85	22119	Not Stated دیار
197	5	11	11	162	59	249	1215	8192	277263	90642	100	378006	Gov. Grand Total کۆی گشتی پارێزگا

خشتەی 4 ـ ژمارەی بیناکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ژمارەی نشینگەکان لە بیناکە و ساڵی درووستکردنی بینا

Number of Buildings in Erbil Gov. by Environment, Number of Dwellings in the Building and Construction Year

No. of Dwellings in the Building / ژمارەی خانووەکان لە بینا											ژمارەی بینا No. of Buildings		ساڵی دامەزراندن Construction Year
10+	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	ڕێژەی سەدی	ژمارەی بینا No. of Buildings	
													پارێزگای هەولێر / شارنشین Hawler Governorate\ Urban
0	0	0	0	4	1	9	31	228	17389	8531	8.86	26193	2009
1	0	0	0	1	3	9	45	415	15248	2444	6.14	18166	2008
3	0	2	1	31	0	14	38	439	14052	4441	6.43	19021	2007
4	0	0	2	6	2	18	53	448	12815	3140	5.58	16488	2006
0	0	0	0	1	2	12	48	374	13990	2340	5.67	16767	2005
136	1	2	2	18	10	30	167	1319	38117	8587	16.37	48389	2004 - 2000
0	1	0	1	1	4	15	83	545	17367	4342	7.56	22359	1999 - 1995
1	0	2	1	2	5	12	92	476	12889	2472	5.40	15952	1994 - 1990
2	0	0	1	4	7	26	180	982	29182	3018	11.30	33402	1989 - 1985
23	1	3	3	40	13	63	226	1443	33937	7228	14.54	42980	1984 - 1980
22	2	1	0	51	7	16	83	469	11521	1169	4.51	13341	1979 - 1970
0	0	1	0	1	0	5	21	136	2019	493	0.91	2676	1969 - 1960
2	0	0	0	0	1	8	34	127	1707	307	0.74	2186	Before 1960 پێش 1960
1	0	0	0	2	0	0	4	21	2835	14844	5.99	17707	Not Stated دیار
195	**5**	**11**	**11**	**162**	**55**	**237**	**1105**	**7422**	**223068**	**63356**	**100**	**295627**	**Total Gov.\ Rural کۆی شارنشین لە پارێزگا**
													پارێزگای هەولێر / گوندنشین Hawler Governorate\ Rural
0	0	0	0	0	1	0	1	20	3387	1947	6.50	5356	2009
1	0	0	0	0	0	1	3	19	3147	1178	5.28	4349	2008
0	0	0	0	0	0	0	4	30	2558	976	4.33	3568	2007
0	0	0	0	0	0	0	9	39	2948	1253	5.16	4249	2006
0	0	0	0	0	0	2	6	42	2984	1162	5.09	4196	2005
0	0	0	0	0	0	2	19	149	13778	5502	23.61	19450	2004 - 2000
0	0	0	0	0	1	2	15	119	8521	4462	15.93	13120	1999 - 1995
0	0	0	0	0	1	4	44	298	12000	5595	21.78	17942	1994 - 1990
1	0	0	0	0	0	1	1	16	1622	703	2.85	2344	1989 - 1985
0	0	0	0	0	1	0	3	20	1512	584	2.57	2120	1984 - 1980
0	0	0	0	0	0	0	1	3	400	223	0.76	627	1979 - 1970
0	0	0	0	0	0	0	1	5	208	104	0.39	318	1969 - 1960
0	0	0	0	0	0	0	3	8	243	74	0.40	328	Before 1960 پێش 1960
0	0	0	0	0	0	0	0	2	887	3523	5.36	4412	Not Stated دیار
2	**0**	**0**	**0**	**0**	**4**	**12**	**110**	**770**	**54195**	**27286**	**100**	**82379**	**Total Gov.\ Urban کۆی گوندنشین لە پارێزگا**

خشتەی 5 ـ ژمارەی بیناکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ژمارەی نشینگەکان لە بیناکەدا و جۆری کەرەستەی بەکارهاتوو لە دیواری دەرەوەی بیناکەدا

Number of Buildings in Erbil Gov. by Environment, Number of Dwellings in the Building and Type of Outer Walls Construction Material

Type of Outer Walls Construction Material	No. of Dwellings in the Building / ژمارەی خانووەکان لە بینا											ژمارەی بینا / No. of Buildings		جۆری کەرەستەی بە کار هاتوو لە دیواری دەرەوە
	10+	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate \ total														**پارێزگای هەولێر / کۆ**
Bricks	4	0	2	1	21	4	36	144	701	17935	5723	6.50	24571	کەرپوچ
Stone	25	0	3	0	79	9	20	96	753	19308	5461	6.81	25754	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	165	4	6	10	60	44	188	922	6353	222127	53539	74.98	283418	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	0	0	0	0	0	2	4	48	350	15920	8347	6.53	24671	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	1	0	0	0	0	0	0	0	1	242	1191	0.38	1435	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	1	254	1058	0.35	1313	هی تر
Not Stated	**2**	**1**	**0**	**0**	**2**	**0**	**1**	**5**	**33**	**1477**	**15323**	**4.46**	**16844**	نادیار
Governorate Grand Total	**197**	**5**	**11**	**11**	**162**	**59**	**249**	**1215**	**8192**	**277263**	**90642**	**100**	**378006**	**کۆی گشتی پارێزگا**
Erbil Governorate \ Urban														**پارێزگای هەولێر/ شارنشین**
Bricks	4	0	2	1	21	4	35	128	639	15139	3669	6.64	19642	کەرپوچ
Stone	25	0	3	0	79	9	20	86	658	14719	2325	6.06	17924	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	163	4	6	10	60	42	178	865	5951	187893	42387	80.36	237559	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	0	0	0	0	0	0	3	21	140	3846	619	1.57	4629	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	1	0	0	0	0	0	0	0	1	191	766	0.32	959	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	1	83	361	0.15	445	هی تر
Not Stated	**2**	**1**	**0**	**0**	**2**	**0**	**1**	**5**	**32**	**1197**	**13229**	**4.89**	**14469**	نادیار
Governorate Urban Total	**195**	**5**	**11**	**11**	**162**	**55**	**237**	**1105**	**7422**	**223068**	**63356**	**100**	**295627**	**کۆی شارنشین لە پارێزگا**
Erbil Governorate \ Rural														**پارێزگای هەولێر/ گوندنشین**
Bricks	0	0	0	0	0	0	1	16	62	2796	2054	5.98	4929	کەرپوچ
Stone	0	0	0	0	0	0	0	10	95	4589	3136	9.50	7830	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	2	0	0	0	0	2	10	57	402	34234	11152	55.67	45859	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	0	0	0	0	0	2	1	27	210	12074	7728	24.33	20042	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	0	0	0	0	0	51	425	0.58	476	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	171	697	1.05	868	هی تر
Not Stated	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**280**	**2094**	**2.88**	**2375**	نادیار
Governorate Rural Total	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**4**	**12**	**110**	**770**	**54195**	**27286**	**100**	**82379**	**کۆی گوندنشین لە پارێزگا**

خشتەی 6 ـ ژمارەی بینا ئاساییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ساڵی درووستکردن و ژمارەی نهۆمەکان

Number of Conventional Buildings in Erbil Gov. by Environment, Year of Construction and Number of Floors

Number of Floors	Construction Year نادیار Not stated	پێش 1960 Before	1960 -1969	1970 -1979	1980 -1984	1985 -1989	1990 -1994	1995 -1999	2000 -2004	2005	2006	2007	2008	2009 سالی دامەزراندن	ژمارەی بینا No. of Buildings رێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	ژمارەی نهۆمەکان
Erbil Governorate\ Total																	**پارێزگای هەولێر/ کۆ**
All Conventional Buildings																	گشت بینا ئاساییەکان
1	2135	1986	1908	10643	29512	26896	23988	23764	42666	12669	10497	9536	9789	10851	74.29	216840	1
2	740	187	557	1903	7872	5158	3070	3697	11036	4448	4963	6062	7268	8528	22.44	65489	2
3	82	14	21	137	322	202	140	207	1029	644	1132	1758	1987	1556	3.16	9231	3
4	1	1	0	5	13	6	8	10	35	18	16	30	36	25	0.07	204	4
5	1	1	0	0	2	1	1	2	7	2	7	10	10	4	0.02	48	5
6	0	0	0	1	2	0	2	0	1	6	3	2	5	6	0.01	28	6
7	0	0	0	2	1	1	1	0	1	1	0	0	1	4	0	12	7
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
9	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	9
10+	0	0	0	0	1	1	0	0	15	0	0	0	0	0	0.01	17	10 +
Governorate Grand Total	**2959**	**2189**	**2486**	**12691**	**37725**	**32266**	**27210**	**27680**	**54790**	**17788**	**16618**	**17399**	**19096**	**20974**	**100**	**291871**	**کۆی گشتی پارێزگا**
Attached Building																	بالأخانه
1	0	1	0	0	5	1	3	1	1	0	0	1	0	0	0.71	13	1
2	5	13	7	46	181	75	49	57	156	43	36	45	44	39	43.28	796	2
3	4	2	6	87	96	26	26	27	224	25	29	69	46	54	39.21	721	3
4	1	1	0	5	12	6	8	10	35	18	16	30	36	24	10.98	202	4
5	1	1	0	0	2	1	1	2	7	2	7	10	10	4	2.61	48	5
6	0	0	0	1	2	0	2	0	1	6	3	2	5	6	1.52	28	6
7	0	0	0	2	1	1	1	0	1	1	0	0	1	4	1	12	7
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
9	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	9
10+	0	0	0	0	1	1	0	0	15	0	0	0	0	0	0.92	17	10 +
Total	**11**	**18**	**13**	**141**	**300**	**112**	**90**	**97**	**440**	**95**	**91**	**158**	**142**	**131**	**100**	**1839**	**کۆ**
House																	خانوو
1	2135	1985	1908	10643	29507	26895	23985	23763	42665	12669	10497	9535	9789	10851	74.76	216827	1
2	735	174	550	1857	7691	5083	3021	3640	10880	4405	4927	6017	7224	8489	22.31	64693	2
3	78	12	15	50	226	176	114	180	805	619	1103	1689	1941	1502	2.93	8510	3
4	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0.00	2	4
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	5
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	6
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
10+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	10 +
Total	**2948**	**2171**	**2473**	**12550**	**37425**	**32154**	**27120**	**27583**	**54350**	**17693**	**16527**	**17241**	**18954**	**20843**	**100**	**290032**	**کۆ**

خشتەی 6 ـ ژمارەی بینا ئاساییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ساڵی درووستکردن و ژمارەی نهۆمەکان

Number of Conventional Buildings in Erbil Gov. by Environment, Year of Construction and Number of Floors

Number of Floors	Construction Year ساڵی دامەزراندن: ناديار Not stated	پێش 1960 Before	1960 -1969	1970 -1979	1980 -1984	1985 -1989	1990 -1994	1995 -1999	2000 -2004	2005	2006	2007	2008	2009	ژمارەی بینا No. of Buildings: ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	ژمارەی نهۆمەکان
Erbil Governorate \ Urban																	**پارێزگای هەولێر / شارنشین**
All Conventional Buildings																	**گشت بینا ئاساییەکان**
1	1665	1722	1686	10249	27948	25243	10757	14503	28261	9482	7487	6933	6697	7596	68.48	160229	1
2	729	185	550	1891	7850	5146	2775	3564	10836	4420	4890	5983	7127	8294	27.46	64240	2
3	82	14	21	137	321	202	135	199	1023	641	1132	1754	1979	1552	3.93	9192	3
4	1	1	0	5	13	6	8	10	35	18	16	30	36	24	0.09	203	4
5	1	1	0	0	2	1	1	2	6	2	4	10	10	4	0.02	44	5
6	0	0	0	1	2	0	1	0	1	6	3	2	5	6	0.01	27	6
7	0	0	0	2	1	1	1	0	1	1	0	0	1	4	0	12	7
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
9	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	9
10+	0	0	0	0	1	1	0	0	15	0	0	0	0	0	0.01	17	10 +
Governorate Urban Total	**2478**	**1923**	**2257**	**12285**	**36138**	**30601**	**13678**	**18278**	**40178**	**14570**	**13532**	**14713**	**15855**	**17480**	**100**	**233966**	**کۆی شارنشین لە پارێزگا**
Attached Building																	**بالاَ خانە**
1	0	1	0	0	5	1	3	1	1	0	0	1	0	0	0.71	13	1
2	5	13	7	46	181	75	49	56	152	43	36	45	44	39	43.32	791	2
3	4	2	6	87	96	26	26	26	224	24	29	69	46	54	39.38	719	3
4	1	1	0	5	12	6	8	10	35	18	16	30	36	23	11.01	201	4
5	1	1	0	0	2	1	1	2	6	2	4	10	10	4	2.41	44	5
6	0	0	0	1	2	0	1	0	1	6	3	2	5	6	1.48	27	6
7	0	0	0	2	1	1	1	0	1	1	0	0	1	4	1	12	7
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
9	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	9
10+	0	0	0	0	1	1	0	0	15	0	0	0	0	0	0.93	17	10 +
Total	**11**	**18**	**13**	**141**	**300**	**112**	**89**	**95**	**435**	**94**	**88**	**158**	**142**	**130**	**100**	**1826**	**کۆ**
House																	**خانوو**
1	1665	1721	1686	10249	27943	25242	10754	14502	28260	9482	7487	6932	6697	7596	69.02	160216	1
2	724	172	543	1845	7669	5071	2726	3508	10684	4377	4854	5938	7083	8255	27.33	63449	2
3	78	12	15	50	225	176	109	173	799	617	1103	1685	1933	1498	3.65	8473	3
4	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0.00	2	4
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	5
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	6
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
10+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	10 +
Total	**2467**	**1905**	**2244**	**12144**	**35838**	**30489**	**13589**	**18183**	**39743**	**14476**	**13444**	**14555**	**15713**	**17350**	**100**	**232140**	**کۆ**

خشتەی 6 ـ ژمارەی بینا ئاساییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ساڵی درووستکردن و ژمارەی نهۆمەکان

Number of Conventional Buildings in Erbil Gov. by Environment, Year of Construction and Number of Floors

Number of Floors	Construction Year سالی دامەزراندن														ژمارەی بینا No. of Buildings		ژمارەی نهۆمەکان
	نادیار Not stated	پێش 1960 Before	1960 -1969	1970 -1979	1980 -1984	1985 -1989	1990 -1994	1995 -1999	2000 -2004	2005	2006	2007	2008	2009	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate \ Rural																	پارێزگای هەولێر / گوندنشین
All Conventional Buildings																	گشت بینا ئاساییەکان
1	470	264	222	394	1564	1653	13231	9261	14405	3187	3010	2603	3092	3255	97.77	56611	1
2	11	2	7	12	22	12	295	133	200	28	73	79	141	234	2.16	1249	2
3	0	0	0	0	1	0	5	8	6	3	0	4	8	4	0.07	39	3
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0.00	1	4
5	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	0	0.01	4	5
6	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0.00	1	6
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
10+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	10 +
Governorate Rural Total	**481**	**266**	**229**	**406**	**1587**	**1665**	**13532**	**9402**	**14612**	**3218**	**3086**	**2686**	**3241**	**3494**	**100**	**57905**	**کۆی گوندنشین لە پارێزگا**
Attached Building																	باڵاخانە
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	1
2	0	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	0	0	0	38.46	5	2
3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	15.38	2	3
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	7.69	1	4
5	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3	0	0	0	30.77	4	5
6	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	7.69	1	6
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
10+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	10 +
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**2**	**5**	**1**	**3**	**0**	**0**	**1**	**100**	**13**	**کۆ**
House																	خانوو
1	470	264	222	394	1564	1653	13231	9261	14405	3187	3010	2603	3092	3255	97.79	56611	1
2	11	2	7	12	22	12	295	132	196	28	73	79	141	234	2.15	1244	2
3	0	0	0	0	1	0	5	7	6	2	0	4	8	4	0.06	37	3
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	4
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	5
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	6
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
10+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	10 +
Total	**481**	**266**	**229**	**406**	**1587**	**1665**	**13531**	**9400**	**14607**	**3217**	**3083**	**2686**	**3241**	**3493**	**100**	**57892**	**کۆ**

خشتەی 7 ـ ژمارەی بینا ئاساییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ساڵی درووست کردنی بینا و جۆری کەرەستەی بەکارهاتوو لە دیواری دەرەوەی بیناکە

Number of Convntional Buldings in Erbil Gov. by Environment, Year of Construction and Type of Outer walls Construction Materail

Type of Building & Construction Material Outer Walls	Construction Year									ساڵی دامەزراندن					ژمارەی بینا No. of Buildings		جۆری کەرەستەی بە کار هاتوو لە دیواری دەرەوە
	نادیار Not Stated	پێش 1960 Before	1969 - 1960	1979 - 1970	1984 - 1980	1989 - 1985	1994 - 1990	1999 - 1995	2004 - 2000	2005	2006	2007	2008	2009	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate \ total																	**پارێزگای هەولێر / کۆ**
All Conventional Buildings																	**گشت بینا ئاساییەکان**
Bricks	181	1442	987	3091	6362	1613	1455	1102	1353	299	242	255	200	995	6.71	19577	کەرپوچ
Stone	140	126	240	3736	7085	1359	2702	2354	1934	367	260	231	200	203	7.17	20937	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	1743	407	981	5184	23131	28627	14029	21148	49377	16763	15836	16692	18508	19618	79.50	232044	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	117	212	269	644	1037	582	8946	3027	2018	321	229	195	147	94	6.11	17838	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	1	0	3	0	4	0	30	4	2	5	0.02	49	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	هی تر
Not Stated	778	2	9	36	109	85	75	49	104	38	21	22	39	58	0.49	1425	نادیار
Governorate Grand Total	**2959**	**2189**	**2486**	**12691**	**37725**	**32266**	**27210**	**27680**	**54790**	**17788**	**16618**	**17399**	**19096**	**20974**	**100**	**291871**	**کۆی گشتی پارێزگا**
Attached Building																	**بالاخانە**
Bricks	2	11	6	25	54	5	7	4	9	3	11	25	3	1	9.03	166	کەرپوچ
Stone	1	2	0	71	46	3	0	2	6	4	3	3	1	2	7.83	144	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	6	5	7	45	200	103	81	89	424	88	76	130	135	127	82.44	1516	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	هی تر
Not Stated	2	0	0	0	0	1	2	2	1	0	1	0	3	1	0.71	13	نادیار
Total	**11**	**18**	**13**	**141**	**300**	**112**	**90**	**97**	**440**	**95**	**91**	**158**	**142**	**131**	**100**	**1839**	**کۆ**
House																	**خانوو**
Bricks	179	1431	981	3066	6308	1608	1448	1098	1344	296	231	230	197	994	6.69	19411	کەرپوچ
Stone	139	124	240	3665	7039	1356	2702	2352	1928	363	257	228	199	201	7.17	20793	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	1737	402	974	5139	22931	28524	13948	21059	48953	16675	15760	16562	18373	19491	79.48	230528	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	117	212	269	644	1037	582	8946	3027	2018	321	229	195	147	94	6.15	17838	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	1	0	3	0	4	0	30	4	2	5	0.02	49	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	هی تر
Not Stated	776	2	9	36	109	84	73	47	103	38	20	22	36	57	0.49	1412	نادیار
Total	**2948**	**2171**	**2473**	**12550**	**37425**	**32154**	**27120**	**27583**	**54350**	**17693**	**16527**	**17241**	**18954**	**20843**	**100**	**290032**	**کۆ**

خشتەی 7 ـ ژمارەی بینا ئاساییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ساڵی درووست کردنی بینا و جۆری کەرەستەی بەکارهاتوو لە دیواری دەرەوەی بیناکە

Number of Convntional Buldings in Erbil Gov. by Environment, Year of Construction and Type of Outer walls Construction Materail

Type of Building & Construction Material Outer Walls	Construction Year / ساڵی دامەزراندن														ژمارەی بینا / No. of Buildings		جۆری کەرەستەی بە کار هاتوو لە دیواری دەرەوە
	نادیار Not Stated	پێش 1960 Before	1969 - 1960	1979 - 1970	1984 - 1980	1989 - 1985	1994 - 1990	1999 - 1995	2004 - 2000	2005	2006	2007	2008	2009	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate \ Urban																	**پارێزگای هەولێر / شارنشین**
All Conventional Buildings																	**گشت بینا ئاساییەکان**
Bricks	150	1424	961	3041	6179	1446	552	435	624	186	154	202	128	901	7.00	16383	کەرپوچ
Stone	70	112	221	3673	6823	1155	772	823	1278	216	152	147	138	148	6.72	15728	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	1558	288	888	5089	22398	27532	11444	16270	37770	14066	13138	14317	15523	16355	84.04	196636	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	28	97	179	446	637	385	874	715	426	69	37	26	34	23	1.70	3976	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	1	0	2	0	3	0	30	3	1	3	0.02	43	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	هی تر
Not Stated	672	2	8	36	100	83	34	35	77	33	21	18	31	49	0.51	1199	نادیار
Governorate Urban Total	**2478**	**1923**	**2257**	**12285**	**36138**	**30601**	**13678**	**18278**	**40178**	**14570**	**13532**	**14713**	**15855**	**17480**	**100**	**233966**	**کۆی شارنشین لە پارێزگا**
Attached Building																	**بالأخانە**
Bricks	2	11	6	25	54	5	7	4	9	3	11	25	3	1	9.09	166	کەرپوچ
Stone	1	2	0	71	46	3	0	2	4	4	3	3	1	2	7.78	142	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	6	5	7	45	200	103	80	88	421	87	73	130	135	126	82.48	1506	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	هی تر
Not Stated	2	0	0	0	0	1	2	1	1	0	1	0	3	1	0.66	12	نادیار
Total	**11**	**18**	**13**	**141**	**300**	**112**	**89**	**95**	**435**	**94**	**88**	**158**	**142**	**130**	**100**	**1826**	**کۆ**
House																	**خانوو**
Bricks	148	1413	955	3016	6125	1441	545	431	615	183	143	177	125	900	6.99	16217	کەرپوچ
Stone	69	110	221	3602	6777	1152	772	821	1274	212	149	144	137	146	6.71	15586	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	1552	283	881	5044	22198	27429	11364	16182	37349	13979	13065	14187	15388	16229	84.06	195130	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	28	97	179	446	637	385	874	715	426	69	37	26	34	23	1.71	3976	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	1	0	2	0	3	0	30	3	1	3	0.02	43	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	هی تر
Not Stated	670	2	8	36	100	82	32	34	76	33	20	18	28	48	0.51	1187	نادیار
Total	**2467**	**1905**	**2244**	**12144**	**35838**	**30489**	**13589**	**18183**	**39743**	**14476**	**13444**	**14555**	**15713**	**17350**	**100**	**232140**	**کۆ**

خشتەی 7 ـ ژمارەی بینا ئاساییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ساڵی درووست کردنی بینا و جۆری کەرەستەی بەکارهاتوو لە دیواری دەرەوەی بیناکە

Number of Convntional Buildings in Erbil Gov. by Environment, Year of Construction and Type of Outer walls Construction Materail

Type of Building & Construction Material Outer Walls	Construction Year ساڵی دامەزراندن														No. of Buildings ژمارەی بینا		جۆری کەرەستەی بە کار هاتوو لە دیواری دەرەوە
	نادیار Not Stated	پێش 1960 Before	1969 - 1960	1979 - 1970	1984 - 1980	1989 - 1985	1994 - 1990	1999 - 1995	2004 - 2000	2005	2006	2007	2008	2009	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate \ Rural																	**پارێزگای هەولێر / گوندنشین**
All Conventional Buildings																	**گشت بینا ئاساییەکان**
Bricks	31	18	26	50	183	167	903	667	729	113	88	53	72	94	5.52	3194	کەرپوچ
Stone	70	14	19	63	262	204	1930	1531	656	151	108	84	62	55	9.00	5209	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	185	119	93	95	733	1095	2585	4878	11607	2697	2698	2375	2985	3263	61.15	35408	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	89	115	90	198	400	197	8072	2312	1592	252	192	169	113	71	23.94	13862	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1	2	0.01	6	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	هی تر
Not Stated	106	0	1	0	9	2	41	14	27	5	0	4	8	9	0.39	226	نادیار
Governorate Rural Total	**481**	**266**	**229**	**406**	**1587**	**1665**	**13532**	**9402**	**14612**	**3218**	**3086**	**2686**	**3241**	**3494**	**100**	**57905**	**کۆی گوندنشین لە پارێزگا**
Attached Building																	**بالأخانە**
Bricks	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	کەرپوچ
Stone	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	15.38	2	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	0	0	0	0	0	0	1	1	3	1	3	0	0	1	76.92	10	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	هی تر
Not Stated	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	7.69	1	نادیار
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**2**	**5**	**1**	**3**	**0**	**0**	**1**	**100**	**13**	**کۆ**
House																	**خانوو**
Bricks	31	18	26	50	183	167	903	667	729	113	88	53	72	94	5.52	3194	کەرپوچ
Stone	70	14	19	63	262	204	1930	1531	654	151	108	84	62	55	8.99	5207	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	185	119	93	95	733	1095	2584	4877	11604	2696	2695	2375	2985	3262	61.14	35398	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	89	115	90	198	400	197	8072	2312	1592	252	192	169	113	71	23.94	13862	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1	2	0.01	6	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	هی تر
Not Stated	106	0	1	0	9	2	41	13	27	5	0	4	8	9	0.39	225	نادیار
Total	**481**	**266**	**229**	**406**	**1587**	**1665**	**13531**	**9400**	**14607**	**3217**	**3083**	**2686**	**3241**	**3493**	**100**	**57892**	**کۆ**

خشتەی 8 ـ ژمارەی بینا ئاساییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ژمارەی نهۆم و جۆری کەرەستەی بەکارهاتوو لە دیواری دەرەوەی بیناکەدا

Number of Conventional Buildings in Erbil Gov. by Environment, Number of Floors and Type of Outer Walls Construction Material

Type of Outer Walls Construction Material	No. of Floors ژمارەی نهۆمەکان										ژمارەی بینا No. of Buildings		جۆری کەرەستەی بە کار هاتوو لە دیواری دەرەوە
	10+	9	8	7	6	5	4	3	2	1	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate \ total													**پارێزگای هەولێر/ کۆ**
All Conventional Buildings													**گشت بیناء ئاساییەکان**
Bricks	0	0	0	0	2	3	15	294	4752	14511	6.71	19577	کەرپوچ
Stone	0	0	0	0	0	0	3	241	2242	18451	7.17	20937	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	17	2	0	12	26	44	182	8651	57747	165363	79.50	232044	بلۆك و پارچە خانووی دروست كراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	0	0	0	0	0	0	0	6	499	17333	6.11	17838	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	0	0	0	0	3	46	0.02	49	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0.00	1	هی تر
Not Stated	0	0	0	0	0	1	4	39	246	1135	0.49	1425	نادیار
Governorate Grand Total	**17**	**2**	**0**	**12**	**28**	**48**	**204**	**9231**	**65489**	**216840**	**100**	**291871**	**کۆی گشتی پارێزگا**
Attached Building													**بالأخانە**
Bricks	0	0	0	0	2	3	15	54	90	2	9.03	166	کەرپوچ
Stone	0	0	0	0	0	0	2	108	33	1	7.83	144	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	17	2	0	12	26	44	181	556	669	9	82.44	1516	بلۆك و پارچە خانووی دروست كراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	هی تر
Not Stated	0	0	0	0	0	1	4	3	4	1	0.71	13	نادیار
Total	**17**	**2**	**0**	**12**	**28**	**48**	**202**	**721**	**796**	**13**	**100**	**1839**	**کۆ**
House													**خانوو**
Bricks	0	0	0	0	0	0	0	240	4662	14509	6.69	19411	کەرپوچ
Stone	0	0	0	0	0	0	1	133	2209	18450	7.17	20793	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	0	0	0	0	0	0	1	8095	57078	165354	79.48	230528	بلۆك و پارچە خانووی دروست كراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	0	0	0	0	0	0	0	6	499	17333	6.15	17838	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	0	0	0	0	3	46	0.02	49	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0.00	1	هی تر
Not Stated	0	0	0	0	0	0	0	36	242	1134	0.49	1412	نادیار
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2**	**8510**	**64693**	**216827**	**100**	**290032**	**کۆ**

خشتەی 8 ـ ژمارەی بینا ئاساییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ژمارەی نهۆم و جۆری کەرەستەی بەکارهاتوو لە دیواری دەرەوەی بیناکەدا

Number of Conventional Buildings in Erbil Gov. by Environment, Number of Floors and Type of Outer Walls Construction Material

Type of Outer Walls Construction Material	No. of Floors ژمارەی نهۆمەکان										ژمارەی بینا No. of Buildings		جۆری کەرەستەی بە کار هاتوو لە دیواری دەرەوە
	10+	9	8	7	6	5	4	3	2	1	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate \ Urban													**پارێزگای هەولێر / شارنشین**
All Conventional Buildings													**گشت بیناء ئاساییەکان**
Bricks	0	0	0	0	2	3	15	291	4700	11372	7.00	16383	کەرپوچ
Stone	0	0	0	0	0	0	3	240	2194	13291	6.72	15728	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	17	2	0	12	25	40	181	8618	56926	130815	84.04	196636	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	0	0	0	0	0	0	0	5	171	3800	1.70	3976	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	0	0	0	0	3	40	0.02	43	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0.00	1	هی تر
Not Stated	0	0	0	0	0	1	4	38	246	910	0.51	1199	نادیار
Governorate Urban Total	**17**	**2**	**0**	**12**	**27**	**44**	**203**	**9192**	**64240**	**160229**	**100**	**233966**	**کۆی شارنشین لە پارێزگا**
Attached Building													**بالأخانە**
Bricks	0	0	0	0	2	3	15	54	90	2	9.09	166	کەرپوچ
Stone	0	0	0	0	0	0	2	108	31	1	7.78	142	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	17	2	0	12	25	40	180	555	666	9	82.48	1506	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	هی تر
Not Stated	0	0	0	0	0	1	4	2	4	1	0.66	12	نادیار
Total	**17**	**2**	**0**	**12**	**27**	**44**	**201**	**719**	**791**	**13**	**100**	**1826**	**کۆ**
House													**خانوو**
Bricks	0	0	0	0	0	0	0	237	4610	11370	6.99	16217	کەرپوچ
Stone	0	0	0	0	0	0	1	132	2163	13290	6.71	15586	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	0	0	0	0	0	0	1	8063	56260	130806	84.06	195130	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	0	0	0	0	0	0	0	5	171	3800	1.71	3976	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	0	0	0	0	3	40	0.02	43	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0.00	1	هی تر
Not Stated	0	0	0	0	0	0	0	36	242	909	0.51	1187	نادیار
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**2**	**8473**	**63449**	**160216**	**100**	**232140**	**کۆ**

خشتەی 8 ـ ژمارەی بینا ئاساییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ژمارەی نهۆم و جۆری کەرەستەی بەکارهاتوو لە دیواری دەرەوەی بیناکەدا

Number of Conventional Buildings in Erbil Gov. by Environment, Number of Floors and Type of Outer Walls Construction Material

Type of Outer Walls Construction Material	No. of Floors ژمارەی نهۆمەکان										ژمارەی بینا No. of Buildings		جۆری کەرەستەی بە کار هاتوو لە دیواری دەرەوە
	10+	9	8	7	6	5	4	3	2	1	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governoratel \ Rural													**پارێزگای هەولێر / گوندنشین**
All Conventional Buildings													**گشت بیناء ئاساییەکان**
Bricks	0	0	0	0	0	0	0	3	52	3139	5.52	3194	کەرپوچ
Stone	0	0	0	0	0	0	0	1	48	5160	9.00	5209	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	0	0	0	0	1	4	1	33	821	34548	61.15	35408	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	0	0	0	0	0	0	0	1	328	13533	23.94	13862	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0.01	6	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	هی تر
Not Stated	0	0	0	0	0	0	0	1	0	225	0.39	226	نادیار
Governorate Rural Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**4**	**1**	**39**	**1249**	**56611**	**100**	**57905**	**کۆی گوندنشین لە پاریزگا**
Attached Building													**بالأخانە**
Bricks	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	کەرپوچ
Stone	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	15.38	2	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	0	0	0	0	1	4	1	1	3	0	76.92	10	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	هی تر
Not Stated	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	7.69	1	نادیار
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**4**	**1**	**2**	**5**	**0**	**100**	**13**	**کۆ**
House													**خانوو**
Bricks	0	0	0	0	0	0	0	3	52	3139	5.52	3194	کەرپوچ
Stone	0	0	0	0	0	0	0	1	46	5160	8.99	5207	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	0	0	0	0	0	0	0	32	818	34548	61.14	35398	بلۆك و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	0	0	0	0	0	0	0	1	328	13533	23.94	13862	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0.01	6	پارچەی کانزایی و دار
Other	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	0	هی تر
Not Stated	0	0	0	0	0	0	0	0	0	225	0.39	225	نادیار
Total	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**37**	**1244**	**56611**	**100**	**57892**	**کۆ**

خشتەی 9 ـ ژمارەی یەکەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، جۆری بینا و مەبەستی بەکارهێنانی بینا

Number of Unites in Erbil Gov. by Environment, Type of Building and Occupancy

Type of Building		No. of Establishments ژمارەی دامەزراوەکان						No. of Dwellings ژمارەی خانووەکان				ژمارەی یەکەکان No. of Units		جۆری بینا
	هی تر Others	کۆ Total	دامەزراوەی چۆڵ Vacant Establishment	دامەزراوەی داخراو Closed Establishment	دامەزراوەی کارکەر Productive Establishment	هۆتێل Hotel	نشینگەی گشتی Public Housing	کۆ Total	نشینگەی چۆڵ Vacant Residential	نشینگەی داخراو Closed Residential	نشینگەی ئاوەدان Occupied Residential	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate /total														**پارێزگای هەولێر / کۆ**
	Conventional Buildings							بینای ئاسایی						
Attached Building	0	9091	1491	902	6553	59	86	4870	945	780	3145	3.41	13961	بالأخانە
House	2	18692	3207	1573	13728	10	174	294795	33682	9359	251754	76.64	313489	خانوو
Total	**2**	**27783**	**4698**	**2475**	**20281**	**69**	**260**	**299665**	**34627**	**10139**	**254899**	**80.05**	**327450**	**کۆ**
	Mobile or Marginal Buildings							خانووەکانی جولاو یان کاتی						
Barracks or Hut	273	676	84	18	574	0	0	287	138	34	115	0.30	1236	کەپر- زنج
Tent or Hair tent	114	114	0	0	111	0	3	230	8	0	222	0.11	458	چادر -ڕەشمال
Caravan	53	811	90	57	658	0	6	220	118	15	87	0.27	1084	کەرەڤان
Total	**440**	**1601**	**174**	**75**	**1343**	**0**	**9**	**737**	**264**	**49**	**424**	**0.68**	**2778**	**کۆ**
	Other Buildings							بینای تر						
Establishment Building	3	60180	9935	4844	45301	30	70	1295	30	250	1015	15.03	61478	دامەزراوە/کارگە
Commercial Center or Mall	0	5598	2259	913	2425	1	0	108	1	4	103	1.39	5706	مۆل/ سەنتەری بازرگانی
Under Construction	7575	1517	1274	141	102	0	0	575	521	23	31	2.36	9667	لە دروستکردندایە
Others	1245	632	164	84	384	0	0	77	3	41	33	0.48	1954	هی تر
Total	**8823**	**67927**	**13632**	**5982**	**48212**	**31**	**70**	**2055**	**555**	**318**	**1182**	**19.27**	**78805**	**کۆ**
Governorate Grand Total	**9265**	**97311**	**18504**	**8532**	**69836**	**100**	**339**	**302457**	**35446**	**10506**	**256505**	**100**	**409033**	**کۆی گشتی پارێزگا**

خشتەی 9 ـ ژمارەی یەکەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، جۆری بینا و مەبەستی بەکارهێنانی بینا

Number of Unites in Erbil Gov. by Environment, Type of Building and Occupancy

Type of Building	هی تر Others	No. of Establishments ژمارەی دامەزراوەکان: کۆ Total	دامەزراوەی چۆڵ Vacant Establishment	دامەزراوەی داخراو Closed Establishment	دامەزراوەی کارکەر Productive Establishment	هۆتێل Hotel	نشینگەی گشتی Public Housing	No. of Dwellings ژمارەی خانووەکان: کۆ Total	نشینگەی چۆڵ Vacant Residential	نشینگەی داخراو Closed Residential	نشینگەی ئاوەدان Occupied Residential	No. of Units ژمارەی یەکەکان: ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	جۆری بینا
Erbil Governorate \ Urban														**پارێزگای هەولێر/ شارنشین**
	Conventional Buildings							بینای ئاسایی						
Attached Building	0	9075	1480	902	6552	58	83	4862	942	780	3140	4.27	13937	بالآخانە
House	2	14687	2616	1419	10509	9	134	239387	21384	7202	210801	77.87	254076	خانوو
Total	**2**	**23762**	**4096**	**2321**	**17061**	**67**	**217**	**244249**	**22326**	**7982**	**213941**	**82.14**	**268013**	**کۆ**
	Mobile or Marginal Buildings							خانووەکانی جولاو یان کاتی						
Barracks or Hut	73	160	16	7	137	0	0	118	57	4	57	0.11	351	کەپر- زنج
Tent or Hair tent	61	9	0	0	6	0	3	62	8	0	54	0.04	132	چادر -ڕەشماڵ
Caravan	21	504	41	32	427	0	4	155	75	8	72	0.21	680	کەرەفان
Total	**155**	**673**	**57**	**39**	**570**	**0**	**7**	**335**	**140**	**12**	**183**	**0.36**	**1163**	**کۆ**
	Other Buildings							بینای تر						
Establishment Building	2	40666	6670	3447	30464	30	55	1003	24	150	829	12.77	41671	دامەزراوە/کارگە
Commercial Center or Mall	0	5595	2258	912	2424	1	0	86	1	3	82	1.74	5681	مۆل/ سەنتەری بازرگانی
Under Construction	6444	1266	1050	121	95	0	0	562	514	21	27	2.54	8272	لە دروستکردندایە
Others	919	497	107	78	312	0	0	67	3	40	24	0.45	1483	هی تر
Total	**7365**	**48024**	**10085**	**4558**	**33295**	**31**	**55**	**1718**	**542**	**214**	**962**	**17.50**	**57107**	**کۆ**
Governorate Urban Total	**7522**	**72459**	**14238**	**6918**	**50926**	**98**	**279**	**246302**	**23008**	**8208**	**215086**	**100**	**326283**	**کۆی شارنشین لە پارێزگا**
Erbil Governoratel \ Rural														**پارێزگای هەولێر / گوندنشین**
	Conventional Buildings							بینای ئاسایی						
Attached Building	0	16	11	0	1	1	3	8	3	0	5	0.03	24	بالآخانە
House	0	4005	591	154	3219	1	40	55408	12298	2157	40953	71.80	59413	خانوو
Total	**0**	**4021**	**602**	**154**	**3220**	**2**	**43**	**55416**	**12301**	**2157**	**40958**	**71.83**	**59437**	**کۆ**
	Mobile or Marginal Buildings							خانووەکانی جولاو یان کاتی						
Barracks or Hut	200	516	68	11	437	0	0	169	81	30	58	1.07	885	کەپر- زنج
Tent or Hair tent	53	105	0	0	105	0	0	168	0	0	168	0.39	326	چادر -ڕەشماڵ
Caravan	32	307	49	25	231	0	2	65	43	7	15	0.49	404	کەرەفان
Total	**285**	**928**	**117**	**36**	**773**	**0**	**2**	**402**	**124**	**37**	**241**	**1.95**	**1615**	**کۆ**
	Other Buildings							بینای تر						
Establishment Building	1	19514	3265	1397	14837	0	15	292	6	100	186	23.94	19807	دامەزراوە/کارگە
Commercial Center or Mall	0	3	1	1	1	0	0	22	0	1	21	0.03	25	مۆل/ سەنتەری بازرگانی
Under Construction	1131	251	224	20	7	0	0	13	7	2	4	1.69	1395	لە دروستکردندایە
Others	326	135	57	6	72	0	0	10	0	1	9	0.57	471	هی تر
Total	**1458**	**19903**	**3547**	**1424**	**14917**	**0**	**15**	**337**	**13**	**104**	**220**	**26.22**	**21698**	**کۆ**
Governorate Rural Total	**1743**	**24852**	**4266**	**1614**	**18910**	**2**	**60**	**56155**	**12438**	**2298**	**41419**	**100**	**82750**	**کۆی گوندنشین لە پارێزگا**

خشتەی 10 ـ ژمارەی یەکەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، جۆری کەرەستەی بەکارهاتوو لە دیواری دەرەوەی بیناکە و مەبەستی بەکارهێنانی

Number of Unites in Erbil Gov. by Environment, Type of Outer Walls Construction Material and Occupancy

Type of Outer Walls Construction Material □	هی تر Others	No. of Establishments ژمارەی دامەزراوەکان — کۆ Total	دامەزراوەی چۆل Vacant Establishmen	دامەزراوەی داخراو Closed Establishment	دامەزراوەی کارکەر Productive Establishment	هۆتێل Hotel	نشینگەی گشتی Public Housing	No. of Dwellings ژمارەی خانووەکان — کۆ Total	نشینگەی چۆل Vacant Residential	نشینگەی داخراو Closed Residential	نشینگەی ئاودان Occupied Residential	ژمارەی یەکەکان No. of Units — ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	کەرەستەی بە کار هاتوو لە دیواری دەرەوە
Erbil Governorate / total														**پارێزگای هەولێر / کۆ**
Bricks	281	7948	902	618	6409	11	8	20112	2961	815	16336	6.93	28341	کەرپوچ
Stone	133	6979	1014	294	5601	11	59	22000	2426	480	19094	7.12	29112	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	6022	70321	13937	6911	49143	76	254	241455	23769	8684	209002	77.69	317798	بلۆک و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	200	8574	1725	394	6448	0	7	16783	5482	239	11062	6.25	25557	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	60	1189	112	101	970	0	6	250	148	11	91	0.37	1499	پارچەی کانزایی و دار
Other	368	710	51	43	612	0	4	252	24	12	216	0.33	1330	هی تر
Not Stated	2201	1590	763	171	653	2	1	1605	636	265	704	1.32	5396	نادیار
Governorate Grand Total	**9265**	**97311**	**18504**	**8532**	**69836**	**100**	**339**	**302457**	**35446**	**10506**	**256505**	**100**	**409033**	**کۆی گشتی پارێزگا**
Erbil Governorate \ Urban														**پارێزگای هەولێر / شارنشین**
Bricks	241	5852	628	533	4673	11	7	17141	2319	777	14045	7.12	23234	کەرپوچ
Stone	76	3842	628	221	2930	11	52	17198	1262	368	15568	6.47	21116	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	4999	59647	12045	5890	41426	74	212	206156	18201	6709	181246	83.0	270802	بلۆک و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	46	934	229	59	646	0	0	4201	580	99	3522	1.59	5181	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	28	779	56	63	655	0	5	200	112	11	77	0.31	1007	پارچەی کانزایی و دار
Other	213	164	10	16	135	0	3	82	16	2	64	0.14	459	هی تر
Not Stated	1919	1241	642	136	461	2	0	1324	518	242	564	1.37	4484	نادیار
Governorate Urban Total	**7522**	**72459**	**14238**	**6918**	**50926**	**98**	**279**	**246302**	**23008**	**8208**	**215086**	**100**	**326283**	**کۆی شارنشین لە پارێزگا**
Erbil Governoratel \ Rural														**پارێزگای هەولێر / گوندنشین**
Bricks	40	2096	274	85	1736	0	1	2971	642	38	2291	6.17	5107	کەرپوچ
Stone	57	3137	386	73	2671	0	7	4802	1164	112	3526	9.66	7996	بەرد
Block and Prefabrecated Construction	1023	10674	1892	1021	7717	2	42	35299	5568	1975	27756	56.79	46996	بلۆک و پارچە خانووی دروست کراو
Mud, Mud Bricks, Stone Mud	154	7640	1496	335	5802	0	7	12582	4902	140	7540	24.62	20376	قوڕ.کەرپوچی خشت.بەردو قوڕ
Metal and Wood Strips	32	410	56	38	315	0	1	50	36	0	14	0.59	492	پارچەی کانزایی و دار
Other	155	546	41	27	477	0	1	170	8	10	152	1.05	871	هی تر
Not Stated	282	349	121	35	192	0	1	281	118	23	140	1.10	912	نادیار
Governorate Rural Total	**1743**	**24852**	**4266**	**1614**	**18910**	**2**	**60**	**56155**	**12438**	**2298**	**41419**	**100**	**82750**	**کۆی گوندنشین لە پارێزگا**

خشتەی 11 ـ ژمارەی یەکە ئاساییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ساڵی بیناکردن و مەبەستی بەکارهێنان

Number of Conventional Unites in Erbil Gov. by Environment, Construction Year and Occupancy

هی تر	No. of Establishments ژمارەی دامەزراوەکان						No. of Dwellings ژمارەی خانووەکان				ژمارەی یەکەکان No. of Units		ساڵی دامەزراندن
	کۆ	دامەزراوەی چۆل	دامەزراوەی داخراو	دامەزراوەی کارکەر	هۆتێل	نشینگەی گشتی	کۆ	نشینگەی چۆل	نشینگەی داخراو	نشینگەی ئاوەدان	ڕێژەی سەدی	ژمارە	
Others	Total	Vacant Establishment	Closed Establishment	Productive Establishment	Hotel	Public Housing	Total	Vacant Residential	Closed Residential	Occupied Residential	(%)	Number	Construction Year
													پارێزگای هەولێر / کۆ Erbil Governorate\ total
0	1420	428	183	800	2	7	20982	7412	1345	12225	6.84	22402	2009
0	1469	329	109	1009	11	11	19348	2164	759	16425	6.36	20817	2008
0	1285	266	98	871	6	44	17821	1541	542	15738	5.83	19106	2007
0	1196	258	90	819	5	24	16983	1188	404	15391	5.55	18179	2006
0	1506	204	133	1153	2	14	17911	1262	487	16162	5.93	19417	2005
0	4819	862	400	3490	8	59	57562	4845	2434	50283	19.05	62381	2004 - 2000
0	2859	462	195	2177	1	24	27475	2908	703	23864	9.26	30334	1999 - 1995
0	3418	571	275	2546	4	22	26873	5327	378	21168	9.25	30291	1994 - 1990
0	2767	367	218	2164	7	11	33416	2441	703	30272	11.05	36183	1989 - 1985
0	4723	581	473	3620	15	34	39761	2363	880	36518	13.58	44484	1984 - 1980
0	1446	209	180	1044	8	5	13693	633	461	12599	4.62	15139	1979 - 1970
0	411	38	55	313	0	5	2586	238	87	2261	0.92	2997	1969 - 1960
0	231	44	10	177	0	0	2379	757	61	1561	0.80	2610	Before 1960 پێش 1960
2	233	79	56	98	0	0	2875	1548	895	432	0.95	3110	Not Stated نادیار
2	**27783**	**4698**	**2475**	**20281**	**69**	**260**	**299665**	**34627**	**10139**	**254899**	**100**	**327450**	**کۆی گشتی پارێزگا** Governorate Grand Total

خشتەی 11 ـ ژمارەی یەکە ئاساییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ساڵی بیناکردن و مەبەستی بەکارهێنان

Number of Conventional Unites in Erbil Gov. by Environment, Construction Year and Occupancy

هی تر Others	No. of Establishments ژمارەی دامەزراوەکان کۆ Total	 دامەزراوەی چۆڵ Vacant Establishmen	 دامەزراوەی داخراو Closed Establishment	 دامەزراوەی کارکەر Productive Establishment	 هۆتێل Hotel	 نشینگەی گشتی Public Housing	No. of Dwellings ژمارەی خانووەکان کۆ Total	 نشینگەی چۆڵ Vacant Residential	 نشینگەی داخراو Closed Residential	 نشینگەی ئاوەدان Occupied Residential	ژمارەی یەکەکان No. of Units ڕێژەی سەدی (%)	 ژمارە Number	ساڵی دامەزراندن Construction Year
													پارێزگای هەولێر/ شارنشین Erbil Governorate\ Urban
0	1299	410	171	709	2	7	17575	6214	907	10454	7.04	18874	2009
0	1354	314	102	917	10	11	16171	1786	664	13721	6.54	17525	2008
0	1139	242	89	760	6	42	15211	1122	494	13595	6.10	16350	2007
0	1046	227	85	710	5	19	13975	791	331	12853	5.60	15021	2006
0	1279	169	121	973	2	14	14844	874	402	13568	6.02	16123	2005
0	3934	738	375	2766	7	48	43481	2608	1552	39321	17.69	47415	2004 - 2000
0	2007	325	163	1501	1	17	18697	947	361	17389	7.72	20704	1999 - 1995
0	2082	382	233	1454	4	9	14167	962	280	12925	6.06	16249	1994 - 1990
0	2713	362	212	2124	7	8	31753	2253	688	28812	12.86	34466	1989 - 1985
0	4647	574	471	3554	15	33	38205	2122	869	35214	15.99	42852	1984 - 1980
0	1438	208	180	1038	8	4	13286	576	459	12251	5.49	14724	1979 - 1970
0	391	34	54	298	0	5	2365	190	84	2091	1.03	2756	1969 - 1960
0	218	43	9	166	0	0	2113	703	58	1352	0.87	2331	Before 1960 پێش 1960
2	215	68	56	91	0	0	2406	1178	833	395	0.98	2623	Not Stated نادیار
2	23762	4096	2321	17061	67	217	244249	22326	7982	213941	100	268013	کۆی شارنشین لە پارێزگا Governorate Urban Total

خشتەی 11 ـ ژمارەی یەکە ئاساییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ساڵی بیناکردن و مەبەستی بەکارهێنان

Number of Conventional Unites in Erbil Gov. by Environment, Construction Year and Occupancy

هی تر Others	No. of Establishments ژمارەی دامەزراوەکان کۆ Total	دامەزراوەی چۆڵ Vacant Establishment	دامەزراوەی داخراو Closed Establishment	دامەزراوەی کارکەر Productive Establishment	هۆتێل Hotel	نشینگەی گشتی Public Housing	No. of Dwellings ژمارەی خانووەکان کۆ Total	نشینگەی چۆڵ Vacant Residential	نشینگەی داخراو Closed Residential	نشینگەی ئاوەدان Occupied Residential	ژمارەی یەکەکان No. of Units ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	ساڵی دامەزراندن Construction Year
													پارێزگای هەولێر/ گوندنشین Erbil Governorate\ Urban
0	121	18	12	91	0	0	3407	1198	438	1771	5.94	3528	2009
0	115	15	7	92	1	0	3177	378	95	2704	5.54	3292	2008
0	146	24	9	111	0	2	2610	419	48	2143	4.64	2756	2007
0	150	31	5	109	0	5	3008	397	73	2538	5.31	3158	2006
0	227	35	12	180	0	0	3067	388	85	2594	5.54	3294	2005
0	885	124	25	724	1	11	14081	2237	882	10962	25.18	14966	2004 - 2000
0	852	137	32	676	0	7	8778	1961	342	6475	16.20	9630	1999 - 1995
0	1336	189	42	1092	0	13	12706	4365	98	8243	23.63	14042	1994 - 1990
0	54	5	6	40	0	3	1663	188	15	1460	2.89	1717	1989 - 1985
0	76	7	2	66	0	1	1556	241	11	1304	2.75	1632	1984 - 1980
0	8	1	0	6	0	1	407	57	2	348	0.70	415	1979 - 1970
0	20	4	1	15	0	0	221	48	3	170	0.41	241	1969 - 1960
0	13	1	1	11	0	0	266	54	3	209	0.47	279	Before 1960 پێش 1960
0	18	11	0	7	0	0	469	370	62	37	0.82	487	Not Stated نادیار
0	4021	602	154	3220	2	43	55416	12301	2157	40958	100	59437	کۆی گوندنشین لە پارێزگا Governorate Rural Total

خشتەی 12 ـ ژمارەی خێزانەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، جۆری بینا، و جۆری کەرەستەی بەکارهاتوو لە دیواری دەرەوەی بیناکەدا

Number of Households in Erbil Gov. by Envieronment, Type of Building and Type of Outer Walls Construction Material for the Building

Type of Building	ژمارەی خێزان بە پێ ی جۆری کەرەستەی بە کار هاتوو لە دیواری دەرەوە بۆ بینا No. of Households by Type of Outer Walls Construction Material for the Building							ژمارەی خێزان No. of Households		جۆری بینا
	نادیار Not Stated	هی تر Others	پارچەی کانزایی و دار Metal and Wood Strips	قوڕ، خشت، بەردو قوڕ Mud, Mud Bricks, Stone Mud	بلوك و پارچە خانووی دروست کراو Block and Prefabrecated Construction	بەرد Stone	کەرپوچ Bricks	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate / Total										پارێزگای هەولێر / کۆ
	Conventional Buildings				بیناى ئاسايى					
Attached Building	17	0	0	0	3143	712	159	1.37	4031	بالأخانه
House	956	0	9	11879	234447	21156	18830	97.93	287277	خانوو
Total	**973**	**0**	**9**	**11879**	**237590**	**21868**	**18989**	**99.30**	**291308**	**کۆ**
	Mobile or Marginal Buildings				خانووەکانی جولاو یان کاتی					
Barracks or Hut	1	27	8	120	0	0	0	0.05	156	کەپر- زنج
Tent or Hair tent	40	191	0	0	0	0	0	0.08	231	چادر -رەشماڵ
Caravan	14	10	80	0	0	0	0	0.04	104	کەرەفان
Total	**55**	**228**	**88**	**120**	**0**	**0**	**0**	**0.17**	**491**	**کۆ**
	Other Buildings				بيناى تر					
Establishment Building	21	2	7	33	1045	155	43	0.45	1306	دامەزراوە/کارگە
Commercial Center or Mall	0	0	0	0	100	8	5	0.04	113	مۆل/ سەنتەری بازرگانی
Under Construction	11	0	0	0	47	2	0	0.02	60	لە دروستکردندایە
Others	9	7	1	0	50	5	3	0.03	75	هی تر
Total	**41**	**9**	**8**	**33**	**1242**	**170**	**51**	**0.53**	**1554**	**کۆ**
Governorate Grand Total	1069	237	105	12032	238832	22038	19040	100	293353	کۆی گشتی پارێزگا

خشتەی 12 ـ ژمارەی خێزانەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، جۆری بینا، و جۆری کەرەستەی بەکارهاتوو لە دیواری دەرەوەی بیناکەدا

Number of Households in Erbil Gov. by Envieronment, Type of Building and Type of Outer Walls Construction Material for the Building

Type of Building	ژمارەی خێزان بە پێ ی جۆری کەرەستەی بە کار هاتوو لە دیواری دەرەوە بۆ بینا No. of Households by Type of Outer Walls Construction Material for the Building							ژمارەی خێزان No. of Households		جۆری بینا
	نادیار Not Stated	هی تر Others	پارچەی کانزایی و دار Metal and Wood Strips	قوڕ، خشت، بەردو قوڕ Mud, Mud Bricks, Stone Mud	بلوك و پارچە خانووی دروست کراو Block and Prefabrecated Construction	بەرد Stone	کەرپوچ Bricks	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate \ Urban										**پارێزگای هەولێر / شارنشین**
Conventional Buildings										بینای ئاسایی
Attached Building	16	0	0	0	3139	712	159	1.63	4026	بالآخانە
House	845	0	6	3975	203127	17356	16336	97.79	241645	خانوو
Total	**861**	**0**	**6**	**3975**	**206266**	**18068**	**16495**	**99.42**	**245671**	**کۆ**
Mobile or Marginal Buildings										خانووەکانی جولاو یان کاتی
Barracks or Hut	1	1	8	57	0	0	0	0.03	67	کەپر- زنج
Tent or Hair tent	2	52	0	0	0	0	0	0.02	54	چادر -ڕەشماڵ
Caravan	2	9	69	0	0	0	0	0.03	80	کەرەفان
Total	**5**	**62**	**77**	**57**	**0**	**0**	**0**	**0.08**	**201**	**کۆ**
Other Buildings										بینای تر
Establishment Building	16	1	5	15	810	138	35	0.41	1020	دامەزراوە/کارگە
Commercial Center or Mall	0	0	0	0	79	6	5	0.04	90	مۆل/ سەنتەری بازرگانی
Under Construction	10	0	0	0	42	2	0	0.02	54	لە دروستکردندایە
Others	8	3	1	0	47	4	2	0.03	65	هی تر
Total	**34**	**4**	**6**	**15**	**978**	**150**	**42**	**0.50**	**1229**	**کۆ**
Governorate Urban Total	900	66	89	4047	207244	18218	16537	100	247101	کۆی شارنشین لە پارێزگا
Erbil Governoratel \ Rural										**پارێزگای هەولێر / گوندنشین**
Conventional Buildings										بینای ئاسایی
Attached Building	1	0	0	0	4	0	0	0.01	5	بالآخانە
House	111	0	3	7904	31320	3800	2494	98.66	45632	خانوو
Total	**112**	**0**	**3**	**7904**	**31324**	**3800**	**2494**	**98.67**	**45637**	**کۆ**
Mobile or Marginal Buildings										خانووەکانی جولاو یان کاتی
Barracks or Hut	0	26	0	63	0	0	0	0.19	89	کەپر- زنج
Tent or Hair tent	38	139	0	0	0	0	0	0.38	177	چادر -ڕەشماڵ
Caravan	12	1	11	0	0	0	0	0.05	24	کەرەفان
Total	**50**	**166**	**11**	**63**	**0**	**0**	**0**	**0.63**	**290**	**کۆ**
Other Buildings										بینای تر
Establishment Building	5	1	2	18	235	17	8	0.62	286	دامەزراوە/کارگە
Commercial Center or Mall	0	0	0	0	21	2	0	0.05	23	مۆل/ سەنتەری بازرگانی
Under Construction	1	0	0	0	5	0	0	0.01	6	لە دروستکردندایە
Others	1	4	0	0	3	1	1	0.02	10	هی تر
Total	**7**	**5**	**2**	**18**	**264**	**20**	**9**	**0.70**	**325**	**کۆ**
Governorate Rural Total	169	171	16	7985	31588	3820	2503	100	46252	کۆی گوندنشین لە پارێزگا

خشتەی 13 . ژمارەی خاوەندارە کشتوکاڵییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی ژینگە، ڕەگەز و جۆری چالاکیی کشتوکاڵی

Number of Agricultural Holders in Erbil Gov. by Environment, Sex and Type of Agricultural Activity

Sex	Type of Holding / جۆری خاوەندارێتی						ژمارەی خاوەندارەکان / No. of Holders		ڕەگەز
	ڕێژەی سەدی (%)	بەرهەمی تێکەڵاو Mixed Production	ڕێژەی سەدی (%)	بەرهەمی ئاژەڵ Livestock Production	ڕێژەی سەدی (%)	بەرهەمی ڕووەکی Crops Production	ڕێژەی سەدی (%)	ژمارە Number	
Erbil Governorate\ Total									**پارێزگای هەولێر / کۆ**
Males	93.16	11376	85.25	5871	89.49	9117	90.02	26364	نێر
Females	6.84	835	14.75	1016	10.51	1071	9.98	2922	مێ
Governorate Grand Total	**100**	**12211**	**100**	**6887**	**100**	**10188**	**100**	**29286**	کۆی گشتی پارێزگا
Erbil Governorate \ Urban									**پارێزگای هەولێر / شارنشین**
Males	89.23	1450	79.80	1624	87.79	5096	86.32	8170	نێر
Females	10.77	175	20.20	411	12.21	709	13.68	1295	مێ
Governorate Urban Total	**100**	**1625**	**100**	**2035**	**100**	**5805**	**100**	**9465**	کۆی شارنشین لە پارێزگا
Erbil Governoratel \ Rural									**پارێزگای هەولێر / گوندنشین**
Males	93.77	9926	87.53	4247	91.74	4021	91.79	18194	نێر
Females	6.23	660	12.47	605	8.26	362	8.21	1627	مێ
Governorate Rural Total	**100**	**10586**	**100**	**4852**	**100**	**4383**	**100**	**19821**	کۆی گوندنشین لە پارێزگا

خشتەی 14 ـ ژمارەی خاوەنداره كشتوكاڵییەكان له پاریزگای هەولیر به پێی قەزا، ناحیه، ژینگە، رەگەز و جۆری چالاكیی كشتوكالی

Number of Agricultural Holders in Erbil Gov. by Environment, Sex, Type of Agricultural Activity and Naheiah

District	Sub District	بەرهەمی تێكەلاو Mixed Production	بەرهەمی ئاژەڵ Livestock Production	بەرهەمی رووەكی Plant Production	كۆ Total	مێ Females	نێر Males	ناوی ناحیه	ناوی قەزا
		Type of Agricultural Activity جۆری چالاكی كشتوكالی			No. of Holders ژ. خاوەندارەكان				
Erbil Governorate\ Total								پارێزگای هەولێر / كۆ	
Hawler centar	Hawler District Center	81	115	2234	2430	310	2120	ناوەندی قەزای هەولێر	هەولێر
	Baharka Center	204	114	738	1056	129	927	بەحركە	
	Ainkawa	9	3	8	20	3	17	عەنكاوە	
	Shamamak	344	245	659	1248	49	1199	شەمامك	
	Total	**638**	**477**	**3639**	**4754**	**491**	**4263**	**كۆ**	
Dashti Hawler	District Center	20	57	145	222	35	187	ناوەندی قەزای دەشتی هەولێر	دەشتی هەولێر
	Daratoo	123	76	295	494	52	442	دارەتوو	
	Ooshtaba	558	196	477	1231	150	1081	قوشتەپە	
	Kasnasan	148	146	149	443	52	391	كەسنەزان	
	Total	**849**	**475**	**1066**	**2390**	**289**	**2101**	**كۆ**	
Soran	District Center	4	8	31	43	4	39	ناوەندی قەزای سۆران	سۆران
	Khalifan	1226	639	247	2112	224	1888	خەلیفان	
	Diyana	327	153	160	640	48	592	دیانا	
	Sidakan	689	699	85	1473	72	1401	سیدەكان	
	Total	**2246**	**1499**	**523**	**4268**	**348**	**3920**	**كۆ**	
Shaqlawe	District Center	6	20	49	75	5	70	ناوەندی قەزای شەقلاوە	شەقلاوە
	Sala-eldeen	497	337	328	1162	85	1077	سەلاحەددین	
	Harir	891	276	368	1535	133	1402	هەریر	
	Hyran	228	23	292	543	42	501	هیران	
	Bamarsa	1025	261	337	1623	110	1513	باسرمە	
	Balisan	284	17	156	457	48	409	بالیسان	
	Total	**2931**	**934**	**1530**	**5395**	**423**	**4972**	**كۆ**	
Choman	District Center	242	37	375	654	59	595	ناوەندی قەزای چۆمان	چۆمان
	Haj omran	131	23	121	275	28	247	حاجی ئۆمەران	
	Samilan	408	53	56	517	15	502	سمێلان	
	Galala	41	103	11	155	10	145	گەلاڵە	
	Qasry	307	128	198	633	89	544	قەسرێ	
	Total	**1129**	**344**	**761**	**2234**	**201**	**2033**	**كۆ**	

خشتەی 14 ـ ژمارەی خاوەندارە کشتوکاڵییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی قەزا، ناحیە، ژینگە، رەگەز و جۆری چالاکیی کشتوکاڵی

Number of Agricultural Holders in Erbil Gov. by Environment, Sex, Type of Agricultural Activity and Naheiah

District	Sub District	Type of Agricultural Activity جۆری چالاکی کشتوکالی: بەرهەمی تێکەلاو Mixed Production	بەرهەمی ئاژەل Livestock Production	بەرهەمی رووەکی Plant Production	No. of Holders ژ. خاوەندارەکان: کۆ Total	مێ Females	نێر Males	ناوی ناحیە	ناوی قەزا
Koye	District Center	464	156	345	965	71	894	ناوەندی قەزای کۆیە	کۆیە
	Taq-taq	149	116	472	737	67	670	تەق تەق	
	Shorash	623	134	46	803	62	741	شۆڕش	
	Ashty	512	5	36	553	52	501	ئاشتی	
	Saktan	182	23	102	307	11	296	سکتان	
	Sikerdkan	219	29	210	458	41	417	سێگردکان	
	Total	**2149**	**463**	**1211**	**3823**	**304**	**3519**	**کۆ**	
Mergasur	District Center	0	19	10	29	6	23	ناوەندی قەزای مێرگەسور	مێرکەسور
	Barazan	350	303	60	713	192	521	بارزان	
	Biran	464	173	165	802	91	711	پیران	
	Sherwan mazin	25	229	17	271	31	240	شێروان مەزن	
	Mazni	33	398	16	447	30	417	مەزنێ	
	Koratoo	102	545	29	676	136	540	گۆڕەتوو	
	Total	**974**	**1667**	**297**	**2938**	**486**	**2452**	**کۆ**	
Khabat	District Center	81	75	131	287	25	262	ناوەندی قەزای خەبات	خەبات
	Darashakran	552	238	166	956	105	851	دارەشەکران	
	Khabat / Rizkari	103	402	171	676	79	597	رزگاری	
	Korakosak	99	88	433	620	55	565	کەورگۆسك	
	Total	**835**	**803**	**901**	**2539**	**264**	**2275**	**کۆ**	
Rawanduz	District Center	253	129	181	563	68	495	ناوەندی قەزای راوندوز	ڕواندوز
	Warte	207	96	79	382	48	334	وەرتێ	
	Total	**460**	**225**	**260**	**945**	**116**	**829**	**کۆ**	
Governorate Grand Total		**12211**	**6887**	**10188**	**29286**	**2922**	**26364**	**کۆی گشتی پارێزگا**	

خشتەی 14 ـ ژمارەی خاوەنداره کشتوکاڵییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی قەزا، ناحیە، ژینگە، ڕەگەز و جۆری چالاكیی کشتوکاڵی

Number of Agricultural Holders in Erbil Gov. by Environment, Sex, Type of Agricultural Activity and Naheiah

District	Sub District	Type of Agricultural Activity جۆری چالاکی کشتوکالی			No. of Holders ژ. خاوەندارەکان				
		بەرهەمی تێکەلاو Mixed Production	بەرهەمی ئاژەل Livestock Production	بەرهەمی ڕووەکی Plant Production	کۆ Total	مێ Females	نێر Males	ناوی ناحیە	ناوی قەزا
Erbil Governorate \ Urban								**پارێزگای هەولێر/ شارنشین**	
Hawler centar	Arbil District Center	81	115	2234	2430	310	2120	ناوەندی قەزای هەولێر	هەولێر
	Baharka Center	11	77	97	185	45	140	بەحرکە	
	Ainkawa	9	3	8	20	3	17	عەنکاوە	
	Shamamak	5	2	32	39	4	35	شەمامك	
	Total	**106**	**197**	**2371**	**2674**	**362**	**2312**	**کۆ**	
Dashti Hawler	District Center	10	44	139	193	33	160	ناوەندی قەزای دەشتی هەولێر	دەشتی هەولێر
	Daratoo	7	8	247	262	41	221	دارەتوو	
	Qoshtaba	19	23	154	196	39	157	قوشتەپە	
	Kasnasan	21	71	74	166	35	131	کەسنەزان	
	Total	**57**	**146**	**614**	**817**	**148**	**669**	**کۆ**	
Soran	District Center	4	8	31	43	4	39	ناوەندی قەزای سۆران	سۆران
	Khalifan	237	286	143	666	99	567	خەلیفان	
	Diyana	56	72	82	210	15	195	دیانا	
	Sidakan	17	14	50	81	3	78	سیدەکان	
	Total	**314**	**380**	**306**	**1000**	**121**	**879**	**کۆ**	
Shaqlawe	District Center	6	20	49	75	5	70	ناوەندی قەزای شەقلاوە	شەقلاوە
	Sala-eldeen	44	55	119	218	38	180	سەلاحەددین	
	Harir	86	115	253	454	49	405	هەریر	
	Hyran	14	2	146	162	17	145	هیران	
	Bamarsa	101	138	116	355	33	322	باسرمە	
	Balisan	24	2	55	81	15	66	بالیسان	
	Total	**275**	**332**	**738**	**1345**	**157**	**1188**	**کۆ**	
Choman	District Center	100	33	358	491	50	441	ناوەندی قەزای چۆمان	چومان
	Haj omran	10	9	32	51	9	42	حاجی ئۆمەران	
	Samilan	47	14	16	77	5	72	سمێلان	
	Galala	14	27	5	46	3	43	گەڵاڵە	
	Qasry	91	91	58	240	49	191	قەسرێ	
	Total	**262**	**174**	**469**	**905**	**116**	**789**	**کۆ**	

خشتەی 14 ـ ژمارەی خاوەندارە کشتوکاڵییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی قەزا، ناحیە، ژینگە، رەگەز و جۆری چالاکیی کشتوکاڵی

Number of Agricultural Holders in Erbil Gov. by Environment, Sex, Type of Agricultural Activity and Naheiah

District	Sub District	Type of Agricultural Activity جۆری چالاکی کشتوکاڵی			No. of Holders ژ. خاوەندارەکان			ناوی ناحیە	ناوی قەزا
		بەرهەمی تێکەڵاو Mixed Production	بەرهەمی ئاژەڵ Livestock Production	بەرهەمی رووەکی Plant Production	کۆ Total	مێ Females	نێر Males		
Koye	District Center	31	68	244	343	35	308	ناوەندی قەزای کۆیە	کۆیە
	Taq-taq	16	24	333	373	49	324	تەق تەق	
	Shorash	4	6	5	15	1	14	شۆرش	
	Ashty	12	4	30	46	6	40	ئاشتی	
	Saktan	47	14	29	90	2	88	سکتان	
	Sikerdkan	128	3	62	193	26	167	سێگردکان	
	Total	**238**	**119**	**703**	**1060**	**119**	**941**	**کۆ**	
Mergasur	District Center	0	19	10	29	6	23	ناوەندی قەزای مێرگەسور	مێرگەسور
	Barazan	141	98	21	260	77	183	بارزان	
	Biran	56	59	41	156	24	132	پیران	
	Sherwan mazin	20	25	16	61	7	54	شێروان مەزن	
	Mazni	30	110	15	155	14	141	مەزنێ	
	Koratoo	15	55	23	93	19	74	گۆرەتوو	
	Total	**262**	**366**	**126**	**754**	**147**	**607**	**کۆ**	
Khabat	District Center	11	19	40	70	5	65	ناوەندی قەزای خەبات	خەبات
	Darashakran	1	1	11	13	1	12	دارشەکران	
	Khabat / Rizkari	8	158	99	265	42	223	رزگاری	
	Korakosak	8	58	110	176	21	155	کەورگۆسک	
	Total	**28**	**236**	**260**	**524**	**69**	**455**	**کۆ**	
Rawanduz	District Center	30	38	169	237	30	207	ناوەندی قەزای راوندوز	ڕواندوز
	Warte	53	47	49	149	26	123	وەرتێ	
	Total	**83**	**85**	**218**	**386**	**56**	**330**	**کۆ**	
Governorate Urban Total		**1625**	**2035**	**5805**	**9465**	**1295**	**8170**	**کۆی شارنشین لە پارێزگا**	

خشتەی 14 ـ ژمارەی خاوەندارە کشتوکاڵییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی قەزا، ناحیە، ژینگە، رەگەز و جۆری چالاکیی کشتوکاڵی

Number of Agricultural Holders in Erbil Gov. by Environment, Sex, Type of Agricultural Activity and Naheiah

District	Sub District	Type of Agricultural Activity جۆری چالاکی کشتوکاڵی			No. of Holders ژ. خاوەندارەکان			ناوی ناحیە	ناوی قەزا
		بەرهەمی تێکەڵاو Mixed Production	بەرهەمی ئاژەڵ Livestock Production	بەرهەمی رووەکی Plant Production	کۆ Total	مێ Females	نێر Males		
Erbil Governoratel \ Rural								پارێزگای هەولێر / گوندنشین	
Hawler centar	Arbil District Center	0	0	0	0	0	0	ناوەندی قەزای هەولێر	هەولێر
	Baharka Center	193	37	641	871	84	787	بەحرکە	
	Ainkawa	0	0	0	0	0	0	عەنکاوە	
	Shamamak	339	243	627	1209	45	1164	شەمامك	
	Total	532	280	1268	2080	129	1951	کۆ	
Dashti Hawler	District Center	10	13	6	29	2	27	ناوەندی قەزای دەشتی هەولێر	دەشتی هەولێر
	Daratoo	116	68	48	232	11	221	دارەتوو	
	Qoshtaba	539	173	323	1035	111	924	قوشتەپە	
	Kasnasan	127	75	75	277	17	260	کەسنەزان	
	Total	792	329	452	1573	141	1432	کۆ	
Soran	District Center	0	0	0	0	0	0	ناوەندی قەزای سۆران	سۆران
	Khalifan	989	353	104	1446	125	1321	خەلیفان	
	Diyana	271	81	78	430	33	397	دیانا	
	Sidakan	672	685	35	1392	69	1323	سیدەکان	
	Total	1932	1119	217	3268	227	3041	کۆ	
Shaqlawe	District Center	0	0	0	0	0	0	ناوەندی قەزای شەقڵاوە	شەقلاوە
	Sala-eldeen	453	282	209	944	47	897	سەلاحەددین	
	Harir	805	161	115	1081	84	997	هەریر	
	Hyran	214	21	146	381	25	356	هیران	
	Bamarsa	924	123	221	1268	77	1191	باسرمە	
	Balisan	260	15	101	376	33	343	بالیسان	
	Total	2656	602	792	4050	266	3784	کۆ	
Choman	District Center	142	4	17	163	9	154	ناوەندی قەزای چۆمان	چومان
	Haj omran	121	14	89	224	19	205	حاجی ئۆمەران	
	Samilan	361	39	40	440	10	430	سمێلان	
	Galala	27	76	6	109	7	102	گەلاڵە	
	Qasry	216	37	140	393	40	353	قەسرێ	
	Total	867	170	292	1329	85	1244	کۆ	

خشتەی 14 ـ ژمارەی خاوەندارە کشتوکاڵییەکان لە پارێزگای هەولێر بە پێی قەزا، ناحیە، ژینگە، رەگەز و جۆری چالاکیی کشتوکاڵی

Number of Agricultural Holders in Erbil Gov. by Environment, Sex, Type of Agricultural Activity and Naheiah

District	Sub District	Type of Agricultural Activity جۆری چالاکی کشتوکاڵی			No. of Holders ژ. خاوەندارەکان			ناوی ناحیە	ناوی قەزا
		بەرهەمی تێکەڵاو Mixed Production	بەرهەمی ئاژەڵی Livestock Production	بەرهەمی رووەکی Plant Production	کۆ Total	مێ Females	نێر Males		
Koye	District Center	433	88	101	622	36	586	ناوەندی قەزای کۆیە	کۆیە
	Taq-taq	133	92	139	364	18	346	تەق تەق	
	Shorash	619	128	41	788	61	727	شۆرش	
	Ashty	500	1	6	507	46	461	ئاشتی	
	Saktan	135	9	73	217	9	208	سکتان	
	Sikerdkan	91	26	148	265	15	250	سێگردکان	
	Total	**1911**	**344**	**508**	**2763**	**185**	**2578**	**کۆ**	
Mergasur	District Center	0	0	0	0	0	0	ناوەندی قەزای مێرگەسور	مێرگەسور
	Barazan	209	205	39	453	115	338	بارزان	
	Biran	408	114	124	646	67	579	پیران	
	Sherwan mazin	5	204	1	210	24	186	شێروان مەزن	
	Mazni	3	288	1	292	16	276	مەزنێ	
	Koratoo	87	490	6	583	117	466	گۆرەتوو	
	Total	**712**	**1301**	**171**	**2184**	**339**	**1845**	**کۆ**	
Khabat	District Center	70	56	91	217	20	197	ناوەندی قەزای خەبات	خەبات
	Darashakran	551	237	155	943	104	839	دارشەکران	
	Khabat / Rizkari	95	244	72	411	37	374	رزگاری	
	Korakosak	91	30	323	444	34	410	کەورگۆسک	
	Total	**807**	**567**	**641**	**2015**	**195**	**1820**	**کۆ**	
Rawanduz	District Center	223	91	12	326	38	288	ناوەندی قەزای راوندوز	ڕواندوز
	Warte	154	49	30	233	22	211	وەرتێ	
	Total	**377**	**140**	**42**	**559**	**60**	**499**	**کۆ**	
Governorate Rural Total		**10586**	**4852**	**4383**	**19821**	**1627**	**18194**		**کۆی گوندنشین لە پارێزگا**

KURDISTAN REGIONAL GOVERNMENT
MINISTRY OF PLANNING
KURDISTAN REGION STATISTICS OFFICE

WWW.KRSO.NET